

राजाहस्तको दोस्तो पुस्तक

अहज्याहका लागि सन्देश

१ आहाब मरेपछि मोआब इस्त्राएलको विरुद्ध बागी भए।

एक दिन अहज्याह सामारियामा काठले बारेको आफ्नो घरको माथिल्लो कोठाकोबाट लडे। उनी नराम्रो पाराले घाइते भए। अहज्याहले आफ्ना दूतहस्तलाई बोलाए र तिनीहस्तलाई भन्यो, “एक्रोनका देवता बालजबूबका पूजाहारीहस्तकहाँ जाऊ। उनीहस्तलाई सोध यदि म आफ्नो चोटबाट निको हुन सक्छु।”

तर परमप्रभुको स्वर्गदूतले तिश्वी एलियालाई भने, “राजा अहज्याहले सामरीयाबाट केही स्वर्गदूतहस्त पठाए। जाऊ अनि ती मानिसहस्तसित भेट गर। तिनीहस्तलाई भन, ‘इस्त्राएलमा एक परमेश्वर हुनुहुन्छ। यसकारण तिमीहस्त किन एक्रोनका देवता बालजबूबलाई प्रश्न सोधि रहेका छौ? उत्तिमीले यस्तो गरेको हुनाले परमप्रभुले भन्नुहुन्छ अहज्याहलाई तिमी आफ्नो ओच्चानबाट उठनपाउने छैनौ। तिमी मर्ने छौ।’” यसकारण एलिया हिँडे।

पूर्वहस्त अहज्याहकहाँ फर्केर आए। अहज्याहले दूतहस्तलाई भने, “तिमी किन यति चाँडै फर्केर आयो?”

६दूतहस्तले अहज्याहलाई भने, “एकजना मानिस हामीसँग भेट गर्न आयो। उसले हामीलाई राजाकहाँ फर्केर जानु अनि उनलाई परमप्रभुले भनेको कुरा भन्नु भन्यो। परमप्रभु भन्नुहुन्छ, ‘इस्त्राएलमा एक परमेश्वर हुनुहुन्छ। यसकारण तिमीले किन एक्रोनका देवता, बालजबूबसमक्ष प्रश्न सोधन दूतहस्त पठायौ? तिमीले यस्तो काम गरेको हुनाले तिमी ओच्चानबाट उठ्ने छैनौ। तिमी मर्ने छौ।’”

७अहज्याहले दूतहस्तलाई भने, “त्यो मानिस कस्तो देखिन्थ्यो जसले तिमीलाई भेट्यो अनि तिमीलाई यी कुराहस्त भन्यो।”

८दूतहस्तले जवाफ दियो, “त्यो मानिस रौमयुक्त थियो र कम्मरमा एउटा छालाको पेटी बाँधिको थियो।” तब अहज्याहले भने, “उनी तिश्वी एलिया हुन।”

अहज्याहले पठाएका मानिसहस्तलाई आगोले नष्ट पार्छ

९अहज्याहले एक जना कप्तान र पचास जना मानिसहस्त एलियाकहाँ पठाए। कप्तान एलियाकहाँ गए। यस बेला एलिया पर्वतको टाकुरामाथि बसेका थिए। कप्तानले एलियालाई भने, “परमेश्वरको जन, राजाले

तपाईंलाई ओर्लेर, ‘आउनु भनी हुक्म गर्नु भएको छ।’”

१०एलियाले पचास जना मानिसहस्तका कप्तानलाई उत्तर दिए, “यदि म परमेश्वरको जन हुँ, भने स्वर्गबाट आगो आओस्, अनि कप्तान अनि उनका पचास जना मानिसहस्तलाई नष्ट पारोस्।” तब स्वर्गबाट परमेश्वरको आगो तल आयो अनि कप्तान तथा उनका पचास जना मानिसहस्तलाई नष्ट पास्यो।

११अहज्याहले अर्का कप्तानलाई पचास जना मानिसहस्तसँगै एलियासमक्ष पठाए। कप्तानले एलियालाई भने, “परमेश्वरको जन, राजाले भनेका छन्, ‘चाँडै तल आऊ।’”

१२एलियाले कप्तान र उनका पचास जना मानिसहस्तलाई भने, “यदि म परमेश्वरको मानिस हुँ, भने स्वर्गबाट आगो आओस् र तिमी र तिग्रा मानिसहस्तलाई नष्ट पारोस्।”

तब स्वर्गबाट आगो आयो र कप्तान तथा उनका पचास जना मानिसहस्तलाई नष्ट पास्यो।

१३अहज्याहले तेस्रो कप्तान पचास जना मानिसहस्तसँग पठाए। तेस्रा कप्तान एलियाकहाँ आए। कप्तान धुँडा टेकेर मिहुएरि। कप्तानले एलियासमक्ष यसो भनेर बिन्ती चढाए, “परमेश्वरको जन, म मेरो जीवन र तपाईंका पचास जना सेवकहस्तको जीवनलाई मूल्यवान सम्भन्नु होस्, भनी बिन्ती गर्बु।” १४स्वर्गबाट आगो आयो अनि पहिला दुझना कप्तानहस्त तथा उनीहस्तका पचास जना मानिसहस्तलाई नष्ट पास्यो। तर अब दया गर्नुहोस् अनि हामीलाई बाँच्न दिनुहोस्।”

१५परमप्रभुको स्वर्गदूतले एलियालाई भने, “कप्तानसँग जाऊ। उनीसित नदिराऊ।” यसकारण एलिया कप्तानसँग राजा अहज्याहलाई भेट्न गए।

१६एलियाले अहज्याहलाई भने, “इस्त्राएलमा परमेश्वर हुनुहुन्छ। यसकारण किन तिमीले एक्रोनका देवता बालजबूबसित प्रश्नहस्त सोधनलाई दूतहस्त पठायौ। तिमीले यस्तो काम गरेको हुनाले, तिमी आफ्नो ओच्चानबाट उठ्ने छैनौ। तिमी मर्ने छौ।”

योराम अहज्याहको ठाउँ ओगट्छन्

१७परमप्रभुले एलिया मार्फत भन्नुभए अनुसार अहज्याहको मृत्यु भयो। अहज्याहको छोरा थिएन। यसकारण अहज्याह पछि योराम नया राजा भए।

योरामले यहोशापातका छोरा योहोराम यहूदाका राजा भएको दोस्तो वर्षमा शासन गर्न शुरू गरे।

१८अहज्याहले अरू जे कामहरू गरे ती सबै नै 'इन्नाएलका राजाहरूको इतिहासको' पुस्तकमा लिखिएको छ।

परमप्रभु बाट एलियालाई बोलाउने योजना

२ जब परमप्रभुले एलियालाई आधीवेहरीमा स्वर्गमा उठाए लैजान आटनु भएको थियो। एलिया र एलीशासँगै गिलगाल छोडे।

एलियाले एलीशालाई भने, "कृपया यही पर्ख, किनभने परमप्रभुले मलाई बेतेल जानु भन्नु भएको छ।"

तर एलीशाले भने, "परमप्रभु हुनुहुन्छ अनि तिमी जिउँदै छो, यसर्थ म शपथ खाएर भन्नु, म तिमीलाई छोड़ने छैन।" यसकारण दुइ जना मानिसहरू बेतेलतिर गए।

खेतेलमा अगमवक्ताहरूको दल एलीशाकहाँ आयो अनि उनलाई भन्यो, "तिमीलाई थाह छ परमप्रभुले तिम्रो मालिकलाई आज लिएर जानु हुनेछ।"

एलीशाले भने, "हो म जान्दछु यो। यस बारे कुरा नगर।"

४एलियाले एलीशालाई भने, "कृपया यही पर्ख, किनभने परमप्रभुले मलाई यरीहोमा जानु भन्नुभएको छ।"

एलीशाले उत्तर दिए, "म शपथ खाएर भन्नु किनभने परमप्रभु हुनुहुन्छ अनि तिमी जिउँदै छो, म तिमीलाई छोड़ने छैन।" यसकारण दुइ जना मानिसहरू यरीहोमा गए।

५यरीहोको अगमवक्ताहरूको दल एलीया कहाँ आयो अनि उनिहरूले उसलाई भने, "के तिमीलाई थाहाँ छ कि तिम्रो मालिकलाई आज परमप्रभुले तिमी देखी टाडा लिएर जानु हुदैछ।"

एलीशाले भने, "हो, म जान्दछु यो विषयमा कुरा नगर।"

६एलियाले एलीशासँग भने, "कृपया यहि पर्ख किनकि परमप्रभुले मलाई यर्दन तरेर जानु भन्नुभएको छ।"

एलीशाले भने, "परमेश्वरको साक्षी दिएर म प्रतिज्ञा गर्छु, म तपाईंलाई छोड़ने छैन।" अनि दुइ व्यक्ति गए।

७अगमवक्ताहरूको दलका पचास जना मानिसहरूले तिनीहरूको अनुसरण गरे। एलिया र एलीशा यर्दन नदी मा उभिए। पचास जना मानिसहरू एलिया र एलीशादेखि टाडा उभिए। ८एलियाले आफ्ऽो खाष्टो खोले, त्यसलाई पट्याए र त्यसले पानीमा हिर्काए। पानी देब्रे र दाहिन तिर दुइ भागमा बाँडियो। तब एलिया र एलीशाले सूक्खा भुइँमाथि हिँडेर नदी तरे।

९जब तिनीहरूले नदी तरे एलियाले एलीशालाई भने, "परमेश्वरले मलाई तिमीबाट लिएर जानु अघि तिम्रो लागि म के गर्न सक्छु?"

एलीशाले भने, "म तपाईंको उत्तराधिकारी हुन चाहन्नुँ।"*

१०एलियाले भने, "तिमीले अप्च्यारो बस्तु माग्यौ। जब तिमीबाट मलाई लिएर जाँदा यदि तिमीले देख्यौ भने तब यस्तै हुन्छ। तर तिमीले देखेनौ भने त्यस्तो हुँदैन।"

परमेश्वरले एलियालाई स्वर्गमा लानुहुन्छ

११एलिया र एलीशा हिँडिरहेका थिए अनि कुरा गरिरहेका थिए। अचानक केही घोडाहरू र एउटा रथ आयो अनि एलीशाबाट एलियालाई छुट्यायो। घोडा र रथ आगो समान थिए। तब एलियालाई हावाबतासमा स्वर्गमा लागियो।

१२एलीशाले यसलाई देखे अनि चिच्चाए, "मेरा पिता! मेरा पिता! इन्नाएलको रथ अनि उहाँका घोडासैनिकहरू।"

एलीशाले एलियालाई फेरि कहिले देखेनन्। एलीशाले आफ्ऽो लुगालाई पक्रिए अनि आफ्ऽो शोक देखाउन च्याते। १३एलियाको खाष्टो भुइँमा भर्खो त्यसकारण एलीशाले त्यसलाई टिपे र यर्दन नदीको किनारमा उभिए। १४एलीशाले एलियाको खाष्टो लियो र त्यसले पानीमा हिर्काए। उसले भन्यो, "एलियाका परमेश्वर परमप्रभु कहाँ हुनुहुन्छ?" जब एलीशाले पानीमाथि प्रहार गरे। तब पानी दाहिने र देब्रेतिर दुइ भागमा विभाजन भयो र एलीशाले नदी तरे।

अगमवक्ता एलियाको विषयमा सोध्यू

१५जब यरीहोका अगमवक्ताहरूको दलले एलीशालाई देखे, तिनीहरूले भने, "एलियाको आत्मा अहिले एलीशामा छ।" तिनीहरू एलीशालाई हर्न आए। तिनीहरू एलीशा अघि भुइँमा निहुरिए। १६तिनीहरूले उनलाई भने, "हेर, हामी पचास जना असल मानिस छौं। कृपया तिनीहरूलाई जान देऊ अनि आफ्ऽो मालिक खोज्न देऊ। हुन सक्छ, परमप्रभुको आत्माले एलियालाई माथि लगेको छ अनि उनलाई कुनै पहाड़ अथवा घाटीमा भारेको छ।"

तर एलीशाले उत्तर दिए, "होइन, एलियालाई खोज्न मानिसहरू नपठाऊ।"

१७अगमवक्ताहरूको दलले एलीशालाई तिनी अल्पमल्ल पारूज्जेलसम्म बिन्ती गरिरहे। तब एलीशाले भने, "ठीक छ, एलियालाई खोज्न मानिसहरू पठाऊ।"

म तपाईं ... चाहन्नुँ वास्ताविक म तिम्रो आत्माको दुर्गुण भाग चाहन्नुँ।

अगमवक्ताहरूको दलले ५० जना मानिसहरूलाई एलियालाई खोज्न पठाए। तिनीहरूले तीन दिन खोजे तर तिनीहरूले एलियालाई भेटेनन्। १८यस्कारण मानिसहरू यरिहो गए जहाँ एलीशा बसेका थिए। तिनीहरूले उनलाई एलियालाई तिनीहरूले खोज्न नसकेको बताए। एलीशाले तिनीहरूलाई बताए, “मैले तिमीहरूलाई नजानु भनेको थिएँ।”

एलीशाले पानीलाई शुद्ध पार्छन्

१६शहरका मानिसहरूले एलीशालाई भने, “महाशय, तपाईं यस शहरलाई राम्रो ठाउँमा बनाउनुहोनेछ। तर पानी राम्रो छैन। त्यस कारण नै जमीनले अन्नबाली उँम्दैन।”

२०एलीशाले भने, “एउटा नयाँ कचौरा मकहाँ ल्याऊ र त्यसमा नून हाल।”

मानिसहरूले एलीशा कहाँ कचौरा ल्याए। २१तब एलीशा त्यस ठाउँमा गए जहाँ भुइँबाट पानी बगिरहेको थियो। एलीशाले पानीमा नून हाले। उनले भने, “परमप्रभुले भन्नुभएको छ, ‘म यस पानीलाई शुद्ध बनाइरहेको छु। अब देखि यस पानीले कसैलाई मार्न छैन अथवा जमीनलाई अन्न फल्ने बनाउनेछ।’”

२२पानी शुद्ध भयो। त्यो पानी अझै आज पनि राम्रो छ। यो यस्तै भयो जस्तो एलीशाले भनेका थिए।

केही केटाहरू एलीशाको हाँसो उडाउछन्

२३एलीशा त्यस शहरबाट बेतेल गए। एलीशा शहरतिर पहाडमा उकालो चढिरहेका थिए अनि केही केटाहरू शहरबाट तल भरिरहेका थिए। तिनीहरूले एलीशाको हाँसो उडाउन शुरू गरे। तिनीहरूले उनलाई भने, “माथि चढ, तँ तालुखुइले मान्छे। माथि चढ तँ तालुखुइले मान्छे।”

२४एलीशाले पछि हेरे अनि उनीलाई देखे। उनले परमप्रभुलाई तिनीहरूप्रति नराम्रो होस् भनी बिन्ती गरे। तब बनबाट दुइवटा भालू निस्किए अनि केटाहरूमाथि आक्रमण गरे। भालूद्वारा ब्यालीस केटाहरू च्यातिदिए भए। २५एलीशाले बेतेल छोडे अनि कर्मेल पहाडितर हिँडे। अनि त्यहाँ बाट एलीशा सामरियातिर फर्किए।

योराम इस्त्राएलका राजा हुन्छन्

३ आहाबका छोरा योराम सामरियामा इस्त्राएलका राजा भए। यहोशापात यहुदाको राजा हुँदा अठाहाँ वर्षकोसमयमा उनले शासन शुरू गरे। योरामले बाहो वर्ष शासन गरे। र्योरामले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले भूल कार्य भन्नु भएको थियो। तर योराम आफ्ना पिता र माता जस्ता थिएनन् किनभने उनले ती खाँबाहरू उखाले जसलाई उनका पिताले बालको पूजा गर्नका लागि बनाएका थिए। श्तर उनले नबातका छोरा

योरोबामको जस्तो पाप गरिनै रहे। योरोबामले इस्त्राएलीहरूलाई पाप गर्न लगाए। योरामले योरोबामको पाप गर्न रोकेनन्।

मोआब इस्त्राएलबाट छुट्टिच्छ

४मेशा मोआबका राजा थिए। मेशासँग धेरै भेडा थिए। मेशाले एक लाख भेडा र एक लाख भेडाका ऊन इस्त्राएलका राजालाई दिए। ५तर जब आहाब मोआबका राजा इस्त्राएलका राजाको विरुद्धमा बागी भए।

६तब राजा योराम सामरियाबाट निस्किए अनि इस्त्राएलका मानिसहरूलाई भेला गरे। ७योरामले यहुदाका राजा यहोशापात कहाँ दूतहरूलाई पठाए। योरामले भने, “मोआबका राजा मेरो विरुद्धमा बागी भएका छन्। के तिमी मोआबको विरुद्धमा लड्न मसँग जाने छौ?”

यहोशापातले भने, “अवश्य, म तिमीसँग जानेछु। मेरो मानिसहरू तिम्रा मानिसहरू जस्तै हुनेछन्। र मेरो घोडाहरू तिम्रा घोडाहरू जस्तै हुनेछन्।”

तीनजना राजाहरू एलीशासँग सल्लाह मार्छन्

८यहोशापातले योरामलाई सोधे, “हामी कुन बाटोबाट जाऊँ?”

योरामले जवाफ दिए, “हामी एदोमको मरूभूमिबाट जानुपर्छ।”

९यस्कारण इस्त्राएलका राजा यहुदा र एदोमका राजाहरूसँगै गए। तिनीहरूलाई यात्रा गर्न सात दिन लायो, त्यहाँ सेना र अरू पशुहरूका लागि पर्याप्त पानी थिएन। १०अन्तमा, इस्त्राएलका राजा योरामले भने, “हाय, मेरो विचारमा मोआबीलीहरूबाट परास्त गर्नका लागि परमप्रभुले हामी तीन जना राजाहरूलाई एउटा ठाउँमा ल्याउनुभयो।”

११तर यहोशापातले भने, “के यहाँ परमप्रभुका कुनै एकजना अगमवक्ताछन् यदि यहाँ छन भने हामी अगमवक्तालाई सोध्नु पर्छ जे परमप्रभु भन्नु हुन्छ हामीले गर्नु पर्छ।”

इस्त्राएलका राजाका सेवकहरूमध्ये एक जनाले भने, “शापातका छोरा एलीशा यहाँ छन्। एलीशा एलियाका सेवक थिए।”*

१२यहोशापातले भने, “परमप्रभुको वाणी एलीशासँग छ।”

यस्कारण इस्त्राएलका राजा योराम, यहोशापात अनि एदोमका राजा एलीशालाई भेट्न गए।

१३एलीशाले इस्त्राएलका राजा (योरामलाई) भने,

एलीशा ... थिए साहित्यिक रूपले एलीशाले एलियाहको हातमा पानी खनाए।

“तपाईं मबाट के चाहनुहूँच? आफ्ना माता-पिताका अगमवक्ताहरूकहाँ जानुहोस्!”

इस्त्राएलका राजाले एलीशालाई भने, “होइन, हामी तपाईंसँग भेट्न आएका छौं किनभने परमप्रभुले हामी तीन जना राजाहरूलाई सँगै भेला हुन बोलाउनु भएको छ ताकि मोआबीहरूले हामीलाई परास्त गर्न सकोस्।”

१४एलीशाले भने, “यहूदाका राजा यहोशापातको म सम्मान गर्छ अनि म सर्वेशक्तिमान परमप्रभुको सेवा गर्दछु। उनी जिउँदै छन् भनेर नै म यहोशापातसँग मात्र भेट्न यहाँ आएँ। म तिम्रो अघि साँचो कुरा भन्छु, यदि यहोशापात यहाँ नभए, म तिमी प्रति ध्यान दिने थिइन। म सम्पूर्ण रूपमा तिम्रो अवहेलना गर्न थिएँ। १५तर अब मकहाँ यस्तो मानिस ल्याऊ जसले वीणा बजाउँछ।”

जब मानिसले वीणा बजायो, एलीशामा परमप्रभुको आत्मा आउनुभयो। १६तब एलिशाले भने, “परमप्रभु भन्नुहुँच कन्दरामा दुलो खन। १७परमप्रभु भन्नुहुँचः तिमीले हावा देख्ने छैनौ, तिमीले पानी परेको देख्ने छैनौ। तर त्यो बेंसी पानीले भरिने छ। तब तिमी र तिम्रा गाईहरू र अरू पशुहरूले पिउने पानी पाउने छन्। १८परमप्रभुका लागि यो गर्न सजिलो छ। उहाँले तिमीहरूलाई मोआबीलीहरूलाई जिताउनुहोनेछ। १९तिमीहरूले प्रत्येक दरिलो शहर अनि प्रत्येक राम्रो शहरमाथि आक्रमण गर्ने छौ। तिमीहरूले प्रत्येक राम्रो रुख काट्ने छौ। तिमीहरूले सबै पानीको श्रोतहरू बन्द गर्ने छौ। तिमीहरूले प्रत्येक राम्रो खेतलाई ढुङ्गाले नष्ट पार्ने छौ जुन तिमीले प्याँक्ने छौ।”

२०बिहानै बिहानको बलि दिने समयमा एदोमतिरबाट पानी बग्नथाल्यो अनि बेंसी भरियो।

२१मोआबका मानिसहरूले सुने, राजाहरू तिनीहरूको विरोधमा लडाइँ गर्न आएका छन्। यसकारण मोआबमा मानिसहरूले ती सबै मानिसरूलाई जो बूढो भए पनि कवच धारण गर्न सक्थे तिनीहरूलाई जम्मा गरे। तिनीहरूले तयार भएर लडाइँका लागि सीमानामा परिषिकाम गरे। २२मोआबका मानिसहरू त्यस बिहान सखारै उठे। उदाउँदै गरेको घाम घाटीको पानी माथि चम्किरहेको थियो, अनि यो मोआबका मानिसहरूको रागत जस्तो देखिन्थ्यो। २३मोआबका मानिसरूले भने, “रगत हेर! राजाहरूले अवश्य नै एक अकर्सिंग लडाइँ गरे। तिनीहरूले एक अकाली र्सर्वनाश परे होलान। हामी लाशहरूबाट बहुमूल्य वस्तुहरू लिन जाओँ।”

२४मोआबीली मानिसहरू इस्त्राएलीहरूको शिबिरमा आए। तर इस्त्राएलीहरू बाहिर निस्किए अनि मोआबीली सेनामाथि आक्रमण गरे। इस्त्राएलीहरूले मोआबीलीहरूलाई लखेटे। इस्त्राएलीहरूले मोआबीलीसँग लडाइँ गर्न तिनीहरूलाई मोआबसम्म पछ्याए। २५इस्त्राएलीहरूले शहरहरू असल परे। तिनीहरूले मोआबमा प्रत्येक

असल खेतमा ढुङ्गा प्याके। तिनीहरूले पानीका सबै मुहानहरू बन्दगरे। र तिनीहरूले सबै असल रुख काटेर ढालिदिए। कीरहेरशेत मात्र ढुङ्गाको पर्खालिसंग छोडियो। तर घुँयेत्रो हान्ने मानिसहरूले कीर-हेरशेतलाई घेरे र त्यसमाथि आक्रमण गरे।

२६मोआबका राजाले थाह पाए, युद्ध जिल उनकालागि साहै नै मुश्किल छ। यस कारण उनले तरवारसमेत सात सय मानिसहरूलाई एदोमका राजाको हत्या गर्न अनि सेनालाई परास्त गर्न पठाए। तर तिनीहरूले एदोमका राजालाई परास्त गर्न सकेनन्। २७तब मोआबका राजाले आफ्नो जेठो छोरालाई लगे। यो त्यही छोरा थियो जो उनीपछि राजा हुनेवाला थिए। शहरको चारैतर भित्ताहरूमाथि मोआबका राजाले आफ्नो छोरालाई होमबलिको रूपमा बलि चढाउन तयार भए। ठूलो रीस इस्त्राएलमाथि पर्यो। यसकारण इस्त्राएलका मानिसहरू मोआबका राजालाई छोडेर आफ्नो देशतिर फर्किए।

एक जना अगमवक्ताकी विधवा एलीशासित मदत मागिछन्

४ अगमवक्ताहरू समूह मध्ये एउटाकी पत्नीले एलीशालाई यसो भनेर बिन्ती गरिन्, “तपाईंको दास मेरो पति अहिले मरे। तपाईलाई थाहै छ कि उनले परमप्रभुको सम्मान गर्दथे। तर उनले एक जना मानिसको ऋण लिएका थिए। र अहिले त्यो मानिसले मेरो दुइजना छोराहरूलाई लिन र तिनीहरूलाई आफ्नो दास बनाउन आइरहेको छ।”

रएलीशाले जवाफ दिए, “म कसरी तिम्रो मदत गर्न सक्छु? मलाई भन, तिमीसँग घरमा के छ?”

आईमाइले भनी, “मसित घरमा केही छैन। मसित एउटा भाँडामा भद्रक्षको तेल मात्र छ।”

इतब एलीशाले भने, “जाऊ र आफ्ना सबै छिमेकहरूबाट कचौराहरू मागेर ल्याऊ। सबै कचौराहरू खाली हुनुपर्छ। धेरै कचौराहरू ल्याऊ। ४८सप्तिं आफ्नो घर जाऊ अनि ढोकाहरू बन्द गर। तिमी र तिम्रा छोराहरू मात्र भित्र हुनेछौ। तब सबै ती भाँडाहरूमा तेल खन्याऊ। भाँडाहरू भर अनि तिनीहरूलाई बेगलै ठाउँमा राख।”

प्यसकारण आईमाइ एलीशाबाट विदा लिएर आफ्नो घर गई अनि ढोका थुनी। घरभित्र ऊ र उसका छोराहरू मात्र थिए। उसका छोराहरूले उसको नजिक भाँडाहरू ल्याए अनि उसले तेल भरी। ६८उसले धेरै भाँडाहरू भरी। अन्तमा उसले आफ्नो छोरालाई भनी, “मलाई अर्को भाँडा देऊ।”

तर सबै भाँडाहरू भरिएका थिए। छोराहरूमध्ये एक जनाले आमालाई भन्यो, “अरू भाँडा छैन।” त्यस बेला आमखोरामा तेल सकिएको थियो।

७तब आईमाइले परमेश्वरका जनलाई के भयो भनी। एलीशाले उसलाई भने, “जाऊ, तेल बेच अनि बेचेपछि अप्फो ऋण तिर्ने काम गर। तिमी र तिम्रा छोराहरू रहेको रूपियाँमा गुजारा गर्न सक्छौ।”

शुनैममा एक जना आईमाइले एलीशालाई एउटा कोठा दिन्छे

८एकदिन एलीशा शुनैम तिर गए। त्यहाँ शुनैममा एक जना प्रख्यात आईमाइ बस्थिन्। यस आईमाइले एलीशालाई रोके र आफूसंग खाना खान बिन्ती गरिन्। यसकारण एलीशा प्रत्येक पटक त्यस ठाउँ भएर जाने गर्थे त्यहाँ भोजन गर्न बस्थे।

९आईमाइले आप्फो लोगनेलाई भनी, “हेर, म बुभन सक्छु एलीशा परमेश्वरका पवित्र जन हुन्। उनी सबै समय हाम्रो घर भएर जान्छन्। १०एलीशाका लागि छानामाथि एउटा सानो कोठा बनाई दियौ। त्यस कोठामा एउटा ओच्चान राखिदियौं। त्यहाँ एउटा चौकी, एउटा कुर्सि अनि एउटा बत्तीदानी राखिदियौ। त्यसपछि जब तिनी हाम्रो घरमा आउँछन्, उनले आप्फो लागि यो कोठा पाउने छन्।”

११एकदिन एलीशा आईमाइको घरमा आए। उनी त्यस कोठामा गए अनि त्यहाँ विश्राम गरे। १२एलीशाले आप्फो सेवक गेहजीलाई भने, “यस शुनैमेली आईमाइलाई बोलाऊ।”

सेवकले शुनैमेली आईमाइलाई बोलायो र उ एलीशाको सामु उभियो। १३एलीशाले आप्फो सेवकलाई भने, “अब यस आईमाइलाई भन, ‘हेर तिमीले हाम्रो हेरचाह गर्ने ठूलो कार्य गरेकी छौ। तिम्रो लागि म के गर्न सक्छु? के तिमी चाहन्छौ, हामीले तिम्रो लागी राजालाई भन्नु पर्छ अथवा सेनाका कप्तानलाई?”

आईमाइले भनी, “म यहाँ आप्फा मानिसहरूको माझ मा बसेर सुखी हुू।”

१४एलीशाले गेहजीलाई भने, “हामी उसका लागि के गर्न सक्छौ?”

गेहजीले उत्तर दिए, “मलाई थाह छ। उसको छोरा छैन अनि उसको लोगने बूढो भएको छ।”

१५तब एलीशाले भने, “उनलाई बोलाऊ।”

यसकारण गेहजीले आईमाइलाई बोलाए। ऊ आई अनि दैलौमा उभिई। १६एलीशाले आईमाइलाई भने, “अर्को बसन्तमा यस समय तिमीले आप्फो छोरालाई अंगालेको हुने छौ।”

आईमाइले भनी, “होइन महाशय! परमेश्वरका जन, मसित ढाँड्से काम नगर्नुहोस्।”

शुनैममा आईमाइको छोरा हुन्छ

१७तर आईमाइ गर्भवती भई। एलीशाले भने जस्तै अर्को बसन्तमा आईमाइले छोरा जन्माई।

१८बालक ठूलो भयो। एकदिन बालक आप्फो बुबा अनि बालि काटनेहरूलाई हेर्न खेत गयो। १९बालकले आप्फो बुबालाई भन्यो, “अह, मेरो टाउको! मेरो टाउको दुख्दैछ!”

बुबाले आप्फो सेवकलाई भन्यो, “उसको आमाकहाँ लिएर जाऊ।”

२०सेवकले केटालाई आमाकहाँ पुरुखायो। बालक दिउँसोसम्म आमाको काखमा बस्यो। त्यसपछि ऊ मर्यो।

आईमाइ एलीशालाई भेट्न जान्छे

२१आईमाइले बालकलाई एलीशाको ओच्चानमा सुताई। उसले त्यस कोठाको दैलो बन्द गरी अनि बाहिर गई। २२उसले आप्फो लोगनेलाई बोलाई अनि भनी, “कृपया मेरो निम्ति एक जना सेवक र एउटा गधा पठाइ दिनु होस्। त्यसपछि म परमेश्वरका जनलाई भेट्न जानेछु अनि फर्किने छु।”

२३आईमाइको लोगनेले भन्यो, “तिमी किन आज परमेश्वरको जन कहाँ जान चाहन्छौ? महीनाको पहिलो दिन अथवा विश्राम-दिनको त होइन।”

उसले भनी, “चिन्ता नगर्नु होस्। सबथोक ठीकठाक हुनेछ।”

२४तब तिनले गधामाथि एउटा काठी राखिए र आप्फो सेवकलाई भनिन्, “गधालाई छिटो डोखाउ। मैले नभनुञ्जेल सम्म ढीलो नगर।”

२५आईमाइ परमेश्वरको जनलाई भेट्न कर्मल ढाँडामा गई।

परमेश्वरको जन एलीशाले शुनैमेली आईमाइलाई टाढाबाट आउँदै गरेको देखे। एलीशाले आप्फो सेवकलाई भने, “हेर, शुनैमेली आईमाइ! उसलाई लिन अहिले जा! २६उसलाई भन, ‘के भूल भयो? तिमी ठीकठाक त छौ? के तिम्रो लोगने ठीक छ? के तिम्रो नानी ठीक छ?’”

गेहजीले शुनैमेली आईमाइलाई सबै कुराहरू सोध्यो। उसले उत्तर दिई, “प्रत्येक ठीक ठाक छ।”

२७तर शुनैमेली आईमाइ परमेश्वरको जनसम्म पर्वतमा चढी, ऊ निहुरी अनि एलीशाको चरण स्पर्श गरी। गेहजी शुनैमेली आईमाइलाई तान नजिक आयो। तर परमेश्वरको जन एलीशाले गेहजीलाई भने, “उसलाई एकलै हुन देऊ! ऊ साहै दुखी छ अनि परमेश्वरले यस बारे केही भन्नु भएन। परमप्रभुले यो खबर म देखि लुकाउनुभयो।”

२८तब शुनैमेली आईमाइले भनी, “महाशय, मैले कहिले छोरा मागेको थिइन। मैले तपाईलाई भनेको थिएँ, ‘मलाई नढाँट्नु होस्।’”

२९तब एलीशाले गेहजीलाई भने, “जान तयार होऊ। मेरो हिँड्ने लौरो तिमीसित लिएर जाऊ कसैसँग

कुरा गर्न नउभिई! यदि कोही मानिससँग भेट भयो भने अभिवादन सम्म नगर्नु यदि कसैले अभिवादन गरे जवाफ नदे। मेरो हिँड्ने लौरो नानीको अनुहारमाथि राखिदे।”

३०तर नानीको आमाले भनी, “म शपथ खाएर भन्छु जस्तो परमप्रभु सदा रहनु हुन्छ अनि तपाईं हुनुहुन्छ, म तपाईलाई छोडेर जाने छैन।”

यसकारण एलीशा उठे अनि शुनैमेली आईमाइको पछि-पछि हिँडे।

३१ गेहजी एलीशा र शुनैमेली आईमाइ भन्दा पहिले शुनैमेलीको घरमा पुयो। गेहजीले नानीको अनुहारमाथि लौरो राखिदियो। तर नानीले केही बोलेन न त कुनै संकेत गरे कि उसले कुनै कुरो सुनेको थियो। तब गेहजी एलीशालाई भेट्न फर्किगयो। गेहजीले एलीशालाई भन्यो, “नानी बिउँभेको छैन।”

शुनैमेली आईमाइको छोरा फेरि जिउँदो हुन्छ

३२ एलीशा घरभित्र पसे। उसको ओच्चानमाथि एक जना बालक लडिरहेको थियो। ३३ एलीशा कोठाभित्र पसे अनि दैलो बन्द गरे। अहिले कोठामा एलीशा र बालक मात्र थिए। तब एलीशाले परमप्रभुलाई प्रार्थना गरे। ३४ एलीशा ओच्चानमाथि चढेर बालकमाथि निहुरिए। एलीशाले आफ्नो मुख बालकको मुखमाथि जोडे। उनले उसको आँखा बालकको आखाँमाथि राखे उनले आफ्नो हातहरू बालकको हातहरू माथि राखे। एलीशा बालकको शरीर तातो नभए सम्म बालकमाथि पल्टिरहे।

३५ त्यसपछि एलीशा अलग भए अनि कोठाको वरिपरि हिँडिरहे। तिनी फेरि गए अनि बालकमाथि तबसम्म पल्टिरहे जबसम्म उसले सात पटक हाच्छिउँ गरेन अनि आफ्नो आँखा खोल्दैन।

३६ एलीशाले गेहजीलाई बोलाए अनि भने, “शुनैमी आईमाइलाई बोलाऊ!”

गेहजीले शुनैमी आईमाइलाई बोलाए अनि ऊ एलीशासामु आई। एलीशाले भने, “तिम्रो छोरालाई उठाऊ।”

३७ तब शुनैमी आईमाइ कोठाभित्र पसी अनि एलीशाको खुट्टामा निहुरिई। त्यसपछि उसले आफ्नो छोरालाई उठाई अनि बाहिर निस्कि।

एलीशा अनि विषालु सिरुवा

३८ एलीशा फेरि गिलगाल गए। देशमा अनिकाल थियो। अगमवक्ताहरूको दल एलीशाको अघि बसिरहेका थिए। एलीशाले आफ्नो सेवकलाई भने, “आगोमा ठूलो भाँडो राख अनि अगमवक्ताहरूको दलका लागि केही सिरुवा बनाऊ।”

३९ एकजना मानिस बाहिर खेतमा साग-पात लिन गए। उसले एउटा जंगली दाख भेट्यो र त्यसबाट केही लौकाहरू टिप्पो। उसले लौकाहरू आफ्नो भोलामा

हल्यो र तिनीहरूलाई ल्यायो। उसले जंगली लौकाहरूलाई काट-कुट पारे र एउटा भाँडामा हाल्यो। तर अगमवक्ताहरूको दलले कस्तो किसीमको मुल हो चिनेन्।

४० त्यसपछि तिनीहरूले केही सिरुवा मानिसहरूका लागि खान खन्याए। तर जब तिनीहरूले सिरुवा खानु शुरू गरे, तिनीहरू एलीशासामु चिच्याए, “हे परमेश्वरका जन, भाँडोमा विष छ।” भोजनको स्वाद बिष जस्तो थियो, त्यसकारण तिनीहरूले त्यो भोजन खान सकेनन्।

४१ तर एलीशाले भने, “केही पीठो ल्याऊ।” तिनीहरूले एलीशाका लागि पिठो ल्याए अनि उनले त्यो भाँडामा हाले। तब एलीशाले भने, “मानिसहरूका लागि सिरुवा खन्याऊ जसले गर्दा तिनीहरूले खान सकून्।” अनि सिरुवामा कुनै विष थिएन।

एलीशाले अगमवक्ताहरूको दल्लाई खुवाउँच्न्

४२ बाल शालीशाहबाट एक जना मानिस आए अनि परमेश्वरको जन (एलीशा)का लागि पहिलो फसलको रोटी ल्याए। यस मानिसले २० वटा जौका रोटीहरू अनि नयाँ अन्न आफ्नो बोरामाल्याए, तब एलीशाले भने, “यो भोजन मानिसहरूलाई देउ, तिनीहरूले खान सकून्।”

४३ एलीशाको सेवकले भन्यो, “के भन्नु हुन्छ? यहाँ एक सय जना मानिसहरू छन्। म ती सबै मानिसहरूलाई यो भोजन दिन सक्छु?”

तर एलीशाले भने, “मानिसहरूलाई भोजन खान देउ। परमप्रभु भन्नुहुन्छ, ‘तिनीहरूले खान्छन् अनि अझै पनि भोजन रहने छ।’”

४४ तब एलीशाको सेवकले अगमवक्ताहरूको दलको सामु भोजन पसिक्यो। अगमवक्ताहरूको दलका लागि खाना प्रचुर थियो अनि तिनीहरूले खाएपछि भोजन रह्यो। परमप्रभुले भन्नुभए जस्तै घट्ना भयो।

नामानको सम्पत्ति

प नामान अरामका राजाको सेनाका कप्तान थिए। नामान आफ्नो राजाकालागि धेरै महत्वपूर्ण थिए। किनभने परमप्रभुले उनलाई अरामको विजयका लागि उपयोग गरेका थिए। नामान महान र शक्तिशाली मानिस थिए, तर तिनी कुष्ठ रोगले ग्रस्त थिए।

२ अरामी सेनाले इस्त्राएलमा लडाइँ गर्नका लागि सैनिकहरूको धेरै दलहरू पठाए। सैनिकहरूले मानिसहरूलाई तिनीहरूको दास बनाए। एक पटक तिनीहरूले इस्त्राएलको भूमिबाट एउटी सानी केटी ल्याए। यो सानी केटी नामानकी पत्नीकी सेविका भई। यस केटीले नामानकी पत्नीलाई भनी, “म चाहन्छु, मेरा मालिक नामानले अगमवक्ता एलीशासँग भेट गर्नुन्।

जो समरियामा बस्छन्। त्यस अगमवक्ताले नामानको कुष्ठ रोग निको पार्न सक्छन्।”

४नामान आफ्नो मालिक (अरामका राजा) कहाँ गए। नामानले अरामका राजालाई ती सबै कुराहरू गरे जो इस्त्राएली केटीले भनेकी थिई।

५तब अरामका राजाले भने, “अहिले जाऊ र म इस्त्राएलका राजालाई एउटा पत्र पठाउने छु।”

यसकारण नामान इस्त्राएल गए। नामानले आफूसँग केही उपहारहरू लगे। नामानले दश तोडा चाँदी, ६,००० शेकेल सुनका दुक्राहरू र दश जोर लुगा लिएर गए। द्वामानले अरामका राजाबाट इस्त्राएलका राजाका लागि पत्र लगे। पत्रमा लेखिएको छ: “अहिले, यस पत्रले बताउँछ म आफ्नो सेवक नामानलाई तपाईंकहाँ पठाउँदै छु। उसको कुष्ठ रोग निको पार्नुहवस्।”

६जब इस्त्राएलका राजाले पत्र पढे, उनले आफूलाई दुःखी र उदाशी देखाउनका लागि आफ्नो लुगा च्याते। इस्त्राएलका राजाले भने, “के म परमेश्वर हुँ? होइन! मसित जीवन मरण नियन्त्रणको क्षमता छैन। यस कारण अरामका राजाले किन कुष्ठ को रोगीलाई मकहाँ निको पार्न पठाए? यस विषयमा सोचे अनि तिमीले थाह पाए, यो एउटा छल हो। अरामका राजा लडाइँ शुरू गर्ने चेष्टा गर्दै छन्।”

७परमेश्वरको जन, एलीशाले सुने, इस्त्राएलका राजाले आफ्नो दुःख र रीस देखाउन लुगाहरू, च्याते। यसकारण एलीशाले आफ्नो खबर राजाकहाँ पठाए, “तिमीले आफ्नो लुगा किन च्यात्यौ? नामान मकहाँ आओस्। तब उसले थाह पाउने छ, इस्त्राएलमा एकजना अगमवक्ता छ।”

८यसकारण नामान आफ्ना घोडाहरू अनि रथहरूसँगै एलीशाको घरमा आए अनि ढोकाको बाहिर उभिए।

९०एलीशाले नामानसम्म एक जना दूत पठाए। दूतले भन्यो, “जाऊ अनि यद्दन नदीमा सात पटक धोऊ। तब तिमो छाला कुष्ठ निको हुनेछ अनि तिमी शुद्ध हुने छौ।”

११नामान रिसाए अनि फर्किए। उनले भने, “मैले सोचेको थिए एलीशा बाहिर निस्किन्छन् अनि मेरो अघि उभिन्छन् अनि आफ्नो परमप्रभु परमेश्वरलाई आहान गर्ने छन्। मैले सोचेको थिएँ, उनले मेरो शरीरमाथि आफ्नो हात हल्लाउने छन् अनि कुष्ठ रोग निको हुनेछ। १२दमीशक्का नदीहरू अबाना र फारपर इस्त्राएलका सबै पोखरीहरूका पानी भन्दा राम्रा छन्। मैले दमीशक्का ती नदीहरूमा धुने काम किन नगर्नु अनि निको नहुनु?” नामान साहै रिसाएका थिए अनि तिनी फर्किए।

१३तर नामानको सेवकहरू उनकोमा गए अनि उनीसँग कुरा गरे। उनीहरूले भने, “मालिक, यदि

अगमवक्ताले तपाईंलाई केही महान कार्य गर्नु भनेको खण्डमा, तपाईं गर्नु हुन्छ, होइन र यसकारण तपाईंले उनको आज्ञा पालन गर्नु पर्छ यदि उनी तपाईंलाई केही सरल काम गर्नु भन्दछन्। अनि उनले भने, ‘नुहाऊ अनि तिमी शुद्ध र स्वच्छ हुनेछौ।’”

१४यसकारण नामानले त्यही गरे जो परमेश्वरको जनले गर्नु भने। नामान नदीमा पसे अनि यद्दन नदीमा सात पटक डुबे। अनि नामान शुद्ध र स्वच्छ भए। नामानको छाला नानीकोछाला जस्तै नरम भयो।

१५नामान अनि उनको सबै दल परमेश्वरको मानिस कहाँ फर्केर आए। उनी एलीशासामु उभिए अनि भने, “हेर, अहिले म जान्दछु इस्त्राएलमा बाहेक अरू कतै परमेश्वर छैनन्। अब कृपया मबाट एउटा उपहार स्वीकार गर्नुहोस्।”

१६तर एलीशाले भने, “म परमप्रभुको सेवा गर्दछु अनि म शपथ खाएर भन्छु, जब परमप्रभु हुनुहुन्छ म कुनै उपहार स्वीकार गर्दिन्।”

नामानले एलीशालाई उपहार स्वीकार गराउन पूरा चेष्टा गरे स्वीकार गर्नु हुन्न भने, “मेरो निम्ति यति काम गर्नुहवस्। १७मेरा खच्चरहरूमा इस्त्राएलबाट दुइभारी धूलो भर्न दिनुहवस्। किनभने म अरू कुनै परमेश्वरलाई होमबलि अथवा बलिदान चढाउँदिन। म परमप्रभुलाई मात्र बलि चढाउनेछु। १८अनि म अहिले प्रार्थना गर्दू, परमप्रभुले यसको लागि मलाई क्षमादान गर्नुहुने छ अगममा मेरा मालिक अरामका राजा असत्य देवताको पूजा गर्नका लागि रिम्मोनको मन्दिरमा जाने छन्। राजा मेरो सहयोगका लागि मतिर निहुरिने छन्। यसकारण मैले रिम्मोनको मन्दिरमा निहुरिनु पर्छ। म अहिले परमप्रभुलाई क्षमा गर्न बिन्ती गर्दु यदि त्यस्तो हुन्छ।”

१९तब एलीशाले नामानलाई भने, “शान्ति सँग जाऊ।”

यसकारण उसले उसलाई छोडे अनि केही टाइ पुगे। २०तर परमेश्वरको जन एलीशाको सेवक गेहजीले भन्यो, “हेर, मेरा मालिक एलीशाले अरामी नामानलाई उसले त्यसको उपहार स्वीकार नगरी नै जानदिएका छन्। परमप्रभ जीवित भए जस्तै म नामानको पछि लाग्नेछु र उसबाट केही लिनेछु।” २१यसकारण गेहजी नामानतिर दगुरे।

नामानले कसैलाई आफूतिर दगुरेको देखे। उनी गेहजी सँग भेट गर्न रथबाट ओर्लिए। नामानले भने, “के सबै ठीकठाक छ?”

२२गेहजीले भन्यो, “हजूर, सबै कुरा ठीकठाक छ। मेरा मालिक एलीशाले मलाई पठाएको छ। उनले भने, ‘हेर, दुझना युवकहरू मकहाँ आए। तिनीहरू एपैमको पहाडी देशबाट आएका अगमवक्ताहरू हुन्। कृपया तिनीहरूलाई चाँदीको एक तोडा र दुइ जोर फेर्ने लुगाहरू देऊ।’”

२३नामानले भने, “कृपया दुइ तोड़ा लैजाऊ!” नामानले गेहजीलाई चाँदी लिनका लागि राजी गराए। नामानले दुइवटा थैलोमा दुइ तोड़ा चाँदी हाले अनि दुइजोर फेर्ने लुगा लिए। तब नामानले ती चीजहरू आफ्ना दुइ सेवकहरूलाई दिए। सेवकहरूले ती चीजहरू गेहजीसम्म पुर्याए। २४जब गेहजी पहाड़मा आयो, उसले सेवकहरूबाट ती चीजहरू लगे। गेहजीले सेवकहरूलाई टाढा पठाए अनि तिनीहरू गए। तब गेहजीले ती चीजहरू घरमा लुकाए।

२५गेहजी आए अनि आफ्नो मालिक एलीशा सामु उभिए। एलीशाले गेहजीलाई भने, “गेहजी तँ कहाँ गएको थिस्?”

गेहजीले भने, “म करै गएको थिइन।”

२६एलीशाले गेहजीलाई भने, “त्यो साँचो होइन! मेरो मुटु तँसगै थियो जब त्यो नामान तँ सँग भेट गर्न आफ्नो रथबाट ओर्लियो। यो धन, लुगा भद्राक्ष, दाख, भेड़ा, गाइ अथवा पुरुष तथा मैले सेवकहरू लिने समय होइन। २७अब, तँ र तेरो नानीहरूले नामानको रोग पाउने छौ। तालाई सधैका लागि कुष्ठ हुनेछ।”

जब गेहजीले एलीशालाई छोड़यो, गेहजीको छाला हिँउँ जस्तो सेतो भयो। गेहजी कुष्ठको रोगी भयो।

एलीशा र बञ्चरो

६ अगमवक्ताहरूको दलले एलीशालाई भने, “हामी त्यस ठाउँमा बसिरहेका छौं। तर हाम्रोनिम्ति ठाउँ साहै सानो भयो। २८दर्दन नदीमा जाओँ अनि केही काठ काट्दूँ। हामीमध्ये प्रत्येकले मुढो पाउने छौं अनि हामीले त्यहाँ बस्नका लागि एउटा ठाड़ बनाउने छौं।”

एलीशाले उत्तर दिए, “राम्रो जाऊ अनि त्यो गर।”

३८क जना मानिसले भन्यो, “कृपया हामीसँग हिँडुहोस्।” एलीशाले भने, “म आउनेछु।”

४४सकारण एलीशा अगमवक्ताहरूको दलसँग गए। जब तिनीहरू यर्दन नदीमा पुगे, तिनीहरूले केही रुख ढाल्न थाले। ५८तर जब एक जना मानिस केही रुखहरू काट्दै थियो, फलामको बञ्चरो बिँडमा खुस्केर पानीमा भस्यो। त्यो मानिस करायो, “मालिक, मैले त्यो बञ्चरो मागेर ल्याएको थिएँ।”

६८परमेश्वरको जन एलीशाले भने, “त्यो कहाँ भस्यो?”

मानिसले ठाउँ देखायो जहाँ बञ्चरो भरेको थियो। तब एलीशाले एउटा लौरो काटे अनि पानीमा लौरो पायाँक। लौरोले गर्दा फलामको बञ्चरो तैरिन थाल्यो। ७४एलीशाले भने, “बञ्चरो टिप।” तब मानिस लम्ब्यो अनि बञ्चरो लियो।

अराम इस्त्राएललाई फसाउने चेष्टा गर्छ

८५अरामका राजा इस्त्राएलको विरुद्धमा लडाइँ गरिरहेका थिए। उनले आफ्नो सैनिक अधिकारीहरूसँग

सल्लाहको सभा राखे। उनले भने, “यस ठाउँमा छाउँनी बनाऊँ।”

९६तर परमेश्वरका जन एलीशाले इस्त्राएलका राजाकहाँ एउटा खबर पठाए। एलीशाले भने, “होशियार रहनुहोस्। त्यस ठाउँको नजिक नजाउनुहोस्। अरामी सैनिकहरू त्यहाँ तल गाइरहेका छन्।”

१०इस्त्राएलका राजाले आफ्नो मानिसहरूलाई त्यस ठाउँमा खबर पठाए कि परमेश्वरको मानिसले यसविषय चेताउनी दिएका थिए। उसले ती खबरहरू कम्तीमा तीनपल्टा पठाए त्यसकारण मानिसहरू होसियार भए।

११अरामका राजा यस विषयमा साहै दुःखी थिए। अरामका राजाले आफ्ना सैनिक अधिकारीहरूलाई बोलाए अनि तिनीहरूलाई भने, “मलाई भन, इस्त्राएलका राजाको चियो कसले गर्दै छै?”

१२अरामको राजाका अधिकारीहरूमध्ये एक जनाले भने, “मेरो मालिक र महाराज, हामीमध्ये कोही पनि गुप्तवर छैन! इस्त्राएलका अगमवक्ता, एलीशाले इस्त्राएलका राजालाई तपाईंले भनेको जे पनि कुराहरू भन्छ यहाँसम्म कि तपाईंले सुन्ने कोठामा बोलेका कुरा पनि बताइदिन्छन्।”

१३अरामका राजाले भने, “एलीशाको पतो लगाऊ अनि म उसलाई पक्रिन मानिसहरू पठाउने छु।”

सेवकहरूले अरामका राजालाई भने, “एलीशा दोतानमा छन्।”

१४तब अरामका राजाले घोडाहरू, रथहरू अनि धेरै सैनिकहरू दोतान पठाए। तिनीहरू राति पुगे अनि शहरलाई घेरे। १५एलीशाको सेवक त्यस बिहान चाँडै उठेको थियो। सेवक बाहिर निस्कियो अनि उसले देख्यो, शहरलाई चारैतिर बाट घोडाहरू र रथहरू सहित सैनिकले घेरेको थियो।

एलीशाको सेवकले एलीशालाई भन्यो, “हे, मेरा मालिक, हामी के गर्न सक्छै?”

१६एलीशाले भने, “नडरा! हाम्रोलागि लडाइँ गर्ने सेना अरामका लागि लडाइँ गर्ने सेना भन्दा ठूलो छ।”

१७तब एलीशाले प्रार्थना गरे अनि भने, “परमप्रभु, म बिन्ती गर्नु तपाईं, मेरो सेवकको आँखा खोलि दिनुहोस् जसले गर्दा उसले देख्न सकोस्।”

परमप्रभुले युवा सेवकको आँखा खोलि दिनुभयो अनि सेवकले देख्यो, पाहाड़ आगोको घोडा अनि रथहरूले घेरिएको थियो। तिनीहरू सबै एलीशाको बारिपरि थिए।

१८ती आगोका घोडा र रथहरू एलीशा लेऊ आए। एलीशाले परमप्रभु संग प्रार्थना गरे अनि भने, “म प्रार्थना गर्नु तपाईंले यी मानिसहरूलाई अंथा बनाइदिनुहोस्।”

तब परमप्रभुले त्यसै गर्नुभयो जस्तो एलीशाले भने। परमप्रभुले अरामी सेनाहरूलाई अंथो बनाइ दिनुभयो।

१६ एलीशाले अरामी सेनालाई भने, “यो सही बाटो होइन, यो सही शहर होइन। मेरो अनुसरण गर। मतिमीहरू त्यस मानिसकहाँ पुर्खाउँडु जसलाई तिमीहरू खोजि रहेका छौ।” त्यसपछि एलीशाले अरामी सैनिकहरूलाई सामरियामा पुर्खाए।

२० जब तिनीहरू सामरियामा पुगे, एलीशाले भने, “परमप्रभु, यी मानिसहरूका आँखा खोलि दिनुहोस, तिनीहरूले देख्न सकून्।”

तब परमप्रभुले तिनीहरूको आँखा खोलि दिनुभयो अनि अरामी सैनिकले देखे, तिनीहरू सामरिया शहरमा छन्। २१ इस्त्राएलका राजाले अरामी सेनालाई देखे। इस्त्राएलका राजाले एलीशालाई भने, “मेरा पिता, के मतिनीहरूलाई मारिदिँजँ? के तिनीहरूलाई मारिदिँजँ?”

२२ एलीशाले जवाफ दिए, “अहं, तिनीहरूलाई नमार। तिमीले तिनीहरूलाई तरवारहरू र धनुषहरू र वाणहरूबाट पफ्केनौ। अरामी सैनिकहरूलाई केही रोटी र पानी देउ। तिनीहरूलाई खान-पीना देऊ तब आफ्नो मालिकसित भेट्न घर फर्किन देऊ।

२३ इस्त्राएलका राजाले अरामी सैनिकहरूका लागि ठूलो भोज तयार गरे। अरामी सैनिकहरूले खान पान गरे। तब इस्त्राएलका राजाले तिनीहरूलाई घर फर्काइ दिए। अरामी सैनिकहरू आफ्ना मालिककहाँ घर फर्किए। अरामीहरूले इस्त्राएलको भूमिमा आक्रमण गर्न कहिले पनि सेनाहरू पठाएन।

डरलाङ्दो अनिकालले सामरियालाई कष्ट दिँच

२४ यस्तो घटना भएपछि अरामका राजा बेन-न्हददले आफ्ना सेना जम्मा गरे अनि सामरिया शहरलाई घेर्न र आक्रमण गर्न गए। २५ सैनिकहरूले मानिसहरूलाई शहरभित्र खाद्य ल्याउन दिएनन्। त्यसकारण सामरियामा डरलाङ्दो अनिकाल भयो। सामरियामा यस्तो अनिकाल भयो कि एउटा गधाको टाउको चाँदीको अस्सी शेकेलमा बिक्री भयो। एक मुटुरी सिमीलाई चाँदीको पाँच शेकेलमा बिक्री भयो।

२६ इस्त्राएलका राजा शहरको वरिपरि भएको पर्खालिमाथि हिँडिरहेका थिए। एउटी आइमाईले उनलाई देखेर चिच्चाई। आइमाईले भनी, “मेरा मालिक अनि राजा, मलाई सधाउनु होस्।”

२७ इस्त्राएलका राजाले भने, “यदि परमप्रभुले तिमीलाई सहायता गर्नु भएन भने म कसरी सहायता गर्ने? मसित तिमीलाई दिने केही छैन। खलोबाट अन्नको दाना आएको छैन अथवा दाखरसको कोलबाट दाखरस ल्याइएको छैन।” २८ इस्त्राएलका राजाले आइमाईलाई भने, “तिमीलाई के कष्ट छ?”

आइमाईले उत्तर दिए, “यस आइमाईले मलाई भनी, ‘मलाई तेरो छोरा दे जसले गर्दा हामी त्यसलाई मार्न सक्छौ अनि उसलाई आजै खान सक्छौ। त्यसपछि हामी

भोलि हाप्रो खाने छौं।’ २९ यसकारण हामीले मेरो छोरा उमाल्यौ अनि उसलाई खायौ। त्यसपछि अर्को दिन मैले यस आइमाईलाई भने, ‘मलाई तेरो छोरा दे जसले गर्दा हामी उसलाई मार्न सक्छौ अनि खान सक्छौ।’ तर उसले आफ्नो छोरा लुकाई।”

३० जब राजाले आइमाईलाई के भने, उनले आफूलाई खिन्न भएको देखाउन आफ्नो लुगा च्याते। जब राजा पर्खालिमाथि हिँडिको समयमा मानिसहरूले उनलाई आफूलाई उदास र दुःखी देखाउन शोक वस्त्र लगाएको देखे।

३१ राजाले भने, “परमेश्वरले मलाई सजाय दिइन् यदि यस दिनको अन्तसम्म शापातको छोरा एलीशाको टाउको उसको जीउमा रहेको छ भने।”

३२ राजाले एक जना दूत एलीशा कहाँ पठाए। एलीशा आफ्नो घरमा बसिरहेका थिए र बूढा-प्रधानहरू उनीसँगै बसेरहेका थिए। दूत पुग्न अघि एलीशाले भने, “हेर, एकजना हत्याराले मेरो टाउको काट्नको निम्ति मानिसहरू पठाउँदै छ। जब दूत यहाँ आइपुग्छ, ढोका बन्द गर। ढोकालाई पक्रेर राख र उसलाई भित्र पस्न देखिय रोक। म उसको पछि आएको उसको मालिक पैतालाको आवाज सुदैछु।”

३३ जब एलीशा आफ्ना ठुलाबडा सित कुरा गरिरहेका थिए, दूत उनीसमक्ष आयो। यस्तो सन्देश थियो: “यो सङ्कट परमप्रभुबाट आएको हो! म किन परमप्रभुलाई धेरै बेरसम्म परिख्नु?”

३४ एलीशाले भने, “परमप्रभुको सन्देश सुन! परमप्रभु भन्नुहुन्छ: ‘भोलि यस समयमा प्रशस्त खाद्य हुनेछ र यो सस्तो पनि हुनेछ। सामरिया शहरको ढोकाको छेऊ बजारमा एकजना मानिसले एक शेकेल चाँदी दिएर एक माना राम्रो पीठो अथवा दुइ माना जौको पीठो किन्न सक्ने छ।’”

तब राजाको छेऊमा भएका अधिकारीले परमेश्वरका जनलाई उत्तर दिए। अधिकारीले भने, “यदि परमप्रभुले अकाशमा भ्याल बनाए भने पनि यस्तो हुन सक्दैन।”

एलीशाले भने, “तिमीले यसलाई आफ्नै आँखाले देख्ने छौं। तर तिमी त्यस खाद्य मध्ये केही पनि खान पाउने छैनौ।”

कोरीहरू अरामी शिबिर खालि पाउँछन्

शहरको ढोकाको छेऊमा कोर लागेका चार जना मानिसहरू थिए। तिनीहरूले एका अर्कालाई भने, “मृत्युको प्रतीक्षा गर्दै हामीहरू किन यहाँ बसिरहेका छौं? ४ सामरिया खाद्य छैन। यदि हामी शहरमा गयौ भने हामी त्यहाँ मर्ने छौं। यदि हामी बस्तौ भने पनि हामी मर्ने छौं। यसकारण अरामी शिबिरतिर नै जाओ। यदि तिनीहरूले हामीलाई बस्न दिए भने हामी जिउँदै

रहने छौं। यदि तिनीहरूले हामीलाई मारे भने हामी मर्ने छौं।”

४यसकारण त्यस बेलुकी चार जना कोरीहरू अरामी शिविरतिर लागे। तिनीहरू शिविरको छेउमा पुगे। त्यहाँ कोही मानिस थिएन। ६परमप्रभुले अरामी सेनाहरूलाई रथ, घोड़ा र विशाल सेनाको आवाज सुन्ने बनाउनु भएको थियो। यसर्थ अरामी सैनिकहरूले एका अर्कालाई भने, “इस्त्राएलका राजाले हामीमाथि आक्रमण गर्नका लागि हिती र मिश्रका राजाहरूलाई भाडामा लिएकाछन्।”

७अरामीहरू त्यस बेलुकी भागे। तिनीहरूले सबै थोक छोडे। तिनीहरूले आफ्ना पाल, घोड़ा र गधाहरू छोडे अनि तिनीहरू आफ्नो जीवन बचाउन भागे।

कोरीहरू शत्रु शिविरमा

८जब ती कोरीहरूले छाउनी शुरू भएको ठाउँमा पुगे, तिनीहरू एउटा पालभित्र पसे। तिनीहरूले खाए अनि मद्यपान गरे। तब चार जना कोरीहरूले चाँदी, सुन र लुगाहरू शिविरबाट लिएरगए। तिनीहरूले चाँदी, सुन र लुगा लुकाए। तब तिनीहरू फर्किए अनि अर्को पालभित्र पसे। तिनीहरूले यस पालबाट नगद चीजहरू लिएर गए। तिनीहरू बाहिर गए अनि ती चीजहरू लुकाए। ९ती कोरीहरूले एका अर्कालाई भने, “हामी भूल काम गरिरहेका छौं। आज हामीसित शुभ सूचना छ। तर हामी चुप छौं। यदि हामीले सूर्योदयसम्म परिखिन काम गर्ख्यौं, भने हामीले सजाय पाउने छौं। अब राजा को महलमा बस्ने मानिसहरूकहाँ जाओँ अनि भनौं।”

कोरीहरूले शुभ समाचार भद्धन्

१०यसर्थ ती कोरीहरू आए अनि शहरका द्वारपालकहरूलाई बोलाए। कोरीहरूले द्वारपालकलाई भने, “हामी अरामी शिविरमा गएका थियौं। तर हामीले कुनै मानिस को बोली सुनेनौं। कोही मानिस थिएन। घोड़ा र गधाहरू अझै बाँधिकै थिए अनि पालहरू तल्सम्म थिए। तर मानिसहरू सबै गइसकेका थिए।”

११तब शहरका द्वारपालकहरूले राजाको महलका मानिसहरू बोलाएर र सबैलाई सूचना दिए। १२रातीको समय थियो तर राजा ओछ्वानबाट उठे। राजाले आफ्ना अधिकारीहरूलाई भने, “अरामी सैनिकहरू हामीसित के गर्दैछन्, म तिमीहरूलाई बताउनेछु। तिनीहरू जान्दछन् हामी भोकै छौं। खेतमा लुकनको निम्ति तिनीहरूले शिविर छोडे। तिनीहरू सोच्दैछन्। ‘जब इस्त्राएलीहरू शहरबाहिर आँउछन्, तिनीहरूलाई जिउँदै पक्रिने छौं। अनि त्यसपछि हामी शहरमा पस्ने छौं।’”

१३राजाका एक जना अधिकारीले भने, “शहरमा अझै रहेका पाँचवटा घोडाहरूलाई केही मानिसहरूले लिएर जाऊन्। घोडाहरू चाँडै नै त्यसरी मर्नेछन् जसरी

शहरमा रहेका इस्त्राएलीहरू मर्नेछन्। के भयो थाह पाउँन ती मानिसहरूलाई पठाओ।”

१४यसर्थ मानिसहरूले घोडासँगै दुइवटा रथ लिए। राजाले ती मानिसहरूलाई अरामी सैनिकको खोजीनिति गर्न पठाए। राजाले तिनीहरूलाई भने, “जाऊ अनि हेर, के भयो।”

१५मानिसहरू अरामी सैनिकको पछि यर्दन नदीसम्म गए। बाटोभरि लुगा र हतियाहरू थिए। अरामीहरूले हतारमा भाग्दा ती चीजहरू पर्याकेका थिए। दूत सामरिया फर्कियो अनि राजालाई बतायो।

१६तब मानिसहरू अरामी छाउनी तिर दगुरे र त्यहाँबाट मूल्यवान चीजहरू लगे। प्रत्येकका लागि पर्याप्त चीजहरू थियो। यसकारण परमप्रभुले भन्नुभएको जस्तै घटना भयो। एक जना जुन सुकै मानिसले एक शेकेल चाँदी एक माना राम्रो पिठो अथवा दुइ माना जौको किन्न सक्ने थियो।

१७राजाले द्वारको हेरचाह गर्नका लागि साहै मन पर्ने अधिकारीलाई रोजे। तर मानिसहरू शत्रुको शिविरबाट खाद्य सामग्री लिन दर्जु थाले। मानिसहरूले अधिकारीलाई हिर्काएर लडाए अनि त्यसमाथि टेक्दै गए अनि ऊ मस्यो। यसकारण यी सबै घटनाहरू त्यसरी नै हुँदै गए। जसरी परमेश्वरका जनले भने जब राजा एलीशाको घरमा गएका थिए। १८एलीशाले भनेका थिए, “एक जना मानिसले एक शेकेल चाँदी एक माना राम्रो पिठो अथवा दुइ माना जौको सामरिया शहरको द्वारनजिक बजारमा किन्न सक्नु हुनेछ।” १९तर अधिकारीले परमेश्वरका जनलाई उत्तर दिएका थिए, “परमप्रभुले आकाशमा भयालहरू बनाउनुपर्ने पनि यस्तो घटना हुन सक्दैन।” अनि एलीशाले अधिकारीलाई भनेका थिए, “तिमी यस्तो आफ्ना आँखाले देख्ने छौं। तर तिमीले त्यस खाद्यमध्ये केही खान पाउने छौं।” २०अधिकारीसँग ठीक त्यस्तै घटना भयो। मानिसहरूले उसलाई शहरद्वारमा हुत्याएर लडाए अनि उसलाई कुन्त्विए र ऊ मस्यो।

राजा र शुमैमीनेली आईमाइ

२१एलीशाले त्यस आईमाइसँग कुरा गरे जसको छोरालाई उनले पुर्नजीवित गरेका थिए। एलीशाले भने, “तिमी र तिम्रो परिवारले अर्को देश जानु पर्न। किन? किनभने परमप्रभुले निर्णय लिनुभएको छ, यहाँ अनिकाल हुनेछ। यो अनिकाल यस देशमा सात वर्ष सम्म रहने छ।”

२२यसकारण आईमाइले त्यसै गरी जस्तो परमेश्वरका जनले भने। ऊ आफ्नो परिवारसमेत पलिशितको देशमा गएर सातवर्ष बस्न गई। २३सात वर्ष बितेपछि आईमाइ पलिशितहरूको देशबाट फर्की

आईमाइ राजासँग कुरा गर्न गई। उसले आफ्नो घर र जग्गा फिर्ता पाउँ भनी बिन्ती गर्न पुगी।

४राजा परमेश्वरको जनको सेवक गेहजीसँग कुरा गरिरहेका थिए। राजाले गेहजीलाई भने, “कृपया मलाई एलीशाले गरेको सबै महान कार्यहरू बताऊ।”

परेजीले राजालाई एलीशाको बारेमा बताउँदा मृत मानिसलाई जिउँदो गरेको सुनाउँदै थियो। त्यस समयमा ल्यो आईमाइ जसको छोरालाई एलीशाले फेरि जिउँदो बनाएका थिए, राजाकहाँ पुगी। ऊ राजलाई आफ्नो घर र जग्गा फिर्ता पाऊँ भनी बिन्ती गर्न चाहन्थी। गेहजीले भन्यो, “हे मेरा मालिक महाराज, यो त्यही आईमाइ हो। अनि यो त्यही छोरा हो जसलाई एलीशाले फेरि जिउँदो बनाएका थिए।”

५राजाले आईमाइलाई ऊ के चाहन्छे भनी सोधे अनि आईमाइले भनी।

तब राजाले एक जना अधिकारीलाई बोलाए। राजाले भने, “आईमाइलाई उसको जमीनहरू सबै दिनु। उसलाई जग्गामा छोडेको दिनदेखि अहिले सम्म फलेको पनि अन्न दिनु।”

बेनहद्द हजाएललाई एलीशाकहाँ पठाउँछन्

६एलीशा दमीशकमा गए। अरामका राजा बेनहद्द बिरामी थिए। एक जना मानिसले बेनहद्दलाई भन्यो, “परमेश्वरको जन यहाँ आएको छ।”

७तब राजा बेनहद्दले हजाएललाई भने, “एउटा उपहार लिनु अनि परमेश्वरको जनसँग भेट्न जानु। उनलाई परमेश्वरसँग सोध्ने बिन्ती गर्नु के म आफ्नो बिरामी बाट मुक्त भएर निको हुनेछु?”

८यसर्थ हजाएल एलीशालाई भेट्न गयो। हजाएलले आफूसँगै उपहार पनि लायो। उसले दमीशकबाट सबै प्रकारका राम्रा चीजहरू लिएर गयो। प्रत्येक चीज बोक्नका लागि ४० वटा ऊँटहरू थिए। हजाएल एलीशाकहाँ पुग्यो। हजाएलले भन्यो, “तपाईंको अनुयायी, अरामका राजा बेनहद्दले मलाई तपाईंकहाँ पठाएका हुन। उनी सोध्न्। के उनी आफ्नो बीरामीबाट मुक्त भएर निको हुनेछन्।”

९०तब एलीशाले हजाएललाई बताए, “जा अनि बेन-हद्दलाई भन, ‘तिमी बाँच्ने छौ।’” तर साँचो अर्थमा परमप्रभुले मलाई भन्नुभयो, ‘उनी मर्न छन्।’”

एलीशाले हजाएलको बारेमा अगमवाणी गर्न्दू

११एलीशा एकटक हेर्न थाले। उनले हजाएललाई एकटक तबसम्म हेरिरहे जबसम्म हजाएललाई असजिलो लाग्दैन। तब परमेश्वरको जन चिच्याउन थाले।

१२हजाएलले भन्यो, “महाशय, तपाईं किन चिच्याउनु हुँदैछु?”

एलीशाले उत्तर दिए, “म चिच्याउँदै छु किन भने म जान्दछु तैले इस्त्राएलीहरूलाई नराम्रो गर्नेछस्। तैले तिनीहरूको दरिलो शहर जलाउनेछस्। तैले तिनीहरूका

युवकहरूको हत्या गर्नेछस्। तैले तिनीहरूका नानीहरू मार्नेछस्। तैले गर्भवती आईमाइहरूको गर्भ तुवाउने छस्।”

१३हजाएलले भन्यो, “म शक्तिशाली मानिस होइन। म ती महान काम गर्न सकिदै।”

एलीशाले भने, “परमप्रभुले मलाई देखाउनुभएको छ, ताँ नै अरामको राजा हुनेछस्।”

१४त्यसपछि हजाएलले एलीशाबाट विदा लिए अनि आफ्नो राजाकहाँ गए। बेनहद्दले हजाएललाई सोधे, “एलीशाले तँलाई के भने?”

हजाएलले उत्तर दियो, “एलीशाले मलाई भने तपाईं बाँच्नु हुनेछ।”

हजाएलले बेनहद्दको हत्या गर्छ

१५तर अर्को दिन नै, हजाएलले एउटा बाकलो लुगा लियो अनि पानीमा डुबायो। त्यसपछि उसले बेन-हद्दको अनुहार छोयो अनि सास थुन्यो। बेन-हद्दको मृत्यु भयो अनि हजाएल नयाँ राजा भयो।

योराम आफ्नो शासन शुरू गर्न्दू

१६यहोशापातका छोरा योराम यहूदाका राजा थिए। योरामले आहाबका छोरा योराम इस्त्राएलका राजा हुँदू पाँचौ वर्ष शासन शुरू गरे। १७योराम ३२ वर्षका थिए जब उनले शासन शुरू गरे। उनले यरूशलेममा आठ वर्ष शासन गरे। १८तर योरामले इस्त्राएलका राजाहरू जस्तै शासन गरे अनि परमप्रभुले भूल भन्नुभएको कार्यहरू नै गरे। योरामले आहाबको परिवारका मानिसहरू जस्तै नै जीवन यापन गरे। योरामले यस्तै प्रकारले जीवन यापन गरे किनभने उनकी पत्नी आहाबकी छोरी थिइ। १९तर परमप्रभुले यहूदालाई नष्ट पार्नुभएन किनभने आफ्ना सेवक दाऊदलाई वचन दिनुभएको थियो। परमप्रभुले दाऊदलाई वचन दिनुभएको थियो, उनको परिवारबाट कोही सँधै नै राजा हुनेछ।

२०योरामको समयमा एदोम यहूदाको शासनबाट छुट्टियो। एदोमका मानिसहरूले आफ्ना लागि राजा रोजे।

२१तब योराम र उनका सबै रथहरू लिएर याईरमा गए। एदोमी सैनिकहरूले उनलाई धेरे। योराम र उनका अधिकारीहरूले तिनीहरूमाथि राती आक्रमण गरे। तर योरामका सबै सैनिकहरू भागे। २२यस प्रकार एदोमीहरू यहूदाको शासनबाट छुट्टिए अनि तिनीहरू आजसम्म यहूदाको शासनबाट स्वतन्त्र छन्।

त्यसै समयमा लिब्ना पनि यहूदाको शासन बाट स्वतन्त्र भयो।

२३योरामले गरेको सबै कामको विषयमा यहूदाका राजाहरूको इतिहासको पुस्तकमा लेखिएको छ।

२४योरामको मृत्यु भयो अनि दाऊद शहरमा आफ्ना

पुर्खाहसूँगे उसलाई गाड़ीयो। योरामका छोरा अहज्याह नयाँ राजा भए।

अहज्याह आफो शासन शुरू गर्दू

२५आहाबका छोरा योराम इस्त्राएलका राजा भएको १२ औं वर्षमा योरामका छोरा अहज्याह यहूदाका राजा भए। २६अहज्याह २२ वर्षका थिए जब उनले शासन शुरू गरे। उनले एक वर्ष यरूशलेममा शासन गरे। उनको अमाको नाउँ अतल्याह थियो। उनी इस्त्राएलका राजा ओम्रीकी छोरी थिइन्। २७अहज्याहले ती कार्य गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। अहज्याहले आहाब परिवारका मानिसहरू जस्तै धेरै भूल कामहरू गरे। अहज्याहले त्यस प्रकारले नै जीवन-यापन गरे किनभने उनकी पत्नी आहाब परिवारकी थिइन्।

योराम हजाएलको विरोधमा लडाइँ गर्दा घाइते

२८-२९योराम आहाबको परिवारबाट आएको थियो। अहज्याह योरामसँग अरामका राजा हजाएलको विरुद्धमा युद्ध गर्न रामोत गिलाद गए। अरामीहरूले योरामलाई धाइते बनाए। राजा योराम इस्त्राएलमा फर्किए यसकारण तिनी चोटबाट निको हुन सकोस्। योराम यित्रेलको इलाकामा गए। योरामका छोरा अहज्याह यहूदाका राजा थिए। अहज्याह योरामसँग भेट गर्न यित्रेल गए।

एलीशा एक जना नयाँ अगमवक्ता

येहूलाई अभिषेक गर्न भन्दछन्

E एलीशा अगमवक्ताले अगमवक्ताहरूको एउटा दललाई बोलाए। एलीशाले यस मानिसलाई भने, “तयार होऊ अनि यो सानो तेलको सीसी आफ्नो हातमा लेउ। रामोत-गिलाद जाऊ। रजब तिमी त्यहाँ पुग्छौ, निशीका नाती, यहोशापातका छोरा येहूलाई भेट्ने छौ। तब भित्र पस अनि उनलाई आफ्ना दायू भाइ माभबाट उठाउ। उनलाई भित्री कोठामा लिएर जाऊ। उतेलको सानो सीसी निकाल अनि येहूको टाउकोमाथि तेल खन्याऊ। र भन, ‘परमप्रभु यस्तै भन्नुहुन्छ तिमीलाई इस्त्राएलको नया राजा हुनकोलागि अभिषेक मैले गरेको छु।’ तब ढोका खोल अनि हिँड़। न फर्को।”

४यसकारण यो युवक, अगमवक्ता, रामोत गिलाद गयो। ५जब युवक पुग्यो उसले सेनाको सेनापतिलाई बसेको देख्यो। युवकले भन्यो, “सेनापति तिम्रो लागि एउटा सन्देश छ।”

येहूले भने, “हामी सबै यहाँ छौं। हामी मध्ये कसको लागि सन्देश छ?”

युवकले भन्यो, “सेनापति, सन्देश तपाईंका लागि हो।”

द्येहू उभिए अनि घरभित्र पसे। तब युवक अगमवक्ताले येहूको टाउकोमाथि तेल खन्याए। युवक अगमवक्ताले

येहूलाई भने, “इस्त्राएलका परमेश्वरले भन्नु भएको छ, ‘इस्त्राएल अनि परमप्रभुका मानिसहरूको नयाँ राजाको रूपमा तिमीलाई अभिषेक गर्दै छु। उतिमीले आफ्नो राजा आहाबको परिवारलाई नष्ट पार्नु पर्छ। यस प्रकार म ईजेबेललाई मेरा सेवकहरू, अगमवक्ताहरू तथा परमप्रभुका सबै सेवकहरूको मृत्यु, (जसको हत्या गरिएको थियो) को लागि सजाय दिनेछु। ८्यसप्रकार आहाबको सब परिवार मर्नेछ। म आहाबको परिवारको कुनै बालक जिउँदो रहन दिने छैन। यसको कुनै अर्थ हुँदैन त्यो बालक दास हो अथवा इस्त्राएलको स्वतन्त्र मानिस हो। ६म आहाबको परिवारलाई नबातको छोरा यारोबाम वा अहियाहका छोरा बाशाको परिवार जस्तो बनाउने छु। १०यित्रेलको इलाकामा ईजेबेललाई कुकुरले खाने छु। ईजेबेललाई गाडिने छैन।”

तब युवक अगमवक्ताले ढोका खोले अनि हिँड़े।

सेवकहरू येहूलाई राजा घोषित गर्दू

११येहू आफ्नो राजाका अधिकारीहरूतिर फर्किए। एकजना अधिकारीले येहूलाई सोध, “प्रत्येक कुरा ठीकै छ? त्यो बौलाहा मानिस तिमी कहाँ किन आएछ?”

येहूले सेवकहरूलाई जवाफ दिए, “तिमीलाई त्यो यहाँ छ बौलाह मानिस सधै केही कुराहरूको विषयमा हतास्तिछ?”

१२अधीकारीहरूले भने, “होइन! हामीलाई साँचो कुरा भन। उसले के भन्यो?” येहूले अधिकारीहरूलाई युवक अगमवक्ताले भनेको कुरा बताए। येहूले भने, “उसले भन्यो, ‘यो कुरा परमप्रभुले भन्नुभएको हो मैले तिमीलाई इस्त्राएलको नयाँ राजाको रूपमा अभिषेक गरेको छु।’”

१३तब प्रत्येक अधिकारीले हतार हतार आफ्नो बाहिरी पोशाक खोले अनि येहू अघि सीडीमाथि राखे। त्यसपछि तिनीहरूले तुरही फूके अनि घोषणा गरे, “येहू राजा हुन।”

येहू यित्रेल जान्छन्

१४यसर्थ यहोशापातका छोरा अनि निशीका नाती येहूले योरामको विरोधमा योजनाहरू बनाए।

त्यस समयमा योराम र इस्त्राएलीहरू अरामका राजा हजाएलबाट रामोत गिलादको रक्षा गर्ने चेष्टा गरिरहेका थिए। १५राजा योरामले अरामका राजा हजाएलको विरोधमा लडाइँ गरे। तर अरामीहरूले राजा योरामलाई घाइते बनाए अनि उनी ती घाउहरू निको पार्नका लागि यित्रेल गए।

यसकारण येहूले अधिकारीहरूलाई भने, “यदि तिमीहरू सहमत छौ, म नयाँ राजा हुँ, तब शहरको कुनै मानिसलाई यित्रेलमा खबर भन्नकालागि त्यसै हिँड़न नदिनु।”

१६योराम यित्रेलमा विश्राम गरिरहेका थिए। यस कारण येहू आफ्नो रथमा चढे अनि यित्रेलतिर हिँडे। यहूदीका राजा अहज्याह पनि योराम सँग भेट गर्न यित्रेल आएका थिए।

१७एक जना रक्षक यित्रेलमा स्तम्भमाथि उभिएको थियो। उसले येहूको विशाल समूहलाई आउँदै गरेको देख्यो। उसले भन्यो, “म मानिसहरूको विशाल समुह देख्दै छु।”

योरामले भने, “तिमीहरूसँग भेट गर्न कसैलाई घोडामा पठाऊ। त्यस दूतलाई ती मानिसहरू शान्तिको इच्छाले आएका हुन, कि सोध।”

१८यसकारण दूत घोडामाथि चढ्यो अनि येहूसँग भेट्न गयो। दूतले भन्यो, “राजा योरामले सोधेकाछन्, के तिमी शान्तिको इच्छाले आएका होै?”

येहूले भने, “तिमीले शान्तिको बारे केही गर्नु पर्न छैन। आऊ अनि मेरो पछि लाग।”

रक्षकले योरामलाई भन्यो, “दूत जनसमूहकहाँ गयो तर अहिलेसम्म फर्केर आएको छैन।”

१९तब योरामले अर्को दूतलाई घोडामाथि पठाए। यो मानिस येहूको समूहकहाँ आयो र भन्यो, “राजा योराम भन्नुहुन्छ। ‘शान्ति।’”

येहूले जवाफ दिए, “तिमीले शान्तिसँग केही गर्नु पर्न छैन। आऊ र मेरो पछि लाग।”

२०रक्षकले योरामलाई भन्यो, “दोस्रो दूत समूहतिर गयो, तर अहिलेसम्म फर्केर आएको छैन। एक जना मानिस आफ्नो रथ बौलाहा जस्तै चलाई रहेको छ। ऊनि मिशीको नाती येहू जस्तै नै चलाइ रहेको छ।”

२१योरामले भने, “मेरो रथ तयार गर!”

यसकारण सेवकले योरामको रथ ल्यायो। इस्त्राएलका राजा योराम अनि यहूदीका राजा अहज्याह दुवै जनाले आ-आफ्नो रथ लिए अनि येहूसँग भेट गर्न हिँडे। तिनीहरूले येहूसँग यित्रेली नाबोतको जग्गाको छेऊमा भेट गरे।

२२योरामले येहूलाई हेरेर सोधे, “येहू, तिमी यहाँ शान्तिको भावनाले आएका होै?”

येहूले जवाफ दिए, “जबसम्म तिमी आमा ईजेबेल वेश्यावृत्ति र तंत्र-मत्रका गरिरहन्छन् तबसम्म शान्ति हुनेछैन।”

२३योरामले भाग्नका लागि घोडाहरू फर्काए। योरामले अहज्याहलाई भने, “यो धोखा हो, अहज्याह।”

२४तर येहूले आफ्नो सम्पूर्ण शक्ति लगाएर धनु ताने र योरामको पीठमा छोडे। तीर योरामको मुटु छेँडिए गयो। योराम आफ्नो रथमा लडे।

२५येहूले आफ्नो रथचालक बित्करलाई भने, “योरामको लाश माथि लिएर जाऊ अनि यित्रेलबाट नाबोतको खेतमा पर्याँकिदेऊ। थाह छ होला जब तिमी र म योरामका पिता आहाबसँग घोडामा चढेर जाँदा

परमप्रभुले भन्नु भएको थियो उनीसित यस्तो घटना हुनेछ। २६परमप्रभुले भन्नुभएको, ‘हिजो मैले नाबोत र उनका छोराहरूको रगत देखें। यसकारण म आहाबलाई यस खेतमा सजाय दिनेछु।’ परमप्रभुले यस्तो भन्नुभयो। यस कारण योरामका लाश उठाऊ अनि परमप्रभुले भने जस्तै खेतमा पर्याँकिदेऊ।”

२७यहूदीका राजा अहज्याहले यो देखे अनि भागे। उनले बैंगीचाको घर भएर भाग्ने चेष्टा गरे, तर येहू उनको पछि लागे। यहूले भने, “अहज्याहलाई पनि मार।”

अहज्याह घाइते भए जब तिनी यिब्लामनजिक गूर्ज जाने बाटोमा आफ्नो रथमा थिए। अहज्याह मणिहाँसम्म पुगे, तर तिनी त्यहाँ मरे। २८अहज्याहका सेवकहरूले उनको लाश रथमा लादेर यरूशलेम लगे। तिनीहरूले अहज्याहलाई दाऊदशहरमा उनका पुर्खाहरूसँगै उनको चिह्ननमा गाडे।

२९अहज्याह योराम इस्त्राएलको राजा भएको एघारौ वर्षमा यहूदीका राजा भएका थिए।

ईजेबेलको डरलादो मृत्यु

३०येहू यित्रेल गए अनि ईजेबेलले खबर सुनीन्। उनले आफ्नो श्रुंगार गरिन, अनि कपाल बाटिन्। त्यसपछि तिनी भयालमा उभिन र बाहिर हेरिन्। ३१येहूले शहरमा प्रवेश गरे। ईजेबेलले भनी, “नमस्कार जिम्री! ऊ जस्तै नै तिमीले आफ्नो मालिकको हत्या गर्यौ।”

३२येहूले माथि भयालमा हेरे। उनले भने, “मतिर को छ? को?”

दुई अथवा तीन जना नपुंसकहरूले भयालबाट बाहिर येहूलाई हेरे। ३३येहूले तिनीहरूलाई भने, “ईजेबेललाई तल पर्याँकि देऊ।”

तब नपुंसकहरूले ईजेबेललाई तल पर्याँकि दिए। ईजेबेलको केही रगत भिता र घोडामा लाग्यो। घोडाहरू ईजेबेलको लाशमाथि हिँडे। ३४येहू घरभित्र पसे खान पीन र मद्यापान गरे। तब उनले भने, “अब यस श्रापित आईमाइलाई राम्रो सँग गाडिदेऊ, किनभने ऊ एक राजकुमारी हो।”

३५मानिसहरू ईजेबेललाई गाडन गए। तर तिनीहरूले उनको लाश पाउन सकेनन्। तिनीहरूले मात्र उनको खप्परका, खुटा र हातका हत्केलाहरू पाए। ३६यसकारण मानिसहरू फर्किए अनि येहूलाई बताए। तब येहूले भने, “परमप्रभुले आफ्नो सेवक तिश्वां एलियाहद्वारा दिएको सन्देश यो हो। एलियाहले भने: ‘कुकुरहरूले ईजेबेलको लाश यित्रेलको इलाकामा खाने छन्।’ ३७ईजेबेलको लाश यित्रेलको इलाकाको खेतमा मल हुनेछ। मानिसहरू ईजेबेलको लाश चिन्न असमर्थ हुनेछन्।”

येहू सामरियाका प्रमुखहरूलाई लेखन्

१० आहाबका सतरी जना छोराहरू सामरियामा थिए। येहूले पत्रहरू लेखे अनि सामरियामा यित्रेलका अगुवाहरू र शासकहरूकहाँ पठाए। उनले पत्रहरू ती मानिसहरूकहाँ पनि पठाए जसले आहाबका छोराहरूको हेरचाह गरेका थिए। पत्रहरूमा येहूले भने, २-३“यो पत्र पाउने बित्तिकै तिम्रा पिताहरूका छोराहरूमध्ये विशिष्ट अनि योग्य मानिसको छनौट गर। तिमीसँग रथहरू र घोडाहरू छन्। अनि तिमी दरिलो शहरमा बसिरहेका छौ। तिमीसँग हतियार पनि छ। छनौट गरेको छोरालाई पिताको सिंहासनमा राख। तब तिम्रो पिताको परिवारका लागि लडाइँ गर।”

४तर यित्रेलका अगुवाहरू तथा शासकहरू साहै ड्गाएका थिए। तिमीहरू भन्थे, “दुई जना राजा (योराम र अहज्याह) ले येहूलाई रोक्न सकेनन्। यसकारण हामी पनि उनलाई रोक्न सक्ने छैनौ।”

५जुन मानिसले आहाबले घरको हेरचाह गस्यो; शहरका बूझा-पाका अनि मानिसहरूको देखेरेख गस्यो जसले आहाबका नानीहरूको हेरचाह गरेका थिए, ल्यसले येहूलाई सन्देश पठायो, “हामी तपाईंको सेवकहरू हाँ। हामी तपाईंले भनेको जे पनि गर्नेछौं। हामी कुनै मानिसलाई राजा बनाउने छैनौ। तपाईं जे उचित बुभनु हुन्छ, गर्नुहोस्।”

सामरियाका अगुवाहरूले आहाबका नानीहरूलाई मार्छन्

६तब येहूले अगुवाहरूलाई एउटा पत्र लेखे। येहूले भने, “यदि तिमीहरूले मलाई सहायता गर्छौं र मेरो हुक्म मान्ने छौं भने तब आहाबका छोराहरूका टाउका छिनाऊ। अनि भोलि यसै समयमा तिनीहरूलाई यित्रेलमा ल्याऊ।”

आहाबका सतरी जना छोराहरू थिए। तिनीहरू शहरका अगुवाहरूसँग थिए जसले तिनीहरूलाई हुकाउने गर्दथे। ७जब शहरका अगुवाहरूले पत्र पाए, तिनीहरूले राजाका छोराहरू जम्मा गरे अनि सबै सतरी जना को हत्या गरे। तब अगुवाहरूले राजाका छोराहरूका टाउका डालाहरूमा हाले। तिनीहरूले डालाहरू यित्रेलमा येहूकहाँ पठाए। ८दूत येहूकहाँ आयो अनि उनलाई भन्यो, “तिनीहरूले राजाका छोराहरूका टाउकाहरू ल्याए।”

तब येहूले भने, “टाउकाहरू शहरको प्रवेशद्वारामा बिहानसम्मा दुई थुप्रो बनाएर राख।”

९येहू बिहानै बाहिर निस्के अनि मानिसहरूको सामु उभिए। उनले मानिसहरूलाई भने, “तिमीहरू निर्दोष छौ। हेर, मेरो मालिकको विरोधमा योजनाहरू मैले बनाएँ। मैले उसलाई मारें। तर आहाबका यी सबै छोराहरूलाई कसले मार्न्नो? तिमीहरूले मार्न्नौ। १०तिमीहरूलाई थाह हुनु पर्छ परमप्रभुले भनेको प्रत्येक कुरो पूरा हुन्छ। अनि परमप्रभुले आहाबको परिवारको

विषयमा यी कुरा भन्नका लागि एलियालाई उपयोग गरे। अहिले परमप्रभुले ख्याली काम गर्नुभयो जो उहाँले गर्नु भन्नुभएको थियो।”

११यस प्रकार येहूले यित्रेलमा बसोबास गर्ने आहाबको परिवारका सबै मानिसहरूको हत्या गरे। येहूले सबै प्रसिद्ध मानिसहरू, परममित्रहरू तथा पूजाहारीहरूको हत्या गरे। आहाबका आफन्तहरूमध्ये कोही जिउँदै रहेन।

येहू अहज्याहका आफन्तहरूलाई मार्छन्

१२येहूले यित्रेल छोडे अनि सामारिया गए। बाटोमा येहू भेडा गोठालाहरू भएको ठाउँमा रोकिए जहाँ गोठालाहरूले आफना भेडाहरूको ऊनी काट्ने गर्दथे।

१३येहूले यहूदाका राजा अहज्याहका आफन्तहरूसँग भेट गरे। येहूले उनीहरूलाई भने, “तिमी को है?”

उनीहरूले उत्तर दिए, “हामी यहूदाका राजा अहज्याहका आफन्त हैं। हामी नानीहरूका राजा अनि नानीहरूका आमाकी रानीको दर्शन गर्न तल ओर्लिएका छौं।”

१४तब येहूले आफना मानिसहरूलाई भने, “यिमीहरूलाई जिउँदै पक्रौ।”

येहूका मानिसहरूले अहज्याहका आफन्तहरूलाई जिउँदै पक्रिए। ४२ जना मानिसहरू थिए। येहूले तिनीहरूलाई बेत-एकद छेउ कुपमा मारे। येहूले कुनै पनि मानिसलाई जिउँदो छोडेनन्।

येहू यहोनादाबसित भेट गर्छन्

१५त्यहौँबाट गएपछि येहूले रेकाबका छोरा यहोनादाबसँग भेट गरे। यहोनादाब येहूसँग भेट गर्न आउँदै थिए। येहूले यहोनादाबको स्वागत गरे। उनलाई भने, “म तिम्रो विश्वासी मित्र भए जस्तै के तिमी मेरो विश्वासी मित्र होऊँ?”

यहोनादाबले उत्तर दिए, “अवश्य, म तिम्रो विश्वासी मित्र हुँ।”

येहूले भने, “यदि तिमी है भने मलाई तिम्रो हात देऊ।”

तब येहू बाहेर निहुरिए अनि यहोनादाबलाई माथि रथमा ताने।

१६येहूले भने, “मसित आऊ! परमप्रभुप्रति मेरा भावनाहरू कति प्रबल छन् तिमी बुभन सक्ने छौ।”

यसकारण यहोनादाब येहूको रथमा चढे। १७येहू सामरिया आए अनि आहाबका सबै आफन्तहरूको हत्या गरे जो अभसम्म सामरियामा जिउँदै थिए। येहूले तिनीहरू सबैको हत्या गरे। येहूले ती कार्यहरू गरे जो परमप्रभुले एलियाहलाई भन्नुभएको थियो।

येहू बालका उपासकहरूलाई बोलाउँछन्

१८त्यसपछि येहूले सबै मानिसहरूलाई जम्मा गरे।

येहूले तिनीहरूलाई भने, “आहाबले बालको सेवा थोरै गरे। तर येहूले बालको सेवा मनगे गर्नेछ। १६अहिले नै बालका सबै पूजाहारीहरू अनि अगमक्ताहरूलाई बोलाऊ। अनि सँगसँगै बालको पूजा गर्ने सबै मानिसहरूलाई बोलाऊ। कोही पनि मानिसलाई यस सभामा नछुटुन। म बाललाई साहै ठूलो बलि चढाउनेछु। म कुनै पनि मानिसलाई मार्न छु जो यस सभामा उपस्थित हुँदैनन्।”

तर येहू तिनीहरू सँग छल गर्दै थिए। येहू बालका उपासकहरूलाई नष्ट पार्न चाहन्थे। २०येहूले भने, “बालको लागि एउटा पवित्र सभाको आयोजना गर।” अनि पूजाहारीहरूले सभाको घोषणा गरे। २१तब येहूले सबै इस्त्राएल भूमिका लागि सन्देश पठाए। सबै बालका उपासकहरू आए। घरमा बस्ने कोही पनि मानिस थिएन। बालका उपासकहरू बालको मन्दिरमा आए। मन्दिर मानिसहरूले भरिएको थियो।

२२येहूले बाहिरी पोशाक भन्दारेलाई भने, “बालका उपासकहरूका लागि बाहिरी पोशाक ल्याऊ।” यसकारण त्यस मानिसले बालका उपासकहरूका लागि बाहिरी पोशाक ल्यायो।

२३त्यसपछि येहू र रेकाबका छोरा यहेनादाब बालको मन्दिरभित्र पसे। येहूले बालका उपासकहरूलाई भने, “चारैतर हेर अनि विश्वस्त होऊ, परमप्रभुका सेवकहरू कोही छैनन्। विश्वस्त होऊ, बालको पूजा गर्ने मानिसहरू मात्र छन्।” २४बालका उपासकहरू बालको मन्दिरमित्र बलिहरू र होमबलि चढाउन पसे।

तर बाहिर येहूका ८० जना मानिसहरू पर्खिरहेका थिए। येहूले तिनीहरूलाई भने, “कोही पनि मानिसलाई भाग्ने मौका न देउ। यदि कोही मानिसहले एक जना मानिसलाई भाग्ने मौका दियो भने, त्यस मानिसले आफ्नो जीवनदान गर्नु पर्नेछ।”

२५येहूले बलि र होमबली चढाउने बित्तिकै उनले रक्षकहरू तथा सेनापतिहरूलाई भने, “भित्र जाऊ अनि बालका उपासकहरूलाई मार। कसैलाई पनि मन्दिरबाट बाहिर जिउँदो निस्कन नदिनु।”

यसकारण सेनापतिहरूले पातलो तरवार उपयोग गरे अनि बालका उपासकहरूलाई मारे। रक्षकहरू अनि सेनापतिहरूले बालका उपासकहरूका लाश बाहिर पफ्याँकै। त्यसपछि रक्षकहरू र सेनापतिहरू बालको मन्दिरको भित्री कोठामा गए। २६तिनीहरू बालको मन्दिरमा भएका स्मारक ढुङ्गाहरू बाहिर निकाले अनि मन्दिरलाई जलाए। २७तब तिनीले बालका स्मारक ढुङ्गाहरू फोरेर धूलोपीठो बनाए। तिनीले बालको मन्दिरलाई पनि फोरेर धूलोपीठो बनाए। तिनीहरूले बालको मन्दिरलाई आरामकोठा बनाए। मानिसहरू अझै पनि त्यस ठाउँलाई शैचालयको रूपमा उपयोग गर्दैन्।

२८त्यसप्रकार येहूले इस्त्राएलमा बालको पूजालाई अन्त गरिदिए। २९तर येहू नबातको छोरा यारोबामको

पाप कार्यबाट सम्पूर्ण रूपले टाढिन सकेनन जसले इस्त्राएलमा पाप गराएका थिए। येहूले बेतेल र दानमा सुनका बाछाहरूलाई नष्ट पारेनन्।

इस्त्राएलमा येहूको शासन

३०परमप्रभुले येहूलाई भन्नुभयो, “तिमीले राम्रो काम गरेका छौ। तिमीले ती कार्यहरू गरेका छौ, जो म भन्छु, राम्रो कार्य हो। तिमीले मैले भने अनुसार नै आहाबको परिवारलाई सर्वनाश पार्यौ। यसकारण तिम्रा वंशजहरूले चार पुस्तासम्म इस्त्राएलमा शासन गर्नेछन्।”

३१तर येहू आप्नो सम्पूर्ण हृदयले परमप्रभु इस्त्राएलको परमेश्वरका नियम पालन गर्न सावधान भएनन्। यहूले यारोबामको पापहरू गर्ने देखि रोकनन् इस्त्राएलाई पाप गर्न लगायो।

हजाएल इस्त्राएललाई पराजित गर्दैन्

३२त्यस समयमा परमप्रभुले इस्त्राएललाई टुक्रायाउन शुरू गर्नु भएको थियो। अरामका राजा हजाएलले इस्त्राएलीहरूलाई इस्त्राएलको प्रत्येक सीमानामा परास्त गरेका थिए। ३३हजाएलले यर्दन नदीको पूर्वको क्षेत्र गिलादका क्षेत्र, गाद, रूबेन र मनश्शेका परिवार समूहको जग्गासमेत अरोएर देखि लिएर अर्नोन नदीको नजिक गिलाद र बाशान सम्म सम्पूर्ण भूमि जीते।

येहूको मृत्यु

३४सबै अरू महान कार्यहरू जो येहूले गरेका थिए, इस्त्राएलका राजाहरूको इतिहासको पुस्तकमा लेखिएको छ। ३५येहू मरे अनि उनलाई उनका पुर्खाहरू सँगै गाडियो। मानिसहरूले यहूलाई सामरियामा गाडे। त्यसपछि येहूका छोरा योआहाज इस्त्राएलका नयाँ राजा भए। ३६येहूले सामरियामा २८ वर्ष शासन गरे।

अतल्याह यहूदामा राजाका छोराहरू मार्दिन्

११ अतल्याह अहज्याहकी आमा थिइन। उनले अनि सबै राजाको विश्वारलाई मारिन। २यहेशेबा राजा योरामकी छोरी र अहज्याहकी बहिनी थिइ। योआश राजाका छोराहरू मध्ये एक जना थिए। यहेशेबाले योआशलाई आफूसंग लिएर गयो जब सबै अरू नानीहरू मरिसकेका थिए। योहेशेबाले योआशलाई आर्डलाई एउटा सुन्ते कोठामा लुकाइन ताकि अतल्याले तिनीहरूलाई नभेटाउन। यसरी योआश मारिएन।

३तब योआश र यहेशेबा परमप्रभुको मन्दिरमा लुके। योआश त्यहाँ छ वर्ष लुके। अनि अतल्याहले यहूदा भूमिमा शासन गरिन।

४सातौं वर्षमा प्रमुख पूजाहारी यहेयादाले खबर पठाए र करीतो र रक्षकहरूका सेनापतिहरू आए।

यहोयादाले तिनीहरूलाई परमप्रभुको मन्दिरमा ल्याए। तब यहोयादाले तिनीहरूसँग एउटा सम्झौता गरे। मन्दिरमा यहोयादाले तिनीहरूलाई शपथ खान वाध्य गराए। तब उनले तिनीहरूलाई राजाको छोरा (योआश) देखाए।

पतब यहोयादाले तिनीहरूलाई एउटा आदेश पठाए। उसले भने तिमीहरूले यो काम अवश्यै गर्नु पर्छ, “तिमीहरूमध्येको एक तिहाइ यो हप्ता काममा अवश्यै राजमहलको रक्षा गर्नलाई बस्नु पर्छ। द्वितीयीहरूमध्ये अर्को एक तिहाइ शूद्धारमा हुनेछन्। र अर्को एक तिहाइ रक्षकहरू पछिको द्वारको पचाडी हुनेछ। यसप्रकार तिमीहरूले घरको चारौतिर सुरक्षा प्रदान गर्नेछौ। छुई दल जो त्यस हप्तामा विश्राममा छन् तिनीहरूले मन्दिरको सुरक्षा र राजा यहो यहोशेबाको रक्षा गर्नुपर्छ। द्वितीयी अवश्य नै सब समय राजासँग बस्नु ऊ कुनै ठाउँ जादा पनि। सबै समूहहरूले राजालाई घेरेर राख्नु पर्छ। प्रत्येक रक्षकले आफ्नो हातमा आफ्नो हतियार राख्नु पर्छ। अनि तिमीले त्यो मानिसलाई मार्नु पर्छ जो तिम्रो साहै नजिक आउँछ।”

६ सेनापतिले सबै आदेशको पालन गरे जो येहोयादा पूजाहारीले आदेश गरेका थिए। प्रत्येक सेनापतिले आफ्ना मानिसहरू लिए। तिनीहरू सबै आए, जो त्यस हप्ता काममा थियो वा काममा थिएन। सबै मानिसहरू पूजाहारी योहोयदा कहाँ गए। १०अनि पूजाहारीले सेनापतिहरूलाई भाला र ढाल दिए। ती भाला र ढालहरू दाऊदले परमप्रभुको मन्दिरमा राखेका थिए। ११ती रक्षकहरू मन्दिरको दाहिने कुनादेखि देब्रे कुनासम्म आफ्ना हातहरूमा हतियार लिएर उभिएका थिए। तिनीहरू वेदी अनि राजाको वरिपरि उभिए। जब उनी मन्दिरमा गए। १२ती मानिसहरूले योआशलाई बाहिर निकाले। तिनीहरूले योआशलाई राजमुकुट पहिराए अनि राजा र परमप्रभुबीच हुने करार गराए। त्यसपछि तिनीहरूले उनलाई अभिषेक गरे अनि नयाँ राजा बनाए। तिनीहरूले थप्पडी बजाए अनि उदघोष गरे, “राजा दीघर्यु होऊन।”

१३रानी अतल्याहले रक्षकहरू र मानिसहरूको ध्वनी सुनिन्, यसकारण उनी परमप्रभुको मन्दिरमा मानिसहरूसमक्ष गइन। १४अतल्याहले खाँबोको छेउमा राजालाई देखिन जहाँ साधारणतः उभिने गर्दथे। उनले अगुवाहरू र मानिसहरूलाई पनि देखिन् जो राजाका लागि तुरही फूँकदै थिए। उनले देखिन्, सबै मानिसहरू औथी खुशी थिए। उनले तुरहीको ध्वनि सुनिन् अनि आफूलाई खिन्न बनाउन उनले आफ्नो लुगा च्यातिन्। तब अतल्याह चिच्याइन, “राजद्वेष! राजद्वेष!”

१५यहोयादा पूजाहारीले सेनापतिहरूलाई आदेश दिए, तिनीहरू सैनिकका अधिकारी हुन्। यहोयादाले उनीहरूलाई भने, “अतल्याहलाई मन्दिरको इलाकाबाट बाहिरलेजाउ।

उनका सबै अनुयाईहरूलाई मार। तर परमप्रभुको मन्दिरभित्र तिनीहरूलाई नमार।”

१६यस कारण सैनिकहरूले अतल्यालाई पक्रिए। तिनीहरूले उनलाई मारे जति बेला उनी घोड़शालाको द्वारा हुँदै महलमा गइन।

१७तब यहोयादाले परमप्रभु, राजा र मानिसहरूबीच एउटा करार गरे। यस करारमा भनिएकोछ, राजा र मानिसहरू परमप्रभुका हुन। यहोयादाले राजा र मानिसहरूबीच पनि सम्झौता गराए। यस सम्झौताले भनिएको छ मानिसहरूका लागि राजाले के गर्नुपर्छ। अनि यो भनिएको छ मानिसहरूले राजाको आज्ञाको पालन गर्नुपर्छ अनि अनुसरण गर्नुपर्छ।

१८तब सबै मानिससू भूटो देवता बालको मन्दिरमा गए। मानिसहरूले बालको मूर्तिहरूलाई तल भारीदिए र वेदी भत्काइदिए। र तिनीहरूले उनको वेदी तोडियो। तिनीहरूले त्यसलाई धैरै ढुक्रा पारे। मानिसहरूले बालका पूजारी मतनलाई पनि वेदीको सामु मारे।

यसप्रकार पूजाहारी यहोयादाले मानिसहरूलाई परमप्रभुको मन्दिर हेरचाहा गर्न लगाए। १६पूजाहारीले सबै मानिसहरूलाई बाटो देखाए। तिनीहरू परमप्रभुको मन्दिरबाट राजाको महलमा गए। राजाका विशेष रक्षकहरू र सेनापति राजासँगै गए। अनि अरू सबै मानिसहरूले उनीहरूको अनुसरण गरे। तिनीहरू राजाको घरको प्रवेशद्वारमा पुगे। तब राजा योआश सिंहासनमा बसे। २०सबै मानिसहरू प्रसन्न थिए। शहर स्थिर र शान्त थियो। र रानी अतल्यालाई राजाको महलको नजिक तरवाद्वारा मारिएको थियो।

२१योआश सात वर्षका थिए जब तिनी राजा बने।

योआश आफ्नो शासन शुरू गर्नु

१२ योआशले येहू इस्त्राएलका राजा हुँदा सातौ वर्षमा शासन शुरू गरे। योआशले यस्तश्लेममा ४० वर्ष शासन गरे। योआशकी आमाको नाउँ बेशेबाकी सिद्ध्या थियो। र्योआशले त्यही कार्य गरे जो परमप्रभुले सही भन्नुभएको थियो। योआशले जीवनमा परमप्रभुको आदेश पालनगरे। उनले ती कार्यहरू गरे जो पूजाहारी यहोयादाले उनलाई सिकाए। श्तर उनले अगला ठाउँहरू भत्काएन् मानिसहरू तब सम्म पनि ती पूजा स्थनहरूमा बलिहरू दिने गर्दथे अनि सुगन्धि धूप जलाउने गर्दथे।

योआश मन्दिर मर्ति गर्ने आदेश दिन्छ

४-५योआशले पूजाहारीहरूलाई भने, “परमप्रभुको मन्दिरमा धेरै धन छ। मानिसहरूले मन्दिरमा चीजहरू दिएका छन्। मानिसहरूले मन्दिरमा कर दिए जब तिनीहरूको गणना गरियो। अनि मानिसहरूले धन दिएका छन् कारण यही छ तिनीहरू दिन चाहन्थे।

पूजाहारीहरू तिमीले धन निकाल्नु पर्छ अनि परमप्रभुको मन्दिर मर्मत खर्च गर्नुपर्छ। प्रत्येक पूजाहारीले धन उपयोग गर्नुपर्छ। जो उसले सेवा गरेको मानिसहरूबाट पाउँछन्। उसले त्यस धनको उपयोग परमप्रभुको मन्दिर भक्तिएको मर्मत गर्नमा गर्नुपर्छ।"

द्वितीय पूजाहारीहरूले मरम्मतको काम गरेनन्। योआश राजा भएको २३ औं वर्षमा पूजाहारीहरूले अझै पनि मन्दिरको मर्मत गरेनन्। अ्यसकारण राजा योआशले पूजाहारी यहोयादा अनि अन्य पूजाहारीहरूलाई बोलाए। योआशले यहोयादा र अरू पूजाहारीहरूलाई भने, "तिमीहरूले मन्दिरको मर्मत गरेका छौं? सेवा गरे वापत मानिसहरूबाट धन लिन बन्द गर। त्यो धन मन्दिरको मर्मतमा खर्च हुनु पर्छ।"

३पूजाहारीहरू मानिसहरूबाट धन लिन बन्द गर्न राजी भए। तर तिनीहरूले मन्दिर मर्मत नगर्ने निर्णय पनि लिए। ४अ्यसकारण पूजाहारी यहोयादाले एउटा सन्दूक ल्याए अनि त्यसको माथि एउटा प्वाल बनाए। त्यसपछि यहोयादाले सन्दूकलाई वेदीको दक्षिणतिर राखे। यो सन्दूक ढोकाको छेऊमा थियो जहाँबाट मानिसहरूले परमप्रभुको मन्दिरमा आउने गर्द थिए। केही पूजाहारीहरूले मन्दिरको द्वारपथको पाले काम गर्दथे। ती पूजाहारीहरूले धन लिने गर्दथे जो मानिसहरू परमप्रभुलाई चढाउने गर्दथे अनि तिनीहरू त्यो धन सन्दूकमा राख्ने गर्दथे।

५०तब मानिसहरूले रूपियाँ सन्दूकमा हाल्न थाले जब तिनीहरू मन्दिर जाने गर्दथे। जहिले राजाका सचिव अनि महा पूजाहारी सन्दूकमा थुप्रै रूपियाँ देरब्ये, तिनी आउँथे अनि सन्दूकबाट रूपियाँ निकाल्थे। तिनीहरू रूपियाँ थैलोमा राख्ये अनि गन्ती गर्दथे। ५१तब तिनीहरू परमप्रभुको मन्दिरमा काम गर्ने कर्मीहरूलाई भुक्तानी (ज्याला) दिनेगर्द थिए। तिनीहरू सिकर्मी र अरू डकर्मीलाई भुक्तानी दिन्थे। जो परमप्रभुको मन्दिरमा काम गर्दथे। ५२तिनीहरूले त्यो रूपियाँ ढुङ्गाको काम गर्ने अनि ढुङ्गाकाट्नेहरूलाई भुक्तानी दिनमा उपयोग गर्दथे। अनि तिनी त्यो काठ, काटेको ढुङ्गा अनि अरू चीज मन्दिर मर्मतका सामाग्री किन्नुमा उपयोग गर्दथे।

५३-५४मानिसहरूले परमप्रभुको मन्दिरका लागि रूपियाँ दिए। तर पूजाहारीहरूले त्यो रूपियाँ चाँदीका कचौराहरू, धूपदानीहरू, हातधूने भाँडा, तुरही अथवा कुनै सुन अनि चाँदीको भाँडा बनाउनमा उपयोग गरेनन्। त्यो रूपियाँ कर्मीहरूलाई भुक्तानी गर्नमा उपयोग गरियो अनि ती कर्मीहरूले परमप्रभुको मन्दिर मर्मत गरे। ५५कसैले कुनै रूपियाँ गन्ती गरेन र रूपियाँ के भयो भनी कुनै कर्मीहरूलाई भन्न वाध्य गराएन। किनभने कर्मीहरूलाई विश्वास गर्न सकिन्थ्यो।

५६मानिसहरूले त्यस बेला रूपियाँ जब तिनीहरूले दोषबलिहरू र पापबलिहरू चढाए। तर त्यो रूपियाँ

कर्मीहरूलाई भुक्तानी गर्नमा उपयोग गरिएन। त्यो रूपियाँ पूजाहारीहरूको हुने गर्दथ्यो।

योआश हजाएलबाट यस्तशलेमको रक्षा गर्न्दै

१७हजाएल अरामका राजा थिए। हजाएल गात शहरको विरुद्ध युद्ध गर्नगए। हजाएलले गातलाई पराजित गरे। त्यसपछि उनले यस्तशलेमको विरुद्ध युद्ध गर्ने योजना बनाए।

१८यहोशापात, यहोराम र अहज्याह यहूदाका राजाहरू भइसकेका थिए। तिनीहरू योआशका पिता-पुर्खाहरू थिए। तिनीहरूले परमप्रभुलाई धेरै चीजहरू दिएका थिए। ती चीजहरू मन्दिरमा राखिएका थिए। योआशले पनि परमप्रभुलाई धेरै चीजहरू दिएका थिए। योआशले ती सबै चीजहरू सबै सुन लगे जो मन्दिर र उनको घरमा राखिएको थियो। तब योआशले सबै ती बहूमुल्य चीजहरू अरामका राजा हजाएलकहाँ पठाए। तब हजाएलले यस्तशलेमलाई आक्रमण गर्न रोकियो।

योआशको मृत्यु

१९बाँकी रहेका कुराहरू त्यो योआशले गरे, यहूदाका राजाहरूको इतिहासको पुस्तकमा लेखिएको छ।

२०योआशका अधिकारीहरूले उनको विरोधमा योजनाहरू बनाए। तिनीहरूले योआशलाई सिल्लासम्म जाने सङ्कमाथि मिल्लोको घरमा मारे। २१शिम्मातका छोरा योजाबाद अनि शोमेरका छोरा यहोजाबाद योआशका अधिकारीहरू थिए। ती मानिसहरूले योआशलाई मारे।

मानिसहरूले योआशलाई उनका पुर्खाहरूसँगै दाउदशहरमा गाडे। योआशका छोरा अमस्याह उनीपछि नयाँ राजा भए।

योआहाज आफ्ओ शासन शुरू गर्न्दै

१३ येहूका छोरा योआहाज सामरियामा इस्त्राएलका राजा भए। यहूदामा अहज्याहका छोरा योआश राजा भएको २३ औं वर्ष थियो। योआहाजले १७ वर्ष शासन गरे।

२योआहाजले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। योआहाजले नबातका यरोबामले पाप कार्य नै गरे जसले गर्दा इस्त्राएलमा पाप सृष्टि भयो। योआहाज ती कामहरू गर्न बन्द गरेनन्। ३तब परमप्रभु इस्त्राएलसित रिसाउनुभयो। परमप्रभुले इस्त्राएललाईलामो समय सम्मको निम्नि अरामका राजा छोरा हजाएल र हजाएलका छोरा बेनहददको अधीनमा दिनुभयो।

इस्त्राएलका मानिसहरूप्रति परमप्रभुको दया

४तब योआहाजले परमप्रभुसित मदतका लागि बिन्ती चढाए। अनि परमप्रभुले उनको कुरा सुन्नुभयो। परमप्रभुले

इस्त्राएलको सङ्कट अनि अरामका राजाले इस्त्राएलीमाथि गरेको कष्ट देख्नु भएको थियो।

५४स कारण परमप्रभुले इस्त्राएललाई रक्षा गर्न एकजना मानिस पठाउनुभयो। इस्त्राएलीहरू अरामीहरूबाट मुक्त भए। यसकारण इस्त्राएलीहरू आ-आफ्नो घर गए जस्तो तिनीहरूले पहिले गरेका थिए।

६५तर इस्त्राएलीहरूले अझै पनि यारोबामको परिवारले गरेको पाप कर्म बन्द गरेनन् जसले गर्दा इस्त्राएलमा पाप फिँजियो। इस्त्राएलीहरूले यारोबामले गरेको पाप गरिनै राखे। तिनीहरूले अशेराको खाँबोलाई सामरियामा राख्ने काम गरे।

७अरामका राजाले योआहाजको सेनालाई परास्त गरे। अरामका राजाले सेनाका धैरै मानिसहरू मारे। उनले मात्र ५० वटा घोडा सैनिकहरू, १० वटा रथहरू अनि १०,००० पैदल सैनिकहरू छोडि दिए। योआहाजका सैनिकहरू दाँई गर्दा हावाले उडाएको भुस जस्तै भए।

८सबै महान कामहरू जो योआहाजले गरेका थिए इस्त्राएलका राजाहरूको "इतिहासको" पुस्तकमा लेखिएको छ। ध्योआहाज मरे अनि उनलाई पुरुखाहरूसँगै गाडियो। मानिसहरूले योआहाजलाई सामरियामा गाडे। योआहाजका छोरा योआश उनीपछि नयाँ राजा भए।

योआशको इस्त्राएलमा शासन

१०योआहाजका छोरा योआश सामरियामा इस्त्राएलका राजा भए। यो यहूदाका राजा योआशको सैतीसौ वर्ष शासन गरेको समय थियो। योआशले इस्त्राएलमा सोह वर्ष शासन गरे। ११इस्त्राएलका राजा योआशले ती कार्यहरू नै गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। १२सबै महान कामहरू जो योआश गरेका थिए अनि उनको यहूदाका राजा अमस्याहले गरेको युद्धको विषयमा इस्त्राएलका राजाहरूको इतिहासको पुस्तक लेखिएको छ। १३योआश मरे अनि उनलाई पुरुखाहरूसँगै गाडियो। यारोबाम नयाँ राजा भए अनि योआशको सिंहासनमा बसे। योआशलाई इस्त्राएलका राजाहरूसँगै सामरियामा गाडियो।

योआश एलीशासित भेट गर्भ्

१४एलीशा बिरामी भए। पछि एलीशा ल्यसै बिरामीले गर्दा नै मरे। इस्त्राएलका राजा येहोआश एलीशालाई भेदन गए। योआश एलीशाका निम्नि रोए। योआशले भने, "हे मेरा पिता, हे मेरा पिता, रथहरू अनि इस्त्राएलका घोड़सवाहरू?"

१५एलीशाले योआशलाई भने, "एउटा धनुष र केही वाण वाणहरू लेऊ।"

योआशले एउटा धनुष अनि केही तीरहरू लिए। १६तब एलीशाले इस्त्राएलका राजालाई भने, "धनु तानु

होस।" योआसले धनु ताने तब एलीशाले उसको हात राजाको हातमाथि राखे। १७एलीशाले भने, "पूर्वको भयाल खोल।" योआशले भयाल खोले। तब एलियाले भने, "चलाउनु होसु।"

योआशले चलाए। तब एलीशाले भने, "त्यो परमप्रभुको जीतको वाण हो! अराममाथि जीतको वाण हो। तिमीले अरामीहरूलाई अपेकमा पराजित गर्नेछौं अनि तिनीहरूलाई नष्ट पार्नेछौं।"

१८एलीशाले भने, "वाणहरू लेऊ।" योआशले वाणहरू लिए। तब एलीशाले इस्त्राएलका राजालाई भने, "भूमिमा प्रहार गर।"

योआश भूमिमा तीन पटक प्रहार गरे। त्यसपछि उनले बन्द गरे। १९परमेश्वरको जन योआशसित रिसाए। उनले भने, "तिमीले पाँच छ पटक प्रहार गर्नु पर्ने थियो। तब तिमी अरामलाई नष्ट नपारूज्जेल जित्नसक्ने थियौ। तर अब, तिमीले अरामलाई तीन पटकमात्र जित्ने छौं।"

एलीशाको चिह्नमा अचम्भको कुरा

२०एलीशा मरे र मानिसहरूले उनलाई गाडे। एक पटक वसन्तमा मोआबी सैनिकहरूको एउटा दल इस्त्राएललाई आक्रमण गर्न आयो। २१केही इस्त्राएलीहरू एक जना मरेको मानिसलाई गाडौं थिए अनि तिनीहरूले सैनिकहरूको त्यस दललाई देखे। इस्त्राएलीहरूले हतार हतार एलीशाको चिह्नमा लाश पर्याँके अनि भागे। तर मरेको मानिस एलीशाको हड्डी छुने बित्तिकै जिउँदै भयो र आफ्नो खुट्टामा उभियो।

योआश इस्त्राएलका शहरहरू फेरी जित्तन्

२२योआहाजले शासन गरेको समयमा अरामका राजा हजाएलले इस्त्राएलमाथि सङ्कट सृष्टि गरे। २३तर परमप्रभु इस्त्राएलीहरू प्रति दयालु हुनुहुन्थ्यो। परमप्रभुले दया अनि कृपा इस्त्राएलीहरूलाई देखाउनु भयो। अब्राहाम इस्त्राहक र याकूबसितको आफ्नो करारको कारण गर्छ। परमप्रभुले इस्त्राएलीहरूलाई अभसम्म नष्ट अथवा टाढा पर्याँकन चाहादैनन् थिए।

२४हजाएल, आरामका राजा मरे र ऊपछि उनका छोरा बेन-हदद राजा भए। २५मर्न अघि हजाएलले योआशका पिता योआहाजबाट युद्धमा केही शहर लिएका थिए। तर अहिले योआश योआशले ती शहरहरू हजाएलका छोरा बेनहददबाट लिए। योआशले बेन-हददलाई तीन पटक परास्त गरे अनि इस्त्राएलका शहरहरू फिर्ता लिए।

अमस्याह यहूदामा आफ्नो शासन शुरू गर्भ्

२६यहूदाका राजा योआशका छोरा अमस्याह इस्त्राएलका राजा योआहाजका छोरा योआशको

शासनकालको दोस्रो वर्ष राजा भए। २जब उनले शासन गर्न शरू गर्दा अमस्याह पच्चीस वर्षको थिए। अमस्याहले यरूशलेममा उनन्तीस वर्ष शासन गरे। अमस्याहकी आमा यहोअदीन यरूशलेमकी थिइन। ३अमस्याहले ती कामहरू गरे जो परमप्रभुले सही भन्नुभएको थियो, तर उनले आफ्ना पुर्खा दाऊदले जस्तै सम्पूर्ण रूपले परमेश्वरको अनुसरण गरेन्। अमस्याहले ती सबै कामहरू गरे जो उनका पिता योआशले गरेका थिए। ४उनले अग्लो ठाउँहरू नष्ट पारेन्। मानिसहरू अझै ती पूजा स्थलहरूमा बलिहरू र धूपबलि जलाउने गर्दथे।

५जुन समयमा अमस्याहले राज्यलाई कडा नियन्त्रणमा राखेका थिए, उनले अधिकारीहरूलाई मारे जसले उनका पितालाई मारेका थिए। द्वार उसले हत्याराहरूका नानीहरूलाई मारेन् किनभने मोशाको नियमहरू व्यवस्था पुस्तकमा लेखिएका थिए। परमप्रभुले मोशाको व्यवस्थामा यस्तो आदेश दिनुभएको थियो, “माता-पिताहरूलाई उनका नानीहरूले केही गरेकोमा मार्नु हुँदैन। अनि नानीहरूलाई उनका माता-पिताहरूले केही गरेकोमा मार्नु हुँदैन। एक जना मानिसहरूलाई उसले गरेको भूल काम वापत नै मात्र मार्नु पर्छ।”

६अमस्याहले नूको बेसीमा १०,००० एदोमीहरूलाई मारेर। युद्धमा अमस्याहरूले सेनालाई जिते अनि त्यस ठाउको नाउँ “योक्तेल” राखे। त्यो ठाउँ आजसम्म “योक्तेल” भनिन्छ।

अमस्याह योआशको विरोधमा युद्ध चाहन्छन्

७अमस्याहले इस्नाएलका राजा येहूका नाती, योआहाजका छोरा योआशकहाँ ढूत पठाए। अमस्याहको सन्देश थियो, “आऊ, हामी आपस्तमा मुखामुख गर्ख्यौ अनि युद्ध गर्ख्यौ।”

८इस्नाएलका राजा योआशले यहूदाका राजा अमस्याहलाई उत्तर पठाए। योआशले भने, “लबानोनका एउटा काँडे भाडीले लबानोनकै देवदारू रुखले खबर पठायो। यसले भन्यो, ‘तिमीले आफ्नी छोरी मेरो छोरालाई विवाह गर्न देऊ।’ तर लबानोनको एउटा जंगली जनावर त्यहाँ ल्याई तिरबाट गयो अनि काँडे भाडीलाई कुल्च दियो। १०साँचो हो, तिमीले एदोमलाई जितेका छौ। तर एदोमलाई जितेको कारणले गर्दा तिमी घमण्डी भएका छौ। तर घरमा नै बस र खुशी मनाओ। आफ्नो लागि सङ्कट सुषिट नगर। यदि तिमी यस्तो गर्छौ, तिमी लङ्गे छौ अनि तिमीसँगै यहूदाको पतन हुनेछ।”

९१तर अमस्याहले योआशको चेताउनी नसुने जस्तो गरे। यसकारण इस्नाएलका राजा योआश यहूदाको वेतशेमेशमा यहूदाका राजा अमस्याहको विरोधमा युद्ध गर्न हिँडे। १२इस्नाएलले यहूदालाई परास्त गर्ख्यो।

यहूदा घरतिर भाग्यो। १३बेतशेमेशमा, योआश, इस्नाएलका राजाले अहञ्याहका नाति र योआशका छोराले, यहूदाका राजा अमस्याहलाई बन्दी बनाए। योआशले ४०० हातको यरूशलेमको भित्ता एप्रैमद्वारा देखिकुनाको द्वारसम्म भत्काए। १४तब योआशले परमप्रभुको मन्दिर र राजाको महलको भन्डारबाट सबै सुन चाँदी र सबै भाँडाकुडाहरू लगे। योआशले मानिसहरूलाई बन्दीको रूपमा पनि लगे। तब योआश समारिया फर्के।

१५सबै महान कार्यहरू योआशले गरे जसमा उनले यहूदाका राजा अमस्याहको विरोधमा कसरी युद्ध गरे। ‘इस्नाएलका राजाहरूको इतिहासको’ पुस्तकमा लेखिएको छ। १६योआश मरे अनि उनलाई पुर्खाहरू सँगै गाडियो। योआशलाई इस्नाएलका राजाहरूसँगै सामरियामा गाडियो। योआशका छोरा यारोबाम उनीपछि नयाँ राजा भए।

अमस्याहको मृत्यु

१७यहूदाका राजा योआशका छोरा अमस्याह इस्नाएलका राजा योआहाजका छोरा योआशको मृत्युपछि १५ वर्ष बाँचे। १८सबै कुराहरू जो अमस्याहले गरे ‘यहूदाका राजाहरूको इतिहासमा’ लेखिएको छ। १९मानिसहरूले येरूशलेममा अमस्याहको विरुद्धमा षट्यन्त्र बनाए। अमस्याह लाकीशतिर भागे। तर मानिसहरूले अमस्याहको पछि केही मानिसहरू लाकीशमा पठाए र तिनीलाई त्यही ठाउँमा मारे। २०मानिसहरूले अमस्याहको लाश घोडाहरूमा ल्याए। अमस्याहलाई दाऊदको शहरमा उनका पिता-पुर्खाहरूसँगै गाडे।

अजर्याह यहूदाका आफ्नो शासन शुरू गर्दै

२१तब यहूदाका सबै मानिसहरूले अजर्याहलाई नयाँ राजा बनाए अजर्याह १६ वर्षका थिए। २२यसकारण राजा अमस्याह मरे अनि उनलाई उनका पुर्खाहरूसँगै गाडियो। तब अजर्याहले एलतलाई फेरि राजा बनाए अनि यसलाई यहूदामा फर्काइदिए।

यारोबाम दोस्रो इस्नाएलमा आफ्नो शासन शुरू गर्दै

२३इस्नाएलका राजा योआशका छोरा यारोबामले यहूदाका राजा योआशका छोरा अमस्याहको शासनकालको पन्थौ वर्षमा शासन शुरू गरे। यारोबामले ४१ वर्ष शासन गरे। २४यारोबामले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। यारोबामले नबातका छोरा यारोबामको पाप काम बन्द गरेन् जसले इस्नाएललाई पाप गर्न लगायो। २५यारोबामले इस्नाएलको भूमि फिर्ता लिए जो लेबो हमात देखि अराबाको सागरसम्म फिँजिएको थियो। यो त्यसरी नै भयो जस्तो इस्नाएलका परमप्रभुले उहाँको दास अमितैक छोरा अगमवक्ता

योना, गात हेप्रबाट काले भन्नुभएको थियो। २६परमप्रभुले यो देख्नु भयो सबै इस्त्राएली, दास हुन वा स्वतन्त्र, सङ्कटमा परेका थिए। इस्त्राएलराई मदत गर्न कोही मानिस थिएन। २७परमप्रभुले इस्त्राएलको नाउँ संसारबाट हटाउनेछु भन्नुभएको थिएन यसकारण परमप्रभुले योआशका छोरा यारोबामलाई इस्त्राएलका मानिस बचाउनमा उपयोग गरे।

२८सबै महान कामहरू जो यारोबामले गरे, 'इस्त्राएलका राजाहरूको इतिहास' पुस्तकमा लेखिएको छ। यसमा यारोबामले इस्त्राएलका लागि दमीशक र हमात जितेर पिर्ता लिएको कथा सामेल छ। यी शहरहरू यहूदाका थिए। २६यारोबाम मरे अनि उनलाई इस्त्राएलका उनका आपना पुर्खाहरूसँगै गाडियो। यारोबामका छोरा जकर्याह उनीपछि नयाँ राजा भए।

यहूदाका अजर्याहको शासन

१५ यहूदाका राजा अमस्याहका छोरा अजर्याह इस्त्राएलका राजा यारोबामको शासन कालको सत्ताईसौं वर्षमा राजा भए। २अजर्याह १६ वर्षका थिए जब उनले शासन गर्न शुरू गरे। उनले यस्तलमा ५२ वर्ष शासन गरे। अजर्याहकी आमाको नाउँ यकोल्याह थियो, उनी यस्तलमकी थिइन, ३अजर्याहले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले उचित भन्नुभएको थियो, जस्तो उनका पिता अमस्याहले गरेका थिए। अजर्याहले उनका पिता अमस्याहले गरेको कार्यहरूनै अनुसरण गरे। ध्तर उनले अगला ठाउँहरू ध्वंस पारेन्। मानिसहरू अफै ती पूजास्थलहरूमा बलिदानहरू धूपबलिहरू जलाउने गर्दथे।

४परमप्रभुले राजा अजर्याहलाई कोर लागेको रोगी बनाउनुभयो। उनी बाचुन्जेलसम्म कोरी भए। अजर्याह बेगलै घरमा बस्ने गर्दथे। राजाका छोरा योताम राजाको महलको हेरचाह गर्दथे अनि मानिसहरू न्याय विचार गर्दथे।

५सबै कुराहरू जो अजर्याहले गरेका थिए, 'यहूदाका राजाहरूका इतिहासमा' लेखिएको छ। ७अजर्याह मरे अनि उनलाई उनका पुर्खाहरूसँगै दाऊदशहरमा गाडियो। अजर्याहका छोरा योताम उनीपछि, नयाँ राजा भए।

इस्त्राएलका जकर्याहको छोटो शासन

८यारोबामका छोरा जकर्याहले इस्त्राएलको सामरियामा छ महीना शासन गरे। यो समय यहूदाका राजा अजर्याहको शासनकालको अड्तीसौ वर्ष थियो। ९जकर्याहले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। उनले ती कामहरू गरे जो पुर्खाहरूले गरेका थिए। उनले नाबातका छोरा यारोबामले गरेको पापको काम बन्द गरेन् जसले इस्त्राएलराई पाप गर्न लगायो।

१०याबेशका छोरा शल्लूमले जकर्याहको विरोधमा षड्यन्त्र गरे। शल्लूमले इबलियममा जकर्याहलाई मारे। शल्लूम उनीपछि नयाँ राजा भए। ११सबै अरू कामहरू जति जकर्याहले गरे 'इस्त्राएलका राजाहरूको इतिहासको' पुस्तकमा लेखिएको छ। १२यस प्रकार परमप्रभुको वचन साँच्चो भयो। परमप्रभुले येहूलाई भन्नुभएको थियो, उसको सन्तानका चार पुस्ताहरू इस्त्राएलका राजाहरू हुनेछन्।

इस्त्राएलका शल्लूमको छोटो शासन

१३याबेशका छोरा शल्लूम यहूदाका राजा उन्जियाहको शासनकालको ३६ औं वर्षमा इस्त्राएलका राजा भए। शल्लूमले सामरियामा एक महीना राज्य गरे।

१४गादीका छोरा मनहेम तिर्साबाट सामरियामा आए। मनहेमले याबेशका छोरा शल्लूमलाई मारे। तब उनीपछि, मनहेम नयाँ राजा भए।

१५शल्लूमले गरेका सबैकामहरू, जकर्याहलाई मर्ने उसको षट्यन्त्र समेत, 'इस्त्राएलका राजाहरूको इतिहास भन्ने' पुस्तकमा लेखिएको छ।

इस्त्राएलका मनहेमको शासन

१६शल्लूमको मृत्युपछि मनहेमले तिप्पूरू र यसको वरिपरिको क्षेत्रलाई परास्त गरे। मानिसहरूले उनका लागि शहरकाद्वारा खोल्न मानेन् यस कारण मनहेमले तिनीहरूलाई परास्त गरे अनि शहरका सबै गर्भवती आईमाइहरूको गर्भ तुवाईदिए।

१७गादीका छोरा मनहेम यहूदाका राजा अजर्याहको शासन कालको ३६ औं वर्षमा इस्त्राएलका राजा भए। सामरियामा मनहेमले दश वर्ष शासन गरे। १८मनहेमले ती कामहरू गरे जो परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। मनहेमले नबातका छोरा यारोबामले गरे जस्तो पाप कामबन्द गरेन् जसले गर्दा इस्त्राएलमा पाप बढ्यो।

१९अशूरका राजा पूल इस्त्राएलको विरुद्धमा युद्ध गर्न आए। मनहेमले पूललाई १,००० तोडा चाँदी दिए, उनले यस्तो गरे जसले गर्दा उसको राज्य बलियो बनाउन पूलबाट सहायता पाउन। २०मनहेमले सबै धनी र शक्तिशाली मानिसहरूलाई कर दिन लगाएर धन सग्रह गरे। मनहेमले प्रत्येक मानिसबाट पचास शेकेल चाँदी कर लिए। त्यसपछि मनहेमले अशूरका राजालाई धन दिए। यस प्रकार अशूर त्यहाँबाट गए अनि इस्त्राएलमा बसेन्।

२१सबै कुराहरू जो मनहेमले गरे 'इस्त्राएलका राजाहरूको इतिहासको' पुस्तकमा लेखिएको छ। २२मनहेम मरे अनि उनलाई उनका पुर्खाहरूसँगै गाडियो। मनहेमका छोरा पक्काहाह उनीपछि नयाँ राजा भए।

इस्त्राएलका पकहीयाको शासन

२३महेमका छोरा पकहीयाह यहूदाका राजा अजर्याहिको शासनकालको ५० औं वर्षमा सामरियामा इस्त्राएलका राजा भए। पकहीयाहले दुई वर्ष शासन गरे। २४पकहीयाले ती कामहरू गरे जो परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। पकहीयाले नबातमा छोरा यारोबामले गरे जस्तो पाप काम बन्द गरेनन् जसले गर्दा इस्त्राएलमा पाप बढ्यो।

२५पकहीया रमल्याहका छोरा, पेकहीयाको सैनिक सेनापति थिए। पेकहले पचास जना गिलादी मानिसहरू उनीसँग लगे र पकहीयालाई अर्गम र एरिहसँगै सामरियामा राजमहल भित्र मारे। तब पेकह नयाँ राजा भए।

२६सबै कामहरू जे जति पकहीयाले गरे इस्त्राएलका राजाहरूको इतिहासको पुस्तकमा लेखिएको छ।

इस्त्राएलमा पेकहको शासन

२७रमल्याहका छोरा पेकहले यहूदाका अजर्याहिको शासन काल ५२ औं वर्षमा सामरियामा इस्त्राएलमाथि शासन गरे। पेकहले २० वर्ष शासन गरे। २८पेकहले ती कामहरू गरे जो परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। पेकहले नबातका छोरा यारोबामले गरेको पापकाम बन्द गरेनन् जसले इस्त्राएलमा पाप बढ्यो।

२९अश्शूरका राजा तिग्लत पिलेसेर इस्त्राएलको विरोधमा युद्ध गर्न आए। इस्त्राएलका राजा पेकह भएको समय थियो। तिग्लत पिलेसेर इय्योन, आबेल-बेत्माका, यानोह, केदेश, हासोर, गिलाद, गालील अनि नप्तालीका सबै क्षेत्रहरू दखलमा लिए। तिग्लत पिलेसेरले ती ठाउँहरूबाट मानिसहरू बन्दीको रूपमा अश्शूर लगे।

३०एलाका छोरा होशेले रमल्याहका छोरा पेकहको विरोधमा योजनाहरू बनाए। होशेले पेकहलाई मारे। त्यसपछि होशे नयाँ राजा भए। यस्तो यहूदाका राजा उजियाहका छोरा योतामको शासनकालको २० औं वर्षमा भयो।

३१सबै कुराहरू जे जति पेकहले गरे 'इस्त्राएलका राजाहरूको इतिहासको' पुस्तकमा लेखिएको छ।

यहूदामा योताम शासन गर्छन्

३२उजियाहका छोरा योताम यहूदाका राजा भए। रमल्याहका छोरा पेकह इस्त्राएलका राजा हुँदा दोस्रो वर्षमा यस्तो भयो। ३३योताम २५ वर्षका थिए जब तिनी राजा भए। योतामले यरूशलेममा १६ वर्ष शासन गरे। योतामकी आमाको नाडै यरूशा थियो, तिनी सादोककी छोरी थिइन। ३४योतामले आफ्ना पिता उजियाह जस्तै ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले सही भन्नुभएको थियो। ३५तर उनले अगला ठाउँहरूमा भएका बालका मूर्ति भक्ताएनन्। मानिसहरू अझै ती अगला पूजास्थलहरूमा बलिदानद्वारा दिने गर्दथिए अनि धूपबलिहरू जलाउँने गर्दथे। योतामले परमप्रभुको मन्दिरको

माथिल्लो ढोका बनाए। ३६सबै कुराहरू जे जति योतामले गरे 'यहूदाका राजाहरूको इतिहासको पुस्तकमा लेखिएको छ।

३७त्यस समयमा परमप्रभुले रमल्याहका छोरा पेकह र अरामका राजा रसीनलाई यहूदाको विरोधमा युद्ध गर्न पठाउनुभयो।

३८योताम मरे अनि उनका पुखाहरूसँगै गाडिए। योतामलाई आफ्ना पुर्खा दाऊदशहरमा गाडियो। योतामका छोरा आहाज उनीपछि नयाँ राजा भए।

आहाज यहूदाका राजा हुँच्छन्

१६ योतामका छोरा आहाज पेकह रमल्याहका राजा भए। २आहाज २० वर्षका थिए जब तिनी राजा भए। आहाजले यरूशलेममा १६ वर्ष शासन गरे। आहाज आफ्ना पुर्खा दाऊद जस्ता थिएनन् आहाजले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले गलत भन्नुभएको थियो। ३आहाजले इस्त्राएलका राजाहरू जस्तै जीवन बिताए। उनले आफ्नो छोरलाई आगोमा बलि दिए। उनले राष्ट्रमा घोर पापको नक्कल गरे जसलाई परमप्रभुले इस्त्राएलीहरू आएको बेला देश छोड्न लगाउनुभयो। ४आहाजले अगला ठाउँहरू, पहाड़िको शिखर र प्रत्येक हरियो रुखतल बलिदानहरू अनि धूपबलिहरू जलाउथे।

५अरामका राजा रसीन अनि इस्त्राएलका राजा रमल्याहका छोरा पेकह यरूशलेमको विरोधमा युद्ध गर्न आए, रसीन अनि पेकहले आहाजलाई घेरे तर जित्त सेकनन्। ६त्यस समयमा अरामका राजा रसीनले अरामका लागि एलत फिर्ता लिए। रसीनले यहूदाका सबै मानिसहरूलाई धपाए जो एलतमा थिए। अरामीहरू एलतमा बस्न थाले अनि तिनीहरू आज पनि त्यहाँ बस्दैछन्।

७आहाजले अश्शूरका राजा तिग्लत पिलेसेरकहाँ दूतहरू पठाए। सन्देश थियो: "म तिग्लो सेवक हुँ। म तिग्लो छोरा जस्तै हुँ आऊ अनि अरामका राजा तथा इस्त्राएलका राजाबाट मलाई बचाऊ। तिनीहरू मसित युद्ध गर्न आएका छन्।" ८आहाजले परमप्रभुको मन्दिर अनि राजाको घरको भन्दारमा भएको चाँदी र सुन निकाले। त्यसपछि आहाजले अश्शूरका राजालाई एउटा उपहार पठाए। ९अश्शूरका राजाले आहाजको कुरा सुने। अश्शूरका राजा दमीशकको विरोधमा युद्ध गर्न गए। राजाले शहर दखल गरे अनि दमीशकका मानिसहरूलाई बन्दी बनाएर किर लगे र उनले रसीनलाई पनि मारे।

१०राजा आहाज अश्शूरका राजा तिग्लत पिलेसेरसँग भेट गर्न दमीशक गए। आहाजले दमीशक मा वेदी देखे। राजा आहाजले यस वेदीको नमूना र ढाँचा

पूजाहारी उरियाहकहाँ पठाए। ११तब पूजाहारी उरियाहले दमीशकबाट आहाजले पठाएको नमूना जस्तै एउटा वेदी बनाए। पूजाहारी उरियाहले यस प्रकारको वेदी राजा आहाज दमीशकबाट फर्किनु अघि बनाए।

१२जब राजा दमीशकबाट फर्किए उनले वेदी देखे। उनले वेदीमा बलिहरू चढाए। १३वेदीमा उनले आहाजले होमबलि अनि अन्नबलि चढाए। उनले आफ्नो अर्घबलि चढाए पनि अनि त्यस वेदीमा मेलबलिको रगत छकिने काम गरे।

१४आहाजले मन्दिरको सामु परमप्रभु अघि भएको काँसाको वेदी हटाए। यो काँसाको वेदी आहाजको वेदी अनि परमप्रभुको मन्दिरको माभक्षा थियो। आहाजले काँसाको वेदीलाई आफ्नो वेदीको उत्तर तिर राखे। १५आहाजले पूजाहारी उरियाहलाई एउटा आदेश दिए। उनले भने, “यस देशका मानिसहरूले बिहान होमबलि, बेलुकी अन्नबलि राजाको होमबलि राजाको अन्नबलि अनि साधारण मानिसहरूको होमबलि अन्नबलिहरू पेय बलिहरू चढाउँदा ठूलो वेदी उपयोग गर। ठूलो वेदीमा बलिदान र अरु बलिहरूको रगत छक्कन्। तर म परमेश्वरसँग प्रश्न सोध काँसाको वेदी उपयोग गर्नेछु।” १६उरियाह पूजाहारीले सबै काम गरे जस्तो राजा आहाजले आदेश दिएका थिए।

१७काँसाका पाटाहरू भएका गोरुगाडिहरू र हात धुने भाँडाहरू पूजाहारीहरूका लागि थिए। राजा आहाजले सबै पाटाहरू तथा भाँडाहरू निकाले। उनले ठूलो खडकुँले पनि निकाले जसको तल काँसाका गोरुहरू उभिएका थिए। उनले ठूलो खडकुँले ढुङ्गाको आधरमाथि राखे। १८कर्मीहरूले विश्राम दिनको सधाका लागि मन्दिरभित्र एउटा छापको ठाडँ बनाए। आहाजले राजाको बाहिरी प्रवेशद्वार पनि हटाए। आहाजले यी सबै परमप्रभुको मन्दिरबाट निकाले। आहाजले यस्तो काम अशशूरका राजाको कारणले गर्दा गरे।

१९सबै, कुराहरू जे जति आहाजले गरे ‘यहूदाका राजाहरूको इतिहासको’ पुस्तकमा लेखिएको छ। २०आहाज मरे अनि उनलाई दाऊदशाहरमा पुर्खाहरूसँगे गाडियो। आहाजका छोरा हिजकियाह उनीपछि नयाँ राजा भए।

होशे इस्त्राएलमा आफ्नो शासन शुरू गर्दै

१७ एलाका छोरा होशेले सामरियामा इस्त्राएलमाथि शासन शुरू गरे। यो समय यहूदाका राजा आहाजको शासनकालको १२ औं वर्ष थियो। होशेले नौ वर्ष शासन गरे। रहेशेले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। तर होशे अघि शासन गर्ने इस्त्राएलका राजाहरू जस्तो खराब थिएनन्।

३अशशूरका राजा शलमनेसेर होशेको विरोधमा युद्ध गर्न आए। शलमनेसेरले होशेलाई पराजित गरे अनि

होशे उनको सेवक भए। यस प्रकार होशेले शलमनेसेरलाई कर तिन थाले।

४पछि होशेले मिश्रका राजालाई मदत माण दूत पठाए। त्यस राजाको नाडँ सो थियो। त्यस वर्ष होशेले अशशूरका राजालाई प्रत्येक वर्ष दिए जस्तै कर दिएनन्। अशशूरका राजाले थाहपाए, होशेले उनको विरोधमा षड्यन्त्र रचेका छन्। यस कारण अशशूरका राजाले होशेलाई बन्दी बनाए अनि जेलमा थुने।

५अशशूरका राजाले इस्त्राएलमा धेरै ठाउँहरूमा आक्रमण गरे। त्यसपछि तिनी सामरिया आए। उनले सामरियाको विरोधमा तीन वर्ष युद्ध गरे। ६अशशूरका राजाले इस्त्राएलका राजा होशेको नवौं वर्षको अवधिमा सामरियालाई कब्जामा लिए। अशशूरका राजाले धेरै इस्त्राएलीहरूलाई पक्रे र बन्दीको रूपमा अशशूर लगे। उनले तिनीहरूलाई हलहमा गोजान, नदीको किनार हाबोर र माहीहरूका शहरहरूमा छोडी दिए।

७यस्ता घटनाहरू भए किनभने इस्त्राएलीहरूले परमप्रभु तिनीहरूको परमेश्वरको विरुद्धमा पाप काम गरेका थिए। जसले तिनीहरूलाई मिश्र भूमिबाट बाहिर निकालेर ल्याउनु भएको थियो। परमप्रभुले तिनीहरूलाई मिश्रका राजा फिरऊनको कब्जाबाट बचाउनुभएको थियो। तर इस्त्राएलीहरूले अरु देवताहरूको पूजा गर्न थाले। ८तिनीहरू त्यही कुराहरू गर्न थाले जो अरु मानिसहरू गर्दथे। र परमप्रभुले ती मानिसहरूलाई भूमि छोड्नवाद्य गराए जब इस्त्राएलीहरू आए। इस्त्राएलीहरूका राजाहरूले पनि तिनीहरूलाई गलत काम गर्न लगायो। ९इस्त्राएलीहरूले लुकेर आफ्ना परमेश्वरको विरोधमा कामहरू गर्न थाले। अनि ती कामहरू भूटा थिए।

इस्त्राएलीहरूले सानो शहरदेखि ठूलो शहरसम्म सबै शहरहरूमा अगला ठाउँहरू बनाए। १०इस्त्राएलीहरूले प्रत्येक अगलो पहाडिमाथि अनि प्रत्येक हरियो रुखमुनि स्मारक ढुङ्गा अशेर खाँबो खडा गरे। ११इस्त्राएलीहरू ती सबै पूजा स्थलहरूमा धूपबलि बाल्ने गर्दथे। तिनीहरूले यी कामहरू ती राष्ट्रहरू जस्तै गरे जसलाई परमप्रभुले उनीहरूको सामुने देश त्यान वाद्य गराउनुभएको थियो। इस्त्राएलीहरूले दुष्ट कामहरू गरे जसले परमप्रभुलाई रीस उठायो। १२तिनीहरूले देवमूर्तिहरूको सेवा गरे। अनि परमप्रभुले इस्त्राएलीहरूलाई भन्नुभएको थियो, “तिमीले यस्तो काम गर्नु हुँदैन।”

१३परमप्रभुले प्रत्येक अगमवक्ता र दर्शीलाई उपयोग गरेर इस्त्राएल र यहूदालाई चेताउनी दिनुभएको थियो। परमप्रभुले भन्नुभयो, “तिमीले गरेको नीच कामबाट टाढा बस। मेरा आदेश र विधिहरू पालन गर। सबै नियमहरू पालन गर जो मैले तिमा पुर्खाहरूलाई दिएको थिए। मैले यो नियम तिमीलाई दिनका लागि मेरा सेवक अगमवक्ताहरूलाई काममा लगाएँ।”

१४तर मानिसहरूले सुनेन्। तिनीहरू आपा पुर्खाहरू जस्तै ढीठ थिए। तिनका पुर्खाहरूले आफ्नो परमेश्वरमाथि विश्वास गरेन् । १५मानिसहरूले परमप्रभुको नियम र पुर्खाहरूसंग भएको उहाँको करार मान्न स्वीकारेन्। तिनीहरू परमप्रभुको चेताउनी सुन्न तयार भएन्। तिनीहरूले देवमूर्तिहरूको पूजा गरे जो कामै नलाग्ने थिए अनि तिनीहरू आफै पनि काम नलाग्ने भए। तिनीहरू आपा वरिपरि भएका राष्ट्रहरूका मानिसहरू जस्तै जीवन यापन गर्न थाले। तिनीहरूले त्यस्तै खराब कामहरू गरे। अनि परमप्रभुले इस्त्राएलका मानिसहरूलाई चेताउनी दिनुभएको थियो। परमप्रभुले तिनीहरूलाई त्यस्ता खराब कामहरू नगर्नु भन्नुभएको थियो।

१६मानिसहरूले आपा परमेश्वरको आदेश अनुसरण गर्न बन्द गरे। तिनीहरूले दुइवटा सुनको बाछाका मूर्तिहरू बनाए। तिनीहरूले अशेरा खाँबो बनाए। तिनीहरूले आकाशका सबै ताराहरूको पूजा गरे अनि बालको सेवा गरे। १७तिनीहरूले आपा छोरा छोरीहरू आगोमा बलि दिए। तिनीहरूले भविष्यको जानकारी प्राप्तका लागि तंत्र-मंत्र जादू-प्रेत विद्याको उपयोग गरे। तिनीहरूले त्यस्तो काम गर्नका लागि आफूलाई बेचे जसलाई परमप्रभले नराप्तो भन्नुभएको थियो। तिनीहरूको यस्तो कामले परमप्रभुको रीस जगाउनका लागि गरे। १८यस कारण परमप्रभु इस्त्राएलमाथि साहै रिसाउनुभयो अनि आफ्नो नजर देखि टाढामा राख्नुभयो। यहूदाका परिवार समूहबाहेक कोही इस्त्राएली रहेको थिएन।

यहूदाका मानिसहरू पनि दोषी छन्

१९तर यहूदाका मानिसहरूले आपा परमप्रभुको आदेश पाल्न गरेन्। यहूदाका मानिसहरूले इस्त्राएलका मानिसहरू जस्तै जीवन यापन गरे।

२०परमप्रभुले इस्त्राएलका सबै मानिसहरूलाई अस्वीकार गर्नुभयो। उहाँले तिनीहरूमाथि धेरै सङ्कटहरू त्याउनुभयो अनि, अन्तामा उहाँले तिनीहरूलाई बाहिर पर्याँकी दिनुभयो अनि आफ्नो नजरबाट बाहिर राख्नुभयो। २१परमप्रभुले इस्त्राएललाई दाऊदको परिवारबाट छुट्ट्यउनुभयो अनि इस्त्राएलीहरूले नाबातका छोरा योरोवामलाई आफ्नो राजा बनाए। यारोवामले इस्त्राएलीहरूलाई परमप्रभुको अनुसरण गर्न नदिएर टाढा राखे यारोवामले इस्त्राएलीहरूलाई ठुलो पाप गर्न लगाए।

२२यस प्रकार इस्त्राएलीहरूले सबै पाप कामहरू अनुसरण गरे जो यारोबामले गरे। तिनीहरूले ती पाप कामहरू परमप्रभुले इस्त्राएललाई नजरबाट पर नगरूञ्जेल सम्म बन्द गरेन्। २३अनि परमप्रभुले भन्नुभयो यस्तो हुनेछ। उहाँले आपा अगमक्ताहरू मानिसहरूलाई यस्तो भन्न पठाउनुभयो। यस कारण इस्त्राएलीहरूलाई आफ्नो देशबाट बाहिर अश्शूर पुरुद्याइयो अनि तिनीहरू आजसम्म त्यही छन्।

सामरियेली मानिसहरूको शुरूआत

२४अश्शूरका राजाले इस्त्राएलीहरूलाई सामरियाबाट बाहिर लगे। त्यसपछि अश्शूरका राजाले बाबेल कूता, अब्बा, हमात र सपर्वेमबाट मानिसहरू त्याए। उनले ती मानिसहरूलाई सामरियामा बस्न लगाए। ती मानिसहरूले सामरियामा अधिकार जमाए अनि वरिपरि शहरहरूमा बस्न थाले। २५जब ती मानिसहरू सामरियामा बस्न थाले। तिनीहरूले परमप्रभुको सम्मान गरेन्। यस कारण परमप्रभुले तिनीहरूमाथि आक्रमण गराउन सिंहहरू पठाउनुभयो। ती सिंहहरूले ती मानिसहरूमध्ये केहीलाई मारे। २६केही मानिसहरूले अश्शूरका राजालाई भने, “ती मानिसहरू जसलाई तिमीले लग्यौ अनि सामरियाका शहरहरूमा बस्न लगायौ। त्यस देशका देवताको नियमहरू जान्दैन्। यस कारण देवताले तिनीहरूमाथि आक्रमण गराउन सिंहहरू पठाए। सिंहहरूले ती मानिसहरूलाई मारे किन भने तिनीहरू त्यस देशका देवताको नियम जान्दैन थिए।”

२७यस कारण अश्शूरका राजाले यस्तो आदेश दिए: “तिमीले सामरियाबाट केही पूजाहारी ल्याउ। ती पूजाहारीहरूमध्ये एक जनालाई पठाऊ जसलाई बन्दी बनाएर सामरिया लगेको थिए। त्यो पूजाहारी जाओस् अनि त्यही बसोस। तर त्यस पूजाहारीले मानिसहरूलाई त्यस देशको देवताको नियम पढाउन सक्नेछन्।”

२८यसकारण पूजाहारीहरूमध्ये एक जना जसलाई अश्शूरीहरूले सामरियाबाट ल्याएका थिए, बेतेलमा बस्न आए। यस पूजाहारीले मानिसहरूलाई कसरी तिनीहरूले परमप्रभुको सम्मान गर्नुपर्छ बताए।

२९तर ती सबै मानिसहरूले आ-आफ्नो देवताहरू बनाए अनि अगलो ठाउँहरूमा भएका मन्दिरहरूमा तिनीहरूलाई स्थापित गरे जो सामरीहरूले बनाएका थिए। ती मानिसहरूलाई यस्तै गरे जहाँ-जहाँ तिनीहरू बस्थे। ३०बाबेलका मानिसहरूले भूटा देवता सुकोतेबनोत बनाए। कूतका मानिसहरूले भूटा देवता नेगेल बनाए। हमातका मानिसहरूले भूटा देवता अशीमा बनाए। ३१अब्बाका मानिसहरूले भूटा देवता नेभज र तर्ताक बनाए अनि सपर्वेका मानिसहरूले आपा भूटा देवताहरूको सम्मान गर्नका लागि आपा नानीहरू आगोमा जलाए। भूटा देवताहरू अद्भुतेक र अनमेलेक थिए।

३२तर ती मानिसहरूले परमप्रभुको पनि आराधना गरे। तिनीहरूले मानिसहरूबाट आला पूजा स्थलका लागि पूजाहारीहरू रोजे। ती पूजाहारीहरूले ती पूजा स्थलहरूमा मन्दिरभित्र मानिसहरूका लागि बलि दिए। ३३तिनीहरूले परमप्रभुको आदर गरे तर तिनीहरूले आपा देवताहरूको पनि सेवा गरे। ती मानिसहरू आपा देवताहरूको सेवा त्यसरी नै गर्दथे जसरी तिनीहरू ती देशमा गर्दथे जहाँबाट तिनीहरूलाई ल्याइयो।

३४ आजसम्म ती मानिसहरू त्यसरी बस्छन् जसरी तिनीहरू अतीतमा बसेका थिए। तिनीहरूले परमप्रभुको डर मान्छन् नत भक्ति नै गर्छन्। तिनीहरूले नियमको, निर्देशन, व्यवस्था अथवा आदेशहरू जुन परमप्रभुले याकूबको सन्तानहरूलाई दिएको थियो पालन गर्दैनन्। ३५ परमप्रभुले इस्त्राएलका मानिसहरूसँग एउटा करार गर्नुभयो। परमप्रभुले तिनीहरूलाई आदेश दिनुभयो, “तिमीहरूले अरू देवताहरूको आदर नगर। तिमीहरूले तिनीहरूको पूजा गर्नु हुँदैन, सेवा गर्नु हुँदैन अथवा बलि चढाउनु हुँदैन।” ३६ तर तिमीहरूले परमप्रभुको अनुसरण गर्नु पर्छ। परमप्रभु नै परमेश्वर हुनुहुन्छ जसले तिमीलाई मिश्रबाट बाहिर ल्याउनुभयो। परमप्रभुले तिमीलाई बचाउनका लागि आफ्नो महाशक्ति उपयोग गर्नुभयो। तिमीले परमप्रभुको आराधना गर्नुपर्छ अनि उहाँका लागि बलि चढाउनु पर्छ। ३७ तिमीले विधिहरू, नियमहरू, उपदेशहरू तथा आदेश पालन गर्नु पर्छ जो उहाँले तिम्रो निम्ति लेख्नुभएको थियो। तिमीले यी कुराहरू सधैँ हर समय पालन गर्नु पर्छ। तिमीले अरू देवताहरूको आदर गर्नुहुँदैन। ३८ तिमीले त्यो करार बिर्सिनु हुँदैन जो मैले तिमीहरूसित गरेको थिएँ। तिमीले अरू देवताहरूको आदर गर्नुहुँदैन। ३९ तिमीले परमप्रभु तिनीहरूको परमेश्वरको मात्र डर मान्नु पर्छ अनि आदर गर्नुपर्छ। तब उहाँले तिमीलाई तिम्रा सबै शत्रुहरूबाट बचाउनु हुनेछ।”

४० तर इस्त्राएलीहरूले सुनेनन्। तिनीहरू त्यही कामहरू गरिनैरहे जस्तो पहिला गर्दथे। ४१ यस प्रकार अहिले अरू राष्ट्रहरू परमप्रभुको सम्मान गर्छन् तर तिनीहरू आफ्ना देवताका मूर्तिहरूको पनि सेवा गर्दछन्। तिनका छोरा छोरी र नाता नातिनीहरू त्यही काम गर्छन् जो उनका पुर्खाहरू गर्दथे। तिनीहरू अझै पनि ती कामहरू गर्छन्।

हिजकियाह यहूदामा आफ्नो शासन शुरू गर्दैन्

१८ आहारजका छोरा हिजकियाह यहूदाका राजा थिए। एलाका छोरा होशे इस्त्राएलका राजा हुँदौ तेस्रो वर्षमा हिजकियाहले शासन गर्न शुरू गरे। रहिजकियाह २५ वर्षका थिए जब उनले शासन गर्न शुरू गरे। हिजकियाहले यस्तश्लेममा २६ वर्ष शासन गरे। उनकी आमा जकर्याहिकी छोरीको नाउँ अबी थियो।

इहिजकियाहले ती कामहरू गरे आफ्ना पुर्खा दाऊद जस्तै जो परमप्रभुले सही भनुभएको थियो।

४१ हिजकियाहले अल्पा ठाउँहरू भत्काए। उनले स्मारक दुङ्गाहरू फेरे अनि अशतारोत खाँमाहरू ढाले। त्यस समयमा इस्त्राएलका मानिसहरूले मोशाद्वारा बनाइएको काँसको साँपका लागि धूपबलि जलाउने गर्दथे। यस काँसको साँपलाई “नेहुरातान” भनिन्थ्यो हिजकियाहरूले

यस काँसको साँपलाई टुक्रा-टुक्रा पारे किनभने मानिसहरूले त्यस सापको पूजा गरिरहेका थिए।

४२ हिजकियाहले परमप्रभु इस्त्राएलका परमेश्वरमाथि विश्वास गर्दथे। यहूदाका राजाहरूमा उनी अघि अथवा पछि हिजकियाह जस्तौ व्यक्ति कोही भएन। द्विजकियाह परमप्रभुप्रति साहै नै विश्वासी थिए। उनले परमप्रभुको अनुसरण गर्न छोडेनन्। उनले आदेशहरू पालन गरे जो परमप्रभुले मोशालाई दिनुभएको थियो। ४३ परमप्रभु हिजकियाहसँग हुनुहुन्थ्यो। हिजकियाह प्रत्येक काममा सफल भए जो उनले गरे।

हिजकियाह अशशूरका राजाबाट अलग भए। हिजकियाहले अशशूरका राजाको सेवा गर्न बन्द गरे। ४४ हिजकियाहले गाजासम्म तथा यसको वरिपरिपालिश्तीलीहरूलाई पराजित गरे। उनले सानो देखि ठूलो सबै पलिश्तीली शहरहरू पराजित गरे।

अशशूरीहरू सामरिया दखल गर्दैन्

४५ अशशूरका राजा शल्मनेसेर सामरियाको विरोधमा युद्ध गर्न गए। उनको सैनिकले शहरलाई घेरे यो घटना यहूदाका राजा हिजकियाहको शासन कालको चौथो वर्षमा भयो। एलाका छोरा होशे इस्त्राएलका राजा भएको सातौ वर्ष पनि थियो। ४० तेस्रो वर्षको अन्तमा, शल्मनेसेरले सामरिया कब्जा गरे। उनले सामरियालाई यहूदाका राजा हिजकियाहको छैटौ वर्षमा कब्जा गरे। यो इस्त्राएलका राजा होशे भएको नवाँ वर्ष थियो। ४१ अशशूरका राजाले इस्त्राएलीहरूलाई बन्दी बनाएर अशशूर लगे। उनले तिनीहरूलाई हाबीर (गोजान नदी) किनारमा हलहर र मादीमा बसाए। ४२ यस्तो घटना भयो किनभने इस्त्राएलीहरूले परमप्रभु आफ्नो परमेश्वरको अनुसरण गरेनन्। तिनीहरूले परमप्रभुको करारलाई मानेनन्। तिनीहरूले ती सबै कुराहरू माननेन् जो परमप्रभुका सेवक मोशाले आदेश दिएका थिए। इस्त्राएलका मानिसहरूले परमप्रभुको करार नसुने जस्तो गरे न त ती कामहरू गरे करारमा उनीहरूलाई गर्न भनिएको थियो।

अशशूर यहूदालाई लिन तयार हुन्छ

४३ हिजकियाहको शासनकालको १४ औं वर्षमा अशशूरका राजा सनहेरीब यहूदाका सबै शक्तिशाली शहरहरूको विरोधमा युद्ध गर्न गए। सनहेरीबले ती सबै शहरहरू जिते। ४४ तब यहूदाका राजा हिजकियाहले अशशूरका राजालाई लाकीशमा एउटा सन्देश पठाए। हिजकियाहले भने, “मैले भूल गरेको छु। मलाई एकलै छोडिदेऊ। तब तिमीले मागेको जे पनि तिर्न तयार हुनेछु।”

तब अशशूरका राजाले यहूदाका राजा हिजकियाहलाई ३०० तोडा भन्दा बढी चाँदी तथा ३० तोडा भन्दा बढी सुन तिर्नु भने। ४५ हिजकियाहले परमप्रभुको मन्दिर

अनि राजाको खजानामा भएको चाँदी दिए। १६त्यस समयमा हिजकियाहले परमप्रभुको मन्दिरको ढोकाहरू र चौखटहरूमा लगाइएका सुन उत्काए। राजा हिजकियाहले तै ती ढोकाहरू र चौखटहरूमा सुन जोड्ने काम गरेका थिए। हिजकियाहले ती सुन अश्शूरका राजालाई दिए।

अश्शूरका राजा मानिसहरू यस्तश्लेम पठाउँछन्

१७अश्शूरका राजाले आफ्ना अल्यन्त महत्वपूर्ण तीनजना सेनापतिहरू विशाल सेनासँगै राजा हिजकियाहकहाँ यस्तश्लेम पठाए। ती मानिसहरू लाकीशबाट हिँडे अनि यस्तश्लेम पुगे। तिनीहरू माथिल्लो पोखरिको छेऊको कुलो नजिक उभिए। माथिल्लो पोखरी धोबीको खेत जाने बाटोमा थियो। १८यी मानिसहरूले राजालाई बोलाए। हिल्कियाहका छोरा एल्याकीम (एल्याकीम राजाको महलको हेरचाह गर्दैथे।) शेब्ना (मुख्य सचिव) र आसापका छोरा योआ (अभिलेखापाल) तिनीहरूसँग भेट गर्न बाहिर आए।

१९सेनापतिहरूमध्ये एक जनाले उनीहरूलाई भने, “अश्शूरका राजा, महाराजले जे भनेका छन्, हिजकियाहलाई भन:

तिमी केमाथि विश्वास गर्दछौ? २०तिमा वचनहरू अर्थहीन छन्। तिमी भन्छौ, “युद्धमा मलाई सघाउन तिमीसँग पर्याप्त सल्लाह र शक्ति छ।” तर तिमीलाई कसले विश्वास गर्दै किनभने तिमीले मेरो नियमको उल्लंघन गरेका छौ। २१तिमी भाँचिएको बेतको लौरोको महत लिदै छौ। यो हिँड्ने लौरो मिश्र हो। यदि कोही मानिस यस लौरोको मंद्रत लिन्छ भने यो भाँचिन्छ र हातहुँदै गएर घाइते बनाउँछ। मिश्रका राजा त्यस्तै हुन ती मानिसहरूका लागि जो उनलाई विश्वास गर्छन्। २२हुन सक्छ तिमी भन्ने छौ, “हामी परमप्रभु हाम्रा परमेश्वरमाथि विश्वास गर्दछौ।” तर म जान्दछु हिजकियाहले अगला ठाउँहरू र वेदीहरू हटाए जहाँ मानिसहरू परमप्रभुको आराधना गर्दैथे, हटाए। अनि हिजकियाहले यहूदा र यस्तश्लेमका मानिसहरूलाई भने, “तिमीहरूले यहाँ यस्तश्लेममा वेदीको अधि मात्र आराधना गर्ने छौ।”

२३अब अश्शूरका राजा, हाम्रा मालिकसँग सम्झौता गर। म वचन दिन्छु, यदि तिमीले सवार गर्नेहरू भेटाउन सक्छौ भने म तिमीलाई २,००० घोडाहरू दिनेछु। २४तिमी मेरा मालिकका अधिकारीहरूमध्ये तल्लो स्तरका एक जना अधिकारीलाई परास्त गर्न सक्ने छौ। तिमी रथ र घोडाका सैनिकहरूका लागि मिश्रमाथि भर पछौ। २५म परमप्रभुको आदेश बिना यस्तश्लेमलाई

नष्टपार्न आएको होइन। परमप्रभुले मलाई भन्नुभएको छु “यस देशको विरोधमा जाऊ अनि यसलाई नष्टपार।”

२६तब हिल्कियाहका छोरा एल्याकीम, शेब्ना र योआले सेनापतिलाई भने, “कृपया हामीसँग अरामी भाषामा कुरा गर। हामी ल्यो भाषा बुभछौ। यहूदाको भाषामा हामीसँग कुरा नगर किनभने पर्खालिमाथि उभिएका मानिसहरूले सुन्ने छन्।”

२७तर सेनापतिले तिनीहरूलाई भने, “मेरो मालिकले मलाई तिमी र तिमा राजासँग बोल्न मात्र पठाउनुभएको छैन्। म अरू मानिसहरूसँग पनि कुरा गर्नेछु जो पर्खालिमा बसिहेका छन्। तिनीहरूले तिनीहरूको मल-मूर्ति तिमीहरूसँगै नै खाने अनि पिउने छैन्।”

२८तब सेनापति जोरसित हिब्रू भाषामा कराएर भने, “महाराजाधिराज, अश्शूरका राजाबाट यो सन्देश सुन।

२९राजा भन्दछन्, ‘हिजकियाहलाई मूर्ख बनाउन नदेउ। उनले तिमीलाई मेरो शक्तिबाट बचाउन सक्दैनन्।’

३०हिजकियाहले परमप्रभुप्रति तिमीहरू विश्वास गर्न बनाउन नसकोस्। हिजकियाह भन्दछन्, ‘परमप्रभुले हामीलाई बचाउनु हुनेछ। अश्शूरकाले राजा यस शहरलाई परास्त गर्ने छैनन्।’ ३१तर हिजकियाहका कुरा नसुन!

“अश्शूरका राजा यस्तो भन्दछन्: ‘मसित शान्ति सन्धि गर अनि मसँग मिल। तब तिमीहरूमध्ये प्रत्येकले आफ्नो आइफल, आफ्नै अंजीर फल अनि आफ्नै कपको पानी खान सक्ने छौ। ३२तिमीहरू यस्तो तबसम्म गर्न सक्ने छौ जबसम्म म आएर तिमीहरू टाढा आफ्नो देशमा लिएर जान्न। यो ठाडै अन्न र नयाँ दाखरस, गहुँ र अंझुर र अडीर महको देश हो। तब तिमीहरू बाँच्ने छौ, मर्दैनौ। तर हिजकियाहका कुरा नसुन। उनी तिमीहरूको मन बदली गर्न चाहन्छन्। उनी भन्दैछन्। ‘परमप्रभुले हामीलाई बचाउनु हुनेछ।’ ३३के अर्के राष्ट्रका देवताहरूमध्ये कसैले अश्शूरका राजाबाट उनको देशलाई बचाउन सक्यो? सकेन! ३४हमात र अपार्दका देवताहरू कहाँ छन? सपैम, हेना र इव्वाका देवताहरू कहाँ छन? के तिनीहरूले मबाट सामरियालाई बचाउन सकेन? ३५सकेनन् के अरू देशका देवताहरू मध्ये कसैले आफ्नो देश मबाट बचाउन सकेन? सकेनन् के परमप्रभुले मबाट यस्तश्लेमलाई बचाउन सक्नुहुन्छ? सक्दैनन्।’

३६तर मानिसहरू बोलेका थिएनन्। तिनीहरूले सेनापतिलाई एक शब्द पनि भनेनन् किनभने राजा हिजकियाहले तिनीहरूलाई आदेश दिएका थिए। उनले भने, “उनलाई केही नभन।”

३७हिल्कियाहका छोरा एल्याकीम (एल्याकीम राजाको दरबारको अधिकारी थिए) शेब्ना (सेबाका मुख्य सचिव) र आसापका छोरा योआ (अभिलेखापाल)

हिजकियाहसमक्ष आए। तिनीहरूको लुगा च्यातिएको थियो र तिनीहरू दुःखी भएको बुझिन्थ्यो। तिनीहरूले हिजकियाहलाई सबै कुरा भने जो अशशूरका सेनापतिले भनेका थिए।

हिजकियाह अगमवक्ता यशैयाहसित कुरा गर्छन्

१६ राजा हिजकियाहले ती कुराहरू सुने अनि आफू दुःखी र चिन्तित देखाउनका लागि उनले आफ्नो लुगा च्याते। त्यसपछि तिनी परमप्रभुको मन्दिरभित्र पसे।

रहिजकियाहले एल्याकीम (एल्याकीम राजाको दरबारको अधिकारी थिए) शेब्ना (सेवाका मुख्य सचिव) अनि पूजाहरीहरूमध्ये बुढा पाकालाई आमोसका छोरालाई अगमवक्ता यशैयाहकहाँ पठाए। तिनीले फोटेको लुगा लगाए जसले तिनीहरू दुःखी र उदास भएको देखाउँथ्यो। राजाबाट तिनीहरू यो समाचार लगेर गए, “आजको दिन हाम्रा निम्ति कष्टको दिन छ, ‘तिरस्कार र निन्दा को दिन! बालक जन्माउँदा बल नभएकी स्त्री भैं हामी भएका छौ। ४सेनापतिका मालिक अशशूरा राजाले उनलाई जिवित परमप्रभुको विषयमा नराम्रा कुराहरू भन्न पठाएका छन्। हुन सक्छ, परमेश्वरले ती सबै कुराहरू सुन्नु हुन्छ। परमप्रभुले शत्रुलाई सजाय दिनुहुनेछ यस कारण ती मानिसहरूका लागि प्रार्थना गरि दिनुहोस जो अझै जिउँदै रहेका छन्।’”

परजा हिजकियाहका अधिकारीहरू यशैयाहकहाँ गए। ६यशैयाहले तिनीहरूलाई भने, “तिम्रो मालिक हिजकियाहलाई यो सन्देश देउँ: ‘परमप्रभु भन्नुहुन्छः अशशूरका राजाका अधिकारीहरूले मेरो बारेमा गरेका कुराहरूका लागि इर मान्नु पर्दैन्। ७म उसमा आत्मा समावेश गराउँदैछु। उनले अफवाह सुन्ने छन्। त्यसपछि उनी आफ्नो देशतिर फर्किए र भाग्ने छन्। अनि म उनलाई उनको देशमा तरवारले छिनाउनेछु।’”

अशशूरका राजा हिजकियाहलाई फेरि चेताउनी दिन्छन्

८सेनापतिले सुने अशशूरका राजा लाकीशबाट हिँडे। यसकारण सेनापतिले आफ्ना राजालाई लिङ्गाको विरुद्धमा लडाइँ गर्दै गरेको पाए।

९अशशूरका राजाले कूशका तिर्हिकाको विषयमा एउटा कुख्खबाट सुने। खबर थियो, “तिर्हिका तिम्रो विरोधमा लडाइँ गर्न आएको छ।”

यसकारण अशशूरका राजाले हिजकियाहकहाँ फेरी राजदूत पठाए। अशशूरका राजाले ती राजदूतहरूलाई एउटा सन्देश दिनु भनी पठाए। उनले यी कुराहरू भने:

१०यहूदीका राजा हिजकियाह यो भन, परमेश्वर जसमाथि तिमीले भरोसा गर्छौं, “तिमीलाई धोका दिन्छ उसलाई यो गर्न नदेउ उसले भन्छ अशशूरका राजाले यस्तश्लेमलाई पराजित गर्न छैन्।” ११तिमीले

ती सबै घटनाहरू सुनेका छौ जो अशशूरका राजाले असू सबै देशहरूसित गरेका थिए। हामीले तिनीहरूलाई पूर्णतः नष्ट गर्यौ के तिमी बाच्वे छौ? अहैँ! १२ती देशहरूका देवताहरूले आफ्ना मानिसहरूलाई बचाएनन्। मेरा पुर्खाहरूले तिनीहरू सबैलाई शेषपारे। तिनीहरूले गोजान, हारान, रेसेप र तलस्सारमा बेत-एदेनका मानिसहरूलाई खतम गरे। १३हमातका राजा कहाँ छन्? अर्पादिका राजा? रूपवैम शहरका राजा? हेना अनि इव्वाका राजा? तिनीहरू सबै नै खतम भए।

हिजकियाह परमेश्वरसित प्रार्थना गर्छन्

१४हिजकियाहले राजदूतहरूबाट पत्र लिए अनि तिनीहरूलाई पढे। तब हिजकियाह माथि परमप्रभुको मन्दिरमा गए अनि तिनले परमप्रभुको सामु पत्रहरू फिँजाए। १५हिजकियाहले परमेश्वरको सामुने प्रार्थना गरे अनि भने, “परमप्रभु इस्त्राएलका परमेश्वर, परमेश्वर जो करूब स्वर्गदूतमाभक राजा जस्तो बस्नुभएको छ। तपाईं परमेश्वर हुनुहुन्छ तपाईं मात्रै धर्तीका सबै राज्यहरूका परमेश्वर हुनुहुन्छ। तपाईंले नै स्वर्गहरू र पृथ्वी बनाउनु भयो। १६हे परमप्रभु, कृपया मेरो कुरा सुनिदिनु होस्। परमप्रभु, मेरो आँखा खोलि दिनु होस् अनि यो पत्र हेर्नु होस् र शब्दहरू सन्नुहोस जो सनहेरीबले जीवित परमेश्वरको अपमान गर्नका लागि पठाएका छन्। १७हे परमप्रभु, यो सत्य हो। अशशूरका राजाहरूले ती सबै राष्ट्रहरूलाई खतम पारे। १८तिनीहरूले ती राष्ट्रहरूका देवताहरूलाई आगोमा प्याके। तर ती सोच्चैका देवताहरू थिएनन्। ती केवल काठ र ढुङ्गाका मूर्तिहरू थिए। जसलाई मानिसहरूले बनाएका थिए। त्यसै कारणले गर्दा अशशूरका राजाहरूले तिनीहरूलाई खतम पार्न सके। १९यसर्थ अब, हे परमप्रभु हाम्रा परमेश्वर, हामीलाई अशशूरका राजाबाट बचाउनुहोस्। तब धर्तीका सबै राज्यहरूले जान्ने छन, तपाईं परमप्रभु मात्र परमेश्वर हुनुहुन्छ।”

२०आमोसका छोरा यशैयाहले हिजकियाहलाई यो सन्देश पठाए। उनले भने, “परमप्रभु इस्त्राएलका परमेश्वर भन्नुहुन्छ, ‘तिमीहरूले म सित अशशूरका राजा सनहेरीबको विषयमा प्रार्थना गर्यौ। मैले तिमीहरूको प्रार्थना सुनेको छु।’

२१“सनहेरीबको विषयमा परमप्रभुको सन्देश यो छ! सियोनकी कुमारी छोरी सोच्चिनन् तिमी महत्वपूर्ण छौ। उनी तिम्रो हाँसो उडाउनन्। यस्तश्लेमकी छोरी तिम्रो पीठ्यूपछि आफ्नो टाउको हल्लाउँछिन।

२२तर कसले तिम्रो अपमान गर्यो र हाँसो गर्यो? तिमीले कसको विरुद्धमा कुरा गर्यौ? तिमी इस्त्राएलको पवित्रताको विरुद्धमा थियौ। तिमीले घमण्ड साथ व्यवहार गर्यौ?

२३तिमीले आपना राजदूतहरू पठायौ परमप्रभुको अपमान गर्न तिमीले भन्यौ, “म सँगै थेरै मेरा रथहरू लिई अगला पहाड़मा आएँ। म लबानोनको भित्रसम्म आएँ। मैले लबानोनका अगला देवदार रुखहरू असल सल्लाका रुखहरू ढाले। म लबानोनको अगलो भागमाथि गए लहलहाउँदो बनमा पसैँ।

२४मैले कुवा खनें र अञ्जान ठाउँहरूको पानी पिएँ। मेरो खुट्टाको पैतालाले मैले मिश्र देशका खोलाहरू सुकाइदिएँ।”

२५त्यो तिमीले भनेकै हो तर के तिमीले सुनेनै परमेश्वरले के भन्नुभयो? “मैले थेरै अघि यो योजना गरें प्राचीनकाल देखि नै मैले यो योजना गरे। अनि अब, मैले यो हुन दिएको छु। मैले तिमीलाई सुदृढ़ शहरहरू भत्काउन दिएँ अनि तिनीहरूलाई चट्टानको थुप्पो बनाएँ।

२६शहरका मानिसहरूमा शक्ति थिएन। मानिसहरू ड्हाराएका अनि अल्लमल परेका थिए। तिनीहरू खेतका रुखपात र घाँस जस्ता भर्ने भए। तिनीहरू घरका छानामा उप्रिएका घाँस जस्तै नै भए अग्लो हुनु अघि नै मर्ने।

२७म जान्दछु तिमी कहिले बस्छौ म जान्दछु तिमी कहिले लडाइँ गर्न जान्छौ अनि कहिले तिमी घर फर्किन्छौ। अनि म जान्दछु कहिले तिमी ममाथि रिसाएको हुन्छौ।

२८पकै तिमी म संग रिसाएका थियौ। मैले तिग्रा अभिमानी अपमानका कुराहरू सुने। यसर्थ म तिग्रो नाकमा बल्छी ठोक्छु र म तिग्रो मुखमा मेरो लगाम लगाउँछु। तब म तिमीलाई चारैतिर घुमाउनेछु र तिमी आएकै बाटो भएर तिमीलाई लैजानेछु।”

हिजकियाहलाई परमेश्वरको सन्देश

२९“यो नै चिन्ह हुनेछ, जसले साबित गर्छ म तिमीलाई सहायता गर्नेछु। यस वर्ष तिमी यस्तो अन्न खाने छौ जुन आफै उप्रिनेछ। अर्को वर्ष, तिमी यस्तो अन्न खानेछौ जुन बीउबाट प्राकृतिक रूपमा बाहिर निस्केको हुनेछ। तर तेस्रो वर्षमा तिमीले आफैले रोपेको बीउबाट फलेको अन्न चलाउनेछौ। तिमीले दाखको बारी लगाउने छौ र त्यसबाट दाख खानेछौ।

३०यहोदाका परिवारबाट छुट्टिएका अनि छोडिएका मानिसहरू फेरी मौलाउन शुरू गर्नेछन्। ३१किनभने केही मानिसहरू बाँचेका हुनेछन्। तिनीहरू यस्तो दाखलाई असल्लाका राजाको शक्तिबाट रक्षा गर्नेछु। म यस शहरको रक्षा गर्नेछु। म यो सबै मेरै लागि गर्नेछु किनभने मेरो सेवक दाऊदलाई वचन दिएको थिएँ।”

३२“यसकारण परमप्रभु अश्शूरका राजाको बारेमा यस्तो भन्नुहुन्छ:

उ यस शहरमा आउने छैन। उ यस शहरमा एउटा

पनि तीर चलाउनेछैन। उ यस शहरमा आफ्नो ढाल ल्याउने छैन। उ फोहोर माटो को थुप्पो बनाउने छैन यस शहरका भिन्ताहरूमाथि आक्रमण गर्नेछैन।

३३उ त्यही बाटो फर्किनेछ जुन बाटो आउँछ उ यस शहरमा आउने छैन। परमप्रभु यसो भन्नुहुन्छ,

३४म यस शहरको रक्षा गर्नेछु अनि यसलाई बचाउने छु म यस्तो आफ्नै लागि गर्नेछु अनि मेरा सेवक दाऊदका लागि गर्नेछु।”

अश्शूरको सेना नष्ट गरिए

३५त्यस राती परमप्रभुका स्वर्गदूत बाहिर निस्किए अनि अश्शूरको शिविरका १,८५,००० मानिसहरू मारे। जब मानिसहरू बिहान उठे, तिनीहरूले सबै लाशहरू देखे।

३६त्यस कारण अश्शूरका राजा सनहेरीबले त्यो ठाउँ छोडे अनि नीनवे फर्किए जहाँ तिनी बस्ने गर्दथे।

३७एकदिन सनहेरीब निसोकका मन्दिरमा आफ्नो देवताको पूजा गरिरहेका थिए। उसका छोराहरू अद्रमेलेक र शरेसेरले उनलाई तरवारले काटेर मारे। त्यसपछि अद्रमेलेक र शरेसेर भागेर अरारात प्रदेशमा गए। अनि सनहेरीबका छोरा एसरहद्दोन उनीपछि नयाँ राजा भए।

हिजकियाह बीरामी मरणासनमा

२० त्यस समयमा हिजकियाह बीरामी भए र मरणासनमा थिए। आमोसका छोरा अगमकता यशैयाले हिजकियाहसँग भेट गरे। यशैयाहले हिजकियाहलाई भने, “परमप्रभु भन्नुहुन्छ, ‘आवेश्यकहरू तयार गर किनभने तिमी मर्नेछौ। तिमी बाँच्ये छैनौ।’”

रहिजकियाहले आफ्नो अनुहार भित्तातिर फर्काए। उनले परमप्रभुलाई प्रार्थनू गरे अनि भने, “परमप्रभु, स्मरण गर्नुहोस्। मैले आफ्नो हृदयकासाथ तपाईंको सेवा गरे। मैले त्यही काम गरे जो तपाईंले सही भन्नुभइको थियो।” त्यसपछि हिजकियाह जोरसित रून थाले।

४यशैयाहले माझको आँगन नाघ अघि परमप्रभुको सन्देश सुने। परमप्रभुले भन्नुभयो, “फर्क अनि मेरा मानिसहरूका अगुवा हिजकियाहलाई भन। उनलाई भन, ‘परमप्रभु तिग्रा पुर्खा दाऊदका, परमेश्वर भन्नुहुन्छ मैले तिग्रो प्रार्थना सुनेको छु अनि मैले तिग्रो औँसू देखेको छु। यसर्थ म तिमीलाई निको पार्नेछु। तेस्रो दिन, तिमी परमप्रभुको मन्दिरमा जानेछौ। द्वितीय तिमी जीवनमा १५ वर्ष आयु थप्नेछु। म तिमी र यस शहरलाई अश्शूरका राजाको शक्तिबाट रक्षा गर्नेछु। म यस शहरको रक्षा गर्नेछु। म यो सबै मेरै लागि गर्नेछु किनभने मेरो सेवक दाऊदलाई वचन दिएको थिएँ।”

७तब यशैयाहले भने, “नेभाराको लेप बनाऊ अनि दुखेको ठाउँमा लगाऊ।”

यस कारण तिनीहरूले नेभाराको लेप बनाए अनि त्यसलाई हिजकियाको दुखेको ठाउँमा लगाए। तब हिजकियाह निको भए।

हिजकियाहका लागि संकेत

८यशैयाहले हिजकियाहलाई भने, “परमप्रभुले मलाई निको पार्नुहोनेछ त्यसको संकेत के हुनेछ अनि मैले तेस्रो दिन माथि परमप्रभुको मन्दिरमा जानु पर्नेछ?”

९यशैयाहले भने, “तिमी के चाहन्छौ? के छाया अगाडी दश पाइला अथवा पछाडी दश पाइला जाओस? परमप्रभुबाट तिम्रो लागि संकेत यही हो जसले यो बताउँछ परमप्रभुले त्यो काम गर्नुहोनेछ जो उहाँले गर्छ भन्नुभएको थियो।”

१०हिजकियाहले उत्तर दिए, “छायाँका लागि तलतिर दश पाइल जानु सजिलो काम हो। होइन, छायाँलाई दश पाइल पछि जानु देउ।”

११तब यशैयाले परमप्रभुसित प्रार्थना गरे र परमप्रभुले आहाजको खुड्किलो को छाया दश पाइला पछि सारि दिनुभयो। यो दश पाइला पहिलेको स्थानबाट सरेको थियो।

हिजकियाह अनि बाबेलको मानिसहरू

१२त्यस समयमा बलदानका छोरा बरोदक बलदान बाबेलका राजा थिए। उनले पत्रहरू र एउटा उपहार हिजकियाहका लागि पठाए। बरोदक बलदानले यस्तो यसकारण गरे किनभने उनले सुनेका थिए हिजकियाह बिरामी भएका छन्। १३हिजकियाहले बाबेलबाट आएका मानिसहरूको स्वागत गरे र तिनीहरूलाई अप्फो घरमा भएका सबै बहमूल्य चीजहरू देखाए। उनले तिनीहरूलाई आफ्नो भन्डारमा भएको चाँदी, सुन, मसाला, बहमूल्य सुगन्धित तेल, हतियाहरू र सबै थोक देखाइदै। हिजकियाहको महल र सम्पूर्ण राज्यमा नदेखाएको कुनै पनि थोक रहेन।

१४तब अगमकता यशैयाह राजा हिजकियाहसमक्ष आए अनि उनलाई सोधे, “यी मानिसहरूले के भने? यिनीहरू कहाँबाट आएका हुन?”

हिजकियाहले भने, “तिनीहरू टाढाको देश बाबेलबाट आएका हुन।”

१५यशैयाहले भने, “तिनीहरूले तिम्रो महलमा के देखे?”

हिजकियाहले उत्तर दिए, “तिनीहरूले मेरो महलमा प्रत्येक चीज नै देखे। मेरो भन्डार कुनै यस्तो चीज छैन जसलाई मैले तिनीहरूलाई देखे भन।”

१६तब यशैयाहले हिजकियाहलाई भने, “परमप्रभुबाट यो सन्देश सुन। १७समय आउँदै छ जब तिम्रो महलका सबै चीजहरू र तिम्रा पिता-पुर्खाहरूले थुपारेका सबै चीजहरू बाबेलमा लगिनेछन्। केही पनि छोडिने

छैन। परमप्रभु यस्तो भन्नुहन्छ। १८बाबलीहरूले तिम्रो छोराहरूलाई लग्नेछन्। अनि तिम्रा छोराहरू बाबेलका राजाको महलमा नपुंसक हुनेछन्।”

१९तब हिजकियाहले यशैयाहलाई भने, “परमप्रभुको यो सन्देश राम्रो छ।”

हिजकियाहले यस्तो पनि भने, “त्यो राम्रो हो यदि मेरो जीवन कालमा साँच्चो शान्ति हुनेछ।”

२०सबै महान कामहरू जो हिजकियाहले गरे जसमा तलाऊ काम र शहरमा पानी ल्याउन कूलोहरू बनाउने काम छन् सबको विषयमा ‘यहूदाका राजाहरूको इतिहास’ पुस्तकमा लेखिएको छ। २१हिजकियाहको मृत्युभयो अनि उनलाई उनका पिता-पुर्खाहरूसँगै गाडियो। अनि हिजकियाहको छोरा मनश्शे उनीपछि नयाँ राजा भए।

मनश्शे यहूदाका कुशासन शुरू गर्छन्

२१ मनश्शे बाह वर्षका थिए जब उनले शासन शुरू गरे। उनले यरूशलेममा पृष्ठ वर्ष शासन गरे। उनको आमाको नाउँ हेप्सीबा थियो।

रमनश्शेले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले नराम्रो भन्नुभएको थियो। मनश्शेले अरू मानिसहरूले गरे जस्तै डरलागदा कामहरू गरे। अनि परमप्रभुले ती राष्ट्रहरूलाई आफ्ना देश छोड्नु वाध्य गराउनुभयो जब इस्त्राएलीहरू आए। इमनश्शेले अग्लाठाउँहरू फेरि बनाए जसलाई उनका पिताले भत्काएका थिए। मनश्शेले बालका लागि वेदीहरू पनि बनाए अनि अशोरा खाँबो निर्माण गरे जसरी इस्त्राएलका राजाले गरेका थिए। मनश्शेले आकाशका ताराहरूको पूजा गरे अनि सेवा गरे। ४मनश्शेले परमप्रभुको मन्दिरमा असत्य देवताहरूको पूजा गर्न वेदीहरू बनाए। यो त्यही ठाउँ हो जसको बारेमा परमप्रभु बोल्नु हुनुहन्थ्यो जब उहाँले भन्नुभयो, “म मेरो नाउँ यरूशलेममा राख्नेछु।” ५मनश्शेले परमप्रभुको मन्दिरको दुइवटा आँगनमा अकाशका ताराहरूका लागि वेदीहरू बनाए। ६मनश्शेले आफ्नो छोराको बलि दिए अनि यसलाई वेदीमाथि जलाए। मनश्शेले भविष्य जान्कालागि धेरै तरीकाहरू उपयोग गरे। उनले भूत-प्रेत र पिशाचहरूसँग सम्पर्क राख्ने मानिसहरू अनि तंत्र-मंत्रहरूलाई भेटे।

मनश्शेले ति कामहरू बढिभन्दा बढी गरे जसलाई परमप्रभुले नराम्रो भन्नुभएको थियो। यसले परमप्रभुलाई रीस उठायो। ७मनश्शेले अश्तारोत देवीको मूर्ति बनाए। उनले मूर्तिलाई मन्दिरमा स्थापित गरे। परमप्रभुले दाऊद र दाऊदका छोरा सुलेमानलाई यस मन्दिरको विषयमा भन्नुभएको थियो, “इस्त्राएलका सबै शहरहरूमध्ये मैले यरूशलेमलाई चुनेको थिएँ। म यरूशलेमको मन्दिरमा आफ्नो नाउँ सदाका लागि राख्नेछु। ८म इस्त्राएलका मानिसहरूलाई कहिल्य पनि भूमि छोड्न वाध्य गराउने छैन जुन मैले उनका पिता-पुर्खाहरूलाई दिएको थिएँ।

म मानिसहरूलाई तिनीहरूको आफ्नो देशमा बस्न दिनेछु यदि तिनीहरू मैले दिएको आदेशहरू पालन गर्छन् र मेरो सेवक मोशाले दिएको शिक्षा पालन गर्छन्।” ६मेने तर मानिसहरूले परमेश्वरको कुरा सुनेन्। मनश्शेले इत्ताएली आउन अघि कनानमा बस्ने सबै राष्ट्रहरूले गरेको भन्दा बढी दुष्कर्म गरे। अनि परमप्रभुले ती राष्ट्रहरूलाई खतम पार्नुभयो जब इत्ताएलका मानिसहरू ल्यो भूमिमा आए।

१०परमप्रभुले यी कुराहरू भन्नको लागि आफ्ना सेवक अगमवकाहरूलाई उपयोग गर्नुभयो: ११“यहूदाका राजा मनश्शेले उनी अधिका एमोरीहरूले भन्दा बढी धृणित र दुष्कर्म गरे। मनश्शेले देवी देवताका मूर्तीहरूले गर्दा यहूदालाई पनि पाप गर्न लगाए। १२यसर्थ इत्ताएलका परमप्रभु भन्नुहुन्छ सुन, ‘म यरूशलेम र यहूदामा धेरै सङ्कट ल्याउनेछु जसले यस विषयमा सुन्नेहरू छक्क पर्नेछ। १३म सामरियाको नाप्ने सीमा रेखा र आहाबको परिवारलाई नाप्ने साहुल यरूशलेमसम्म फिजाउनेछु। एउटा मानिसले थाल माभछ र यसलाई घोप्ताउन्छ। ल्यतै म यरूशलेमलाई गरिदिनेछु। १४तर म मेरो बाँकी मनिसहरूलाई छोडेनेछु। म तिनीहरूलाई तिनीहरूका शत्रुले पराजित गस्याउनेछु। तिनीहरूका शत्रुहरूले तिनीहरूलाई बन्दी बनाउनछन्। तिनीहरू सैनिकहरूले युद्धको बेलामा पाउने बहुमूल्य चीजहरू जस्तै हुनेछन्। १५म यस्तो गर्नेछु किनभने मेरा मानिसहरूले मैले गल्ती हो भनेको काम गरे। तिनीहरूले मलाई रीस उठाउने काम मिश्रबाट तिनीहरूका पिता-पुर्खाहरू मिस्केको दिनदेखि गरेका छन्। १६अनि मनश्शेले धेरै निर्देष मानिसहरूलाई मारे। उनले यरूशलेममा एक छेउदेखि अर्को छेउसम्म रगतले भेर अनि ती सबै पाप कामहरूको अतिरिक्त छन् जसले यहूदालाई पाप काम गर्न लगाए। मनश्शेले यहूदालाई ती कामहरू गर्न लगाए जसलाई परमप्रभुले नराम्रो भन्नु भएको थियो।”

१७सबै कामहरू जो मनश्शेले गरे जस्मा उनले गरेको पाप कामहरू पनि छ जस्को विषयमा ‘यहूदाका राजाहरूको इतिहासको’ पुस्तकमा लेखिएको छ। १८मनश्शेको मृत्यु भयो अनि उनलाई उनका पुर्खाहरूसँगै गाडियो। मनश्शेलेलाई उनको महलको बगैचामा गाडियो। यसलाई, “उज्जाको बगैचा” भनिथ्यो। मनश्शेका छोरा आमोन उनीपछि नयाँ राजा भए।

आमोनको छोटो शासन

१९आमोन २२ वर्षका थिए जब उनले शासन शुरू गरे। उनले यरूशलेममा दुइ वर्ष शासन गरे। उनको आमाको नाउँ मशूलेमेत थियो जो योत्वाका हारूसकी छोरी थिइन।

२०आमोनले आफ्ना पिता मनश्शे जस्तै ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले नराम्रो भन्नुभएको थियो।

२१आमोनले आफ्ना पिता जस्तै जीवन यापन गरे। आमोनले ती देवमूर्तीहरूको पूजा र सेवा गरे जसलाई उनका पिताले गरेका थिए। २२आमोनले आफ्ना पुर्खाहरूका परमप्रभु, परमेश्वरलाई त्यागे अनि परमप्रभुले चाहे जस्तो जीवन यापन गरेन्।

२३आमोनका सेवकहरूले उनको विरोधमा षड्यन्त्र गरे अनि उनको आफ्नो महलमा नै उनको हत्या गरे। २४साधारण मानिसहरूले ती सबै अधिकारीहरूको हत्या गरे जसले राजा आमोनको विरोधमा षड्यन्त्र गरेका थिए। त्यसपछि मानिसहरूले आमोनका छोरा योशियाहलाई उनीपछि नयाँ राजा बनाए।

२५आमोनले गरेको अरू कामहरूको विषयमा ‘यहूदाका राजाहरूको इतिहासको’ पुस्तकमा लेखिएको छ। २६आमोनलाई उज्जाका बगैचामा उनको विहासमा गाडियो। आमोनका छोरा योशियाह नयाँ राजा भए।

योशियाह यहूदामा आफ्नो शासन शुरू गर्न्

२२ योशियाह आठ वर्षका थिए जब उनले शासन शुरू गरे। उनले यरूशलेममा ३३ वर्ष शासन गरे। उनको आमाको नाउँ यदीदा थियो जो बोसकतका अदायाकी छोरी थिइन। र्योशियाहले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले सही भन्नुभएको थियो। योशियाहले आफ्ना पुर्खा दाऊद जस्तै परमेश्वरकोको अनुसरण गरे। योशियाहले परमेश्वरको वचनको पालन गरे उनले त्यही गरे जो परमेश्वरले चाहाँनु भएको थियो।

योशियाह मन्दिरको मर्मत गर्ने आदेश दिच्छ

र्योशियाह राजा भएको अठारहाँ वर्षमा, उनले मशुल्लामका छोरा जाति असल्याहको छोरा, शापानलाई सचिव बनाएर र उनलाई परमप्रभुको मन्दिरमा पठाए। योशियाहले भने, ४“प्रधान पूजाहारी हिलिक्याहकहाँ जाऊ। उनलाई भन, मानिसहरूले परमप्रभुको मन्दिरमा चढाएको धन उनले लिनु पर्छ। द्वारपालकहरूले मानिसहरूबाट त्यो धन सग्रह गरेका थिए। पृपूजाहारीहरूले त्यो धन परमप्रभुको मन्दिर मर्मत गर्न मा कर्मीहरूलाई दिएर उपयोग गर्नु पर्छ। पूजाहारीहरूले त्यो धन परमप्रभुको मन्दिरको काम हेरचाह गर्ने मानिसहरूलाई दिएर उपयोग गर्नु पर्छ। द्वितीयो धन सिर्कमी गर्कमी र ढुङ्गाकाटने हरूमा उपयोग गर्नु पर्छ। अनि त्यो धन काठ किन्नु अनि ढुङ्गा काटनुमा खर्च गर्नु पर्छ जो मन्दिरमा ठोक्क चाहिन्छ। ७रूपियाँ गन्ती नगर्नु जो तिमी कर्मीहरूलाई दिन्छौ। ती कर्मीहरूलाई विश्वास गर्न सक्नु पर्छ।”

मन्दिरमा पाइएको विधिको पुस्तक

प्रधान पूजाहारी हिलिक्याहले सचिव शापानलाई भने, “सुन, परमप्रभुको मन्दिरमा मैले व्यवस्थाको

पुस्तक पाएँ।” हिल्कियाले पुस्तक शापानलाई दिए अनि शापानले त्यो पढे।”

६ सचिव शापान राजा योशियाहकहाँ गए अनि उनलाई के भयो भने। शापानले भने, “तपाईंका सेवकहरूले सबै धन संग्रह गरेका छन् जो मन्दिरमा थियो। तिनीहरूले त्यो परमप्रभुको मन्दिरको काम हेरचाह गर्ने मानिसहरूलाई दिए।” १० तब सचिव शापानले राजालाई भने, “अनि हिल्कियाह पूजाहारीले त्यो पुस्तक मलाई पनि दिए।” तब शापानले राजाका लागि पुस्तक पढे र सुनाए।

११ जब राजाले व्यवस्थाको पुस्तक का शब्दहरू सुने, उनले आफूलाई उदास र अशान्त देखाउन आफ्ना लुगाहरू च्याते। १२ तब राजाले पूजाहारी हिल्कियाह शापानका छोरा अहीकाम, मीकायाहका छोरा अक्बोर, सेनाका सचिव शापान तथा राजाको सेवक असायाहलाई दिएँ। १३ राजा योशियाहले भने, “जाऊ अनि परमेश्वरलाई सोध हामीले के गर्नु पर्छ? परमप्रभुलाई मेरो निम्ति, मानिसहरूको निम्ति तथा सम्पूर्ण यहूदाको निम्ति सोध। पाइएको पुस्तकका शब्दहरूको विषयमना सोध। परमप्रभु हामीसित रिसाउनु भएको छ। किन? किनभने हाम्रा पुर्खाहरूले यस पुस्तकका शब्दहरू सुनेन्। तिनीहरूले सबै आदोशहरू पालन गरेन् जो हाम्रोलागि लेखिएका थिए।”

योशियाह र अगमवादिनी हुल्दा

१४ यसकारण पूजाहारी हिल्कियाह, अहीकाम, अक्बोर, शापान र असायाह हुल्दा आइमाई अगमवक्ता कहाँ गए। हुल्दा हर्षसको नाती, तिक्वाको छोरा शाल्लूमकी पत्नी थिइन। उ पूजाहारीको लुगाफाटा हेरचाह गर्थ्यो। हुल्दा यरूशलेमको दोस्रो खण्डमा बस्ने गर्थिन। तिनीहरू हुल्दासित कुरा गरे।

१५ तब हुल्दाले तिनीहरूलाई भनिन, “परमप्रभु इस्ताएलका परमेश्वर भन्नुहुन्छ: त्यो मानिसलाई भन जसले तिमीलाई मकहाँ पठाएका छ। १६ ‘परमप्रभु यस्तो भन्नुहुन्छ म यस ठाउँ र यहाँका मानिसहरूमाथि सकंट ल्याउँदैछु। यी सकंटहरू पुस्तकमा उल्लिखित छन् जसलाई यहूदाका राजाले पढे। १७ यहूदाका मानिसहरूले मलाई छोडे अनि अरू देवताहरूका लागि धूपबलि बाले। तिनीहरूले मलाई रीस उठाए। तिनीहरूले धैरै देवमूर्तिहरू बनाए। त्यसै कारणले गर्दा म यस ठाउँको विरोधमा आफ्नो रीस देखाउनेछु। मेरो रीस आगो जस्तो हुनेछ जसलाई थाम्न सकिने छैन।’

१८-१९ “यहूदाका राजा योशियाहले तिमीलाई परमप्रभुबाट सल्लाह लिन भनी पठाए। योशियाहलाई यी कुरा भन: ‘परमप्रभु इस्ताएलका परमेश्वरले भन्नुभएका शब्दहरू तिमीले सुन्नौ। यस ठाउँ र यहाँ बस्ने मानिसहरूको विषयमा मैले भनेको तिमीले सुन्नौ तिम्रो

हृदय कमलो थियो। तिमीले दुःख मान्यौ जब ती कुरा सुन्नौ मैले भनें यस ठाउँमा डरलाग्दो घटनाहरू हुनेछ (यरूशलेम) तिमीले आफ्नो दुःख देखाउन आफ्नो लुगा च्यात्यौ अनि तिमी रून थाल्यौ। यसकारण मैले तिम्रो कुरा सुने। परमप्रभु यस्तो भन्नुहुन्छ। २० म तिमीहरूलाई आफ्ना पुर्खाहरूकहाँ लिएर जानेछु। तिमीहरू मर्नेछौ अनि शान्तिसँग चिहानमा जाने छौ। यसकारण तिम्रा आँखाले सबै सङ्कृतहरू देख्ने छैनन् जो म यस ठाउँ यरूशलेममा ल्याउँदै छु।”

त्यसपछि पूजाहारी हिल्कियाह, अहीकाम, अक्बोर, शापान अनि असायाहले यो सन्देश राजालाई भने।

मानिसहरू विधि-विधान सुन्दछन्

२३ राजा योशियाहले यहूदा यरूशलेमका सबै अगुवाहरूलाई आउनु अनि उनीहरूसँग भेट गर्नु भनी बताए। रतब राजा माथि परमप्रभुको मन्दिरमा गए। यहूदाका सबै मानिसहरू तथा यरूशलेममा बस्ने मानिसहरू उनीसँगै गए। पूजाहारीहरू, अगमवक्ताहरू अनि सबै मानिसहरू तल्लो तहदेखि माथिल्लो तहसम्मका उनीसँग गए। तब उनले करारको पुस्तक पढे। यो व्यवस्थाको पुस्तक थियो जो मन्दिरमा पाइएको थियो। योशियाहले पुस्तक पढे जसले गर्दा अरू सबै मानिसहरूले सुन सकून।

राजा खाँबोको छेउमा उभिएर अनि परमप्रभुसित करार गरे। उनले परमप्रभुलाई अनुसरण गर्ने अनि उहाँका आदेशहरू, नियमहरू तथा उहाँका विधिहरू पालनगर्ने चक्कन दिए। उनले यो सब आत्मा र हृदयका साथ गर्ने चक्कन दिए। उनले यस पुस्तकमा लेखिएका चक्कन पालन गर्ने चक्कन दिए। सबै मानिसहरू राजाले गरेको करारलाई समर्थन गरेको देखाउन उभिए।

४ तब राजाले प्रधान पूजाहारी हिल्कियाह, अरू पूजाहारीहरू तथा द्वारपालकहरूलाई बाल देवता, अशेरा देवी तथा आकाशका ताराहरूको सम्मानका लागि बनाइएका थाल र चीज हरू परमप्रभुको मन्दिरबाट बाहिर निकाल्ने आदेश दिए। त्यसपछि योशियाहले ती कुराहरूलाई यरूशलेमबाहिर किद्रोन खोल्साको खेतमा जलाए। तब तिनीहरूले खरानी बेतेलमा लगे।

५ यहूदाका राजाहरूले साधारण मानिसहरूलाई पूजाहारीको रूपमा सेवा गर्नका लागि नियुक्ति गरे। यी मानिसहरू हारूनका सन्तानहरू थिएन। भूटा पुरोहितहरूले यहूदाका प्रत्येक शहरहरू अनि यरूशलेमका वरिपरिका सबै शहरहरूका अग्ला ठाउँहरूमा धूपबत्ती बाले। तिनीहरू बाल देवता, सूर्य, चन्द्र, नक्षत्रको पूजा र आकाशका तारा-मण्डलहरूलाई धूपबत्ती बाल्ने गर्दथे। तर योशियाहले ती भूटा पूजाहारीहरूलाई रोके।

६ योशियाहले परमप्रभुको मन्दिरबाट अशतारोत देवीको खाँबो हटाए। उनले अशतारोत खाँबोलाई किद्रोन उपत्यकामा

शहर बाहिर लगे अनि त्यसलाई त्यहाँ जलाए। तब उनले डढेको भागलाई धूलो बनाए अनि साधारण मानिसहरूको चिह्ननमाथि छक्किदिए।

७तब राजा योशियाहले पुरुषगामीहरूको घर भत्काए जो परमप्रभुको मन्दिरमा थियो। आईमाइहरू पनि ती घरहरू उपयोग गर्दथे अनि असत्य देवी अश्तारोतको सम्मान गर्नका लागि पालको छानो बनाउने गर्दथे।

८योशियाहले यहूदाका शहरहरूबाट सबै पूजाहारीहरूलाई निकाले। उसले ती पूजाहारीहरूले धूप जलाउने उच्च ठाउँहरू गेबादेखि बेशेबासम्मलाई अपवित्र तुल्याइदिए। योशियाहले यहोशूको देब्रपट्टिको द्वार भएको उच्च ठाउँ भत्काइदिए। (यहोशू त्यस शहरको शासक थिए।) ९तर पूजारी जो उच्च ठाउँहरूमा बलि चढाउने गर्दथे तिनीहरू यरुशलेममा परमप्रभुको वेदीमा आएनन्। त्यसको सटुमा तिनीहरूले सधारण मानिसहरूसंग अखमीरी रोटी खाए।

१०तोपेत हिन्दोमको छोराको उपत्यकामा एउटा ठाउँ थियो जहाँ मानिसहरू आफ्ना नानीहरू मार्ने गर्दथे अनि असत्य देवता मोलेकको सम्मानमा तिनीहरूलाई बलि चढाउने गर्दथे। योशियाहले त्यो ठाउँ भत्काए जसले गर्दा मानिसहरूले त्यो ठाउँ फेरी उपयोग गर्न नसकुन।

११बितेको समयमा यहूदाका राजाहरूले परमप्रभुको मन्दिरको द्वारमा केही घोड़ा अनि रथहरू राखेका थिए। यो नातान मेलेक नाउँ भएका एक जना महत्वपूर्ण अधिकारीको कोठाको छेऊमा थियो। घोड़ा अनि रथहरू सूर्य देवताको सम्मानका लागि थिए योशियाहले घोडाहरू हटाए अनि रथहरू जलाए।

१२बितेको समयमा यहूदाका राजाहरूले आहाजको महलको छाना माथि वेदीहरू बनाएका थिए। राजा मनश्शेले पनि परमप्रभुको मन्दिरको दुईवटा औँगनहरूमा वेदीहरू बनाएका थिए। योशियाहले ती सबै वेदीहरू भत्काए र भाँचिएका टुक्राहरू किद्रोन बेंसीमा पर्याकिदिए।

१३बितेको समयमा राजा सुलेमानले यरुशलेम नजिक विधंसक पहाडिमाथि केही अग्ला ठाउँहरू बनाएका थिए। अग्ला ठाउँहरू त्यस पहाडिको दक्षिणतिर थिए। राजा सुलेमानले सीदोनका मानिसहरूले पूजा गर्ने डरलाग्दो चीज अश्तारोतको सम्मानमा ती पूजा स्थलहरू मध्ये एउटा बनाए। राजा सुलेमानले मोआबका मानिसहरूले पूजा गर्ने डरलाग्दो चीज कमोशाको सम्मानमा पनि एउटा वेदी बनाए। र राजा सुलेमानले अम्मोनीहरू मानिसहरूले पूजा गर्ने डरलाग्दो चीज मिल्कोमको सम्मानमा पनि एउटा अग्लो ठाउँ बनाए। तर राजा योशियाहले ती सबै पूजाका स्थलहरू अपवित्र बनाइदिए। १४राजा योशियाहले सबै स्मृति स्तम्भहरू अनि अश्तारोत खाँबोहरू भाचे। तब उनले मारेका मानिसहरूका हाइहरू त्यस ठाउँमा छेरे।

१५योशियाहले बेतेलमा अग्लो ठाउँ र वेदी पनि भत्काए। नबातका छोरा यारोबामले यो वेदी बनाएका थिए। यारोबामले इस्त्राएललाई पाप गर्न लगाएका थिए। योशियाहले अग्लो ठाउँ भत्काएर जलाइदिए। योशियाहले दुङ्गाहरूका वेदी टुक्रा-टुक्रा पारे। त्यसपछि उनले त्यसलाई धूलो पिठो पारे। र उनले अशोरा खाँबोहरूलाई जलाए। १६योशियाहले चारैतिर हेरे र उसले पहाड़मा चिह्ननहरू देखे। उनले मानिसहरू पठाए र तिनीहरूले चिह्ननहरूबाट हाइ निकाले। तब उनले वेदीमाथि हाइ जलाए। यसरी योशियाहले वेदीलाई अपवित्र तुल्याए। यो घटना परमेश्वरका जनले भनेको जस्तै भयो। परमेश्वरका जनले यो कुराहरू घोषणा गरे जब यारोबाम वेदीको छेउमा उभिएका थिए। त्यसपछि योशियाहले चारैतिर हेरे र उसले परमप्रभुको मानिसको चिह्न देखे।

१७योशियाहले भने, “मैले देखेको त्यो स्मारक के हो?”

त्यस शहरका मानिसहरूले उनलाई भने, “यो परमेश्वरका जनको चिह्न हो जो यहूदाबाट आएका थिए। यी परमेश्वरका मानिसहरूले यी कुराहरूको विषयमा अगमवानी गरेका थिए जो तिमीले बेतेलको वेदीमा गरेका छौं।”

१८योशियाहले भने, “परमेश्वरको जनलाई एकलै छोडिदेउ। उनका हड्डीहरू ननिकाल।” यसर्थे तिनीहरूले उनका हड्डीहरू र सामरियाबाट आएका अगमवक्ताहरूका हड्डीहरूलाई छोडिदिए।

१९योशियाहले सामरीयाका शहरहरूमा भएका अग्ला ठाउँहरूका मन्दिरहरू पनि सबै भत्काए। इस्त्राएलका राजाहरूले ती मन्दिरहरू बनाएका थिए। र त्यसले परमप्रभुलाई रीस उठायो। योशियाहले बेतेलमा पूजा स्थलहरू भत्काए जस्तै ती मन्दिरहरू भत्काएका थिए।

२०योशियाहले अग्ला ठाउँहरूका सबै पूजाहारीहरूलाई मारे जो सामरीयामा थिए। उनले ती वेदीहरूमा भएका पूजाहारीहरूलाई मारे। यस प्रकार पूजाका ती स्थलहरू शेष पारे। त्यसपछि उनी यरुशलेम फर्किए।

यहूदाका मानिसहरू निस्तार पर्व मनाउँछन्

२१तब राजा योशियाहले सबै मानिसहरूलाई आदेश दिए। उनले भने, “तिमीहरूको परमप्रभु आफ्ना परमेश्वरका लागि निस्तार पर्व मनाऊ। करारको पुस्तकमा लेखिए जस्तै गर।”

२२मानिसहरूले निस्तार चाड यसरी मनाएका थिएनन् जुन दिनदेखि न्यायाधीशहरूले इस्त्राएलमा शासन गर्न थाले। इस्त्राएलका कुनै राजा अथवा यहूदाका कुनै पनि राजाले निस्तार चाड यसरी भव्य रूपमा मनाएका थिएनन्। २३तिनीहरू योशियाह राजा हुँदा अठारहाँ वर्षमा यो निस्तार चाड परमेश्वरका लागि मनाए।

२४योशियाहले धामी भाँक्रि, जादुगर, गृह देवता, देवमूर्तिहरू अनि यहूदा तथा यस्तामा मानिसहरूले पूजा गर्ने सबै इरलागदा चीजहरू नाश पारे। योशियाहले यस्तो काम हिल्कियाह पूजाहारीले परमप्रभुको मन्दिरमा पाइएको पुस्तकमा लेखिएको विधि पालन गर्नका लागि गरे।

२५योशियाह जस्ता राजा पहिले कहिले थिएन् योशियाह आफ्नो सम्पूर्ण हृदय, आफ्नो सबै आत्मा तथा आफ्नो सबैशक्तिका साथ परमप्रभु तिर फर्के। कुनै राजाले मोशाको व्यक्तिहरू योशियाह जस्तै अनुसरण गरेन्। अनि त्यस समय देखि योशियाह जस्ता कुनै राजा भएन्।

२६तर परमप्रभु यहूदाका मानिसहरूसँग रिसाउन छोड्नु भएन। मनश्शेले गरेको सबै कामहरूका लागि परमप्रभु अझै तिनीहरूसँग रिसाउनुभएको थियो। २७परमप्रभुले भन्नुभयो, “मैले इस्त्राएलका मानिसहरूलाई ठाडँ छोड्न बाध्य (जोड़) गराएँ। म यहूदासँग पनि ल्यस्तै गर्नेछु। म यहूदालाई मेरो दृष्टिबाट निकालि दिनेछु म यस्तामा यस्तामा मन्दिरको बारेमा कुरा गर्दै थिएँ जब मैले भनें, ‘मेरो नाउँ त्यहाँ हुनेछ।’ तर यस मन्दिरलाई त्यागिनेछु।”

२८सबै अरू कामहरू जो योशियाहले गरे, ‘यहूदाका राजाहरूको इतिहास’ पुस्तकमा लेखिएका छन्।

योशियाहको मृत्यु

२९योशियाहको शासनकालमा मिश्रका राजा फिरऊन-नेको अश्शूरका राजाको विरुद्धमा युद्ध गर्न यूफेटिस नदीमा गए। योशियाह नेकोसँग भेट गर्न मणिदोया गए। फिरऊनले योशियाहलाई देखे र उनलाई मारे। ३०योशियाहका अधिकारीहरूले उनको शरीर रथमा राखे अनि उनलाई मणिदोबाट यस्तामा ल्याए। तिनीहरूले योशियाहलाई उनको आफ्नो चिहानमा गाडे।

तब साधारण मानिसहरूले योशियाहका छोरा यहोआहाजलाई लगे अनि राज्यभिषेक गरे। तिनीहरूले यहोआहाजलाई नयाँ राजा बनाए।

यहोआहाज यहूदाका राजा हुन्छन्

३१यहोआहाज तेरेस वर्षका थिए जब उनी राजा भए। उनले यस्तामा तीन महीना शासन गरे। उनको आमाको नाडै हम्रूतल थियो, उनी लिब्नाका यिर्मायाहकी छोरी थिइन। ३२यहोआहाजले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। यहोआहाजले ती नै कामहरू गरे जो उनका पुर्खाहरूले गरेका थिए।

३३फिरऊन नेकोले यहोआहाजलाई हमात देशको रिलामा बन्दी बनाए। त्यस कारण यहोआहाजले

यस्तामा शासन गर्न पाएनन्। फिरऊन नेकोले यहूदालाई १०० तोड़ा चाँदी अनि १० तोड़ा सुन दिनु बाध्य गरे।

३४फिरऊन-नेकोले योशियाहाका छोरा एल्याकीमलाई नयाँ राजा बनाए। एल्याकीमले आफ्ना पिता योशियाहको पद ग्रहण गरे। फिरऊन-नेको एल्याकीमको नाउँ बदली गरेर यहोयाकीम बनाए। अनि फिरऊन-नेकोले यहोआहाजलाई मिश्रबाट टाढा लगे। यहोआहाज मिश्रमा मरे। ३५यहोयाकीमले फिरऊनलाई चाँदी र सुन दिए। तर यहोयाकीमले साधारण मानिसहरूलाई कर तिर्न लगाए अनि त्यो धनको उपयोग फिरऊन-नेकोलाई दिएर गरे। यस कारण प्रत्येक मानिसले आफ्नो भागको चाँदी र सुन तिखो। अनि राजा यहोयाकीमले रूपियाँ फिरऊन-नेकोलाई दिए।

३६यहोयाकीम २५ वर्षका थिए जब उनी राजा भए। उनले यस्तामा ११ वर्ष शासन गरे। उनको आमाको नाउँ जबीदा थियो, तिनी रूमाका पदायाहकी छोरी थिइन। ३७यहोयाकीमले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। यहोयाकीमले त्यही काम गरे जो उनका पुर्खाहरूले गरेका थिए।

राजा नबूकदनेस्सर यहूदा आजैँच्छन्

२४ यहोयाकीमको समयमा बाबेलका राजा नबूकदनेस्सर यहूदा देश आए। यहोयाकीमले तीन वर्षसम्म नबूकदनेस्सरको सेवा गरे। तब यहोयाकीम नबूकदनेस्सरको विरोधमा गए अनि उनको शासनबाट स्वतन्त्र भए। २८परमप्रभुले बाबेली, अरामी, मोआबेली तथा अम्मोनीहरूको दललाई यहोयाकीमको विरोधमा युद्ध गर्न पठाउनुभयो। परमप्रभुले ती दलहरू यहूदालाई नष्ट पार्न पठाउनुभयो। परमप्रभुले भन्नुभए जस्तै यस्तो भयो। परमप्रभुले आफ्ना सेवक अगमवक्ताहरू ती कुराहरू भन्न पठाउनुभयो।

३९परमप्रभुले ती कुराहरू यहूदामा हुनु पर्छ भनी आदेश दिनुभयो। यस प्रकार उहाँले तिनीहरूलाई उहाँको दृष्टिबाट बाहिर गर्नुहुन्छ। उहाँले यस्तो गर्नुभयो किनभने सबै पाप कामहरू मनश्शेले गरेका थिए। ४०परमप्रभुले यस्तो गर्नुभयो किनभने मनश्शेले धेरै निर्दोष मानिसहरूलाई मारे। मनश्शेले यस्तामा रक्ताम्भे बनाए। र परमप्रभु ती पाप कामहरू क्षमा गर्न तयार थिएनन्।

५अरू कामहरू जो यहोयाकीमले गरे, “यहूदाका राजाहरूको इतिहास” पुस्तकमा लेखिएको छ। ६यहोयाकीम मरे अनि उनलाई उनका पुर्खाहरूसँग गाडियो। यहोयाकीका छोरा यहोयाकीन उनीपछि नयाँ राजा भए।

७बाबेलका राजाले मिश्रको नदी देखि लिएर यूफेटिस नदी सम्म सबै जमीन कब्जा गरे। यो जमीन पहिला मिश्रको अधीनमा थियो। यसकारण मिश्रका राजाले मिश्र बढी छोड्न सकेनन्।

नबूकदनेस्सर यस्तशलेम दखल गर्छन्

८यहोयाकीन १८ वर्षका थिए जब उनले शासन शुरू गरे। उनले यस्तशलेममा तीन महीना शासन गरे। उनको आमाको नाउँ नहुशता थियो, उनी यस्तशलेमको एल्नातानकी छोरी थिएन्।

९यहोयाकीनले त्यही काम गरे जसलाई परमप्रभुले नराम्रो भन्नु भएको थियो। उनले त्यही काम गरे जो उनका पिताले गरेका थिए।

१०त्यस समयमा बाबेलका राजा नबूकदनेस्सरका अधिकारीहरू यस्तशलेम आए अनि उनलाई घेरे। ११तब नबूकदनेस्सर, बाबेलका राजाले शहरलाई घेरेको बेलामा आए। १२यहोयाकीन यहूदाका राजा बाबेलका राजासँग भेट गर्न बाहिर निस्किए। यहोयाकीनकी आमा, उनका अधिकारीहरू अगुवाहरू तथा वरिस्ट अधिकारीहरू पनि उनीसँग गए। तब बाबेलका राजाले यहोयाकीनलाई पक्रिए। यस्तो नबूकदनेस्सरको शासनको आठौ वर्षमा भयो।

१३नबूकदनेस्सरले राजाका सबै खजाना र परमप्रभुको मन्दिरको सबै खजाना लगे। नबूकदनेस्सरले सबै सुनका भाँडाहरू काटेर टुक्रा-टुक्रा पारे जुन सुलेमान, इम्नाएलका राजाले परमप्रभुको मन्दिरमा राखेका थिए। परमप्रभुले भन्नुभए जस्तै नै यो भयो।

१४नबूकदनेस्सरले यस्तशलेमका सबै मानिसहरूलाई पक्रिए। उनले सबै अगुवाहरू तथा अरू पनि मानिसहरूलाई पक्रिए। उनले १०,००० मानिसहरूलाई लगे अनि तिनीहरूलाई बन्दी बनाए। नबूकदनेस्सरले सबै दक्ष कर्मी अनि कारीगरहरूलाई लगे। साधारण मानिसहरूमा दिँद बाहेक अरू कोही रहेनन्। १५नबूकदनेस्सरले यहोयाकीनलाई बन्दी बनाएर बाबेल लगे। नबूकदनेस्सरले देशका राजाकी आमा, उनकी पत्नीहरू, अधिकारीहरू अनि अगुवा मानिसहरूलाई पनि लगे। नबूकदनेस्सरले तिनीहरूलाई यस्तशलेमबाट बाबेल बन्दीहरूको रूपमा लगे। १६त्यहौं ७,००० सैनिकहरू थियो। नबूकदनेस्सरले सबै सैनिकहरू र १,००० दक्ष कर्मीहरू लगे। यी सबै मानिसहरू तालिम पाएका र युद्धका लागि तयार थिए। बाबेलका राजाले तिनीहरूलाई बन्दीहरूको रूपमा बाबेल लगे।

राजा सिद्कियाह

१७बाबेलका राजाले मतन्याहलाई नयाँ राजा बनाए। मतन्याह यहोयाकीनका काका थिए। उनले तिनको नाउँ बदली गरेर सिद्कियाह बनाए। १८सिद्कियाह २१ वर्षका थिए जब उनले शासन गर्न थाले। उनले यस्तशलेममा ११ वर्ष शासन गरे। उनको आमाको नाउँ हमूतल थियो जो लिङ्गाको यिर्मयाहकी छोरी थिएन्। १९सिद्कियाहले ती कामहरू गरे जसलाई परमप्रभुले भूल भन्नुभएको थियो। सिद्कियाहले त्यही

काम गरे जो यहोयाकीनले गरेका थिए। २०परमप्रभु यस्तशलेममा र यहूदा माथि साहै रिसाउनुभयो र नै तिनीहरूलाई टाढा पन्च्याउनुभयो।

नबूकदनेस्सर सिद्कियाहको शासन शेष पार्छन्

सिद्कियाहले विक्रोह गरे अनि बाबेलका राजाको आज्ञा पालन गर्न अस्वीकार गरे।

२५ यसकारण नबूकदनेस्सर बाबेलका राजा र उनका सबै सेनाहरू यस्तशलेमको विरुद्धमा युद्ध गर्न आए। यो घटना सिद्कियाहको नवौं वर्ष राज्यकालको दशौं महीनाको दशौं दिनमा भयो। नबूकदनेस्सरका सेनाले शहरको पर्खाल वरिपरि धेरै घेरा मचान खडा गरे। उनले शहरको चारैतिर माटोको भित्ता बनाए। रनबूकदनेस्सरको सेनाहरूले सिद्कियाह यहूदाका राजाको एगाहौं वर्ष नहुञ्जेलसम्म यस्तशलेमको चारैतिर बसे। रेशमरा अनिकाल विकराल हुँदै गयो। चौथो महीनाको नवौं दिन शहरमा साधारण मानिसहरूका लागि अझै खाद्य थिएन्।

४नबूकदनेस्सरका सेनाहरूले अन्तमा शहरको भित्तालाई भत्काए। त्यस रात राजा सिद्कियाह र उनका सबै सैनिकहरू भागे। तिनीहरूले गोप्यद्वार उपयोग गरे जुन दुइ पर्खाल भएर गएको थियो। यो राजाको बगैँचा भएर गएको थियो। शत्रुका सैनिकहरू शहरको वरिपरि थिए तर सिद्कियाह र उनका मानिसहरू मरूभूतिको बाटे भएर भागे। पबाबेली सेनाहरूले राजा सिद्कियाहलाई पछ्याए अनि यरीहो छेऊ उनलाई पक्रिए। सिद्कियाहाका सबै सैनिकहरूले उनलाई छोडे अनि भागे।

६बाबेलीहरूले राजा सिद्कियाहलाई रिल्लामा बाबेलका राजा कहौं लगे। बाबेलीहरूले सिद्कियाहलाई सजाय दिने निश्चय गरे। ७तिनीहरूले सिद्कियाहका छोराहरूलाई उनकै सामु मारे। तब तिनीहरूले सिद्कियाहका आखाँहरू निकाले तिनीहरूले उनलाई साडलले बाँधि अनि बाबेल पुस्याए।

यस्तशलेमलाई नष्ट पारिन्छ

८नबूकदनेस्सर आफू बाबेलको राजा भएको उन्नाइसौं वर्षको पाँचौ महीनाको सातौं दिन यस्तशलेम आए। नबूजरदान नबूकदनेस्सरको प्रमुख सैनिकहरूका अधिनामक थिए। ९नबूजरदानले परमप्रभुको मन्दिर, राजाको महल र यस्तशलेमका सबै घरहरू जलाए। उनले मुख्य मानिसहरूका घरहरू पनि जलाए।

१०तब नबूजरदानसँगै भएको बाबेली सेनाहरूले यस्तशलेमको वरिपरिको पर्खाहरू लडाए। ११नबूजरदानले शहरमा छोडिएका सबै मानिसहरूलाई पक्रे। नबूजरदानले बाबेलको राजा समक्ष आत्म समर्पण गरेका सबै मानिसहरूलाई बन्दीको रूपमा लगे। १२नबूजरदानले साधारण मानिसहरूमा अत्यन्त दरिलाई मात्र त्यहौं बस्न

दिए। उनले तिनीहरूलाई बस्न दिए जसले गर्दा तिनीहरू दाख र अन्य बालीको हेरचाह गर्न सकून।

१३बाबेली सैनिकहरूले परमप्रभुको मन्दिरमा भएका सबै काँसाका चीजहरू टुक्रा टुक्रा पारे। तिनीहरूले काँसाको खाँबो, काँसाको गाडी अनि विशाल काँसाको खड्कुँलो टुक्रायाए। तब तिनीहरूले त्यो सबै काँसा बाबेल लगे। १४बाबेलीहरूले भाँडाहरू, बेल्चाहरू, मोसोदानी, धूपदानीभरू, चम्चीहरू, तथा सबै काँसाका थालहरू लगे जो परमप्रभुको मन्दिरमा उपयोग गरिन्थ्यो। १५नबूजरदानले कराही र थालहरू सबै लगे। उनले सुनले बनिएका सबै चीजहरू सुनका लागि लगे। अनि उनले सबै चाँदीले बनिएका चीजहरू चाँदीका लागि लगे। १६-१७यस्कारण नबूजरदानले लगे: २वटा काँसाका खाँबाहरू। प्रत्येक खाँबो १८हात अग्लो थियो। खाँबोमाथिका गजूरहरू तीन हात फिट अग्लो थिए। तिनीहरू काँसाको बनाइएका थिए अनि जालो र दारिमको आकृति जस्ता थिए। दुवै खाँबाहरू एकै प्रकारको आकृतिका थिए। ठूलो काँसाको खड्कुँलो, गाडीहरू जसलाई परमप्रभुको मन्दिरका लागि सुलेमानले बनाएका थिए।

यी चीजहरूको काँसा जोख्दा साहै नै गहौ थियो।

बन्दी बनाइएका यहूदाका मानिसहरू

१८मन्दिरबाट नबूजरदानले लगे मुख्य पूजाहारी सरायाह, अर्का पूजाहारी सपन्याह, तीन जन् मानिसहरू जसले प्रवेशद्वारको सुरक्षा गर्ने गर्दथे तिनीहरूलाई पनि लगे।

१९अनि शहरबाट नबूजरदानले एउटा अधिकारीलाई लगे जे सैनाहरूको मुखिया थिए। पाँच जना राजाका सल्लाहकार जो अझै शहरमा नै थिए, एकजना अध्यक्ष जसले साधारण मानिसहरूलाई युद्धको निमित्त जम्मा गर्थे अनि ६० जना साधारण मानिसहरू जो अझै शहरमा थिए।

२०-२१तब नबूजरदानले यी सबै मानिसहरूलाई हमातको इलाकामा रिब्लामा बाबेलका राजाकहाँ लगे। बाबेलका राजाले तिनीहरूलाई रिब्लामा मारे। यसरी यहूदाका मानिसहरू आफ्नो देशबाट बन्दीको रूपमा लखेटिए।

गदल्याह यहूदाका राज्यपाल

२२नबूकदनेस्सर बाबेलका राजाले यहूदा देशमा केही मानिसहरू छोडेका थिए। एक मानिस थिए जसको नाडैं गदल्याह थियो, शापानका छोरा अहीकामका छोरा थिए। नबूकदनेस्सरले यहूदामा मानिसहरूका राज्यपाल बनाए। २३सेनाका सेनापतिहरू नतन्याहका छोरा इश्माएल, कारेहका छोरा योहानान, नतोपातका तन्हमेतका छोरा सरायाह अनि माकाईका छोरा याजन्याह थिए। यी सेनापतिहरू तथा उनका मानिसहरूले थाह पाए, बाबेलका राजाले गदल्याहलाई राज्यपाल बनाए। यसर्थ तिनीहरू गदल्याहसँग भेट गर्न मिस्पा गए। २४गदल्याहले यी अधिकारीहरू तथा उनका मानिसहरूलाई शपथ दिए। गदल्याहले तिनीहरूलाई भने, “बाबेल का अधिकारीहरू सित डरमानु पर्दैन। यहाँ बस अनि बाबेलका राजाको सेवा गर। तब तिमीहरूका लागि सबै कुरो ठीक हुनेछ।”

२५एलीशामाको नाती नतन्याहको छोरा इश्माएल राजपरिवारका थिए। सातौं महिनामा इश्माएल अनि उनका दशजना मानिसहरूले गदल्याहमाथि आक्रमण गरे अनि मिस्पामा गदल्याह सँगै सबै यहूदीहरू तथा बाबेलीहरूलाई मारे। २६तब सेनाका अधिकारीहरू अनि सबै मानिसहरू मिश्र भागे। कम्ती महत्वपूर्ण देखि बढी महत्वपूर्ण भएका प्रत्येक मानिसहरू भागे किनभने तिनीहरू बाबेलीहरूसित डराएका थिए।

२७पछि एबील-मरोदक बाबेलका राजा भए। उनले यहूदाका राजा यहोयाकीनलाई बन्दीगृहबाट मुक्त गरिदिए। यो घटना यहोयाकीन पकाउ परेपछि, सताइस दिन बाहा महीना सैतीसौं वर्षमा भएको थियो। यो एबील-मरोदकले शासनको शुरुको वर्षमा भएको घटना हो। २८एबील-मरोदक यहोयाकीनप्रति दयालु थिए। उनले बाबेलमा उनीसँग बस्ने अरू राजाहरू भन्दा यहोयाकीनलाई धेरै महत्वपूर्ण पद दिए। २९एबील-मरोदकले यहोयाकीनलाई बन्दीको लुगा लगाउन बन्द गरे। अनि यहोयाकीनले जीवनको रहल समय प्रत्येक दिन एबील-मरोदकसँग एउटै मेजमा बसेर खाए। ३०्यस प्रकार राजा एबील-मरोदकले यहोयाकीनलाई रहल जीवनमा प्रत्येक दिन भोजन प्रदान गरे।

License Agreement for Bible Texts

World Bible Translation Center
Last Updated: September 21, 2006

Copyright © 2006 by World Bible Translation Center
All rights reserved.

These Scriptures:

- Are copyrighted by World Bible Translation Center.
- Are not public domain.
- May not be altered or modified in any form.
- May not be sold or offered for sale in any form.
- May not be used for commercial purposes (including, but not limited to, use in advertising or Web banners used for the purpose of selling online add space).
- May be distributed without modification in electronic form for non-commercial use. However, they may not be hosted on any kind of server (including a Web or ftp server) without written permission. A copy of this license (without modification) must also be included.
- May be quoted for any purpose, up to 1,000 verses, without written permission. However, the extent of quotation must not comprise a complete book nor should it amount to more than 50% of the work in which it is quoted. A copyright notice must appear on the title or copyright page using this pattern: "Taken from the HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™ © 2006 by World Bible Translation Center, Inc. and used by permission." If the text quoted is from one of WBTC's non-English versions, the printed title of the actual text quoted will be substituted for "HOLY BIBLE: EASY-TO-READ VERSION™." The copyright notice must appear in English or be translated into another language. When quotations from WBTC's text are used in non-saleable media, such as church bulletins, orders of service, posters, transparencies or similar media, a complete copyright notice is not required, but the initials of the version (such as "ERV" for the Easy-to-Read Version™ in English) must appear at the end of each quotation.

Any use of these Scriptures other than those listed above is prohibited. For additional rights and permission for usage, such as the use of WBTC's text on a Web site, or for clarification of any of the above, please contact World Bible Translation Center in writing or by email at distribution@wbtc.com.

World Bible Translation Center
P.O. Box 820648
Fort Worth, Texas 76182, USA
Telephone: 1-817-595-1664
Toll-Free in US: 1-888-54-BIBLE
E-mail: info@wbtc.com

WBTC's web site – World Bible Translation Center's web site: <http://www.wbtc.org>

Order online – To order a copy of our texts online, go to: <http://www.wbtc.org>

Current license agreement – This license is subject to change without notice. The current license can be found at: <http://www.wbtc.org/downloads/biblelicense.htm>

Trouble viewing this file – If the text in this document does not display correctly, use Adobe Acrobat Reader 5.0 or higher. Download Adobe Acrobat Reader from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/readstep2.html>

Viewing Chinese or Korean PDFs – To view the Chinese or Korean PDFs, it may be necessary to download the Chinese Simplified or Korean font pack from Adobe. Download the font packs from:
<http://www.adobe.com/products/acrobat/acrasianfontpack.html>